

2026/1875

7.8.2026

ROZHODNUTÍ KOMISE (EU) 2026/1875

ze dne 17. prosince 2025

o státní podpoře SA.51268 (2021/C) (ex 2018/FC), kterou zavedla Francie ve prospěch francouzského Národního institutu pro preventivní archeologický výzkum (INRAP)

(oznámeno pod číslem C(2025) 8737)

(Pouze francouzské znění je závazné)

(Text s významem pro EHP)

EVROPSKÁ KOMISE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na čl. 108 odst. 2 první pododstavec této smlouvy,

s ohledem na Dohodu o Evropském hospodářském prostoru, a zejména na čl. 62 odst. 1 písm. a) této dohody,

poté, co vyzvala zúčastněné strany k podání připomínek v souladu s výše uvedenými články,

vzhledem k těmto důvodům:

1. POSTUP

- (1) Dne 30. května 2018 obdržela Komise stížnost, kterou podala francouzská společnost Études et valorisations archéologiques (dále jen „EVEHA“ nebo „stěžovatel“), která tvrdila, že některá opatření přijatá ve prospěch francouzského Národního institutu pro preventivní archeologický výzkum (Institut national de recherches archéologiques préventives, dále jen „INRAP“) představují státní podporu ve smyslu čl. 107 odst. 1 Smlouvy o fungování Evropské unie (dále jen „SFEU“), která je neslučitelná s vnitřním trhem.
- (2) Dopisem ze dne 20. prosince 2021 oznámila Komise francouzským úřadům, že se ve vztahu k těmto opatřením rozhodla zahájit řízení podle čl. 108 odst. 2 Smlouvy o fungování EU (dále jen „rozhodnutí o zahájení řízení“) ⁽¹⁾.
- (3) Rozhodnutí o zahájení řízení bylo zveřejněno v *Úředním věstníku Evropské unie* ⁽²⁾. Komise vyzvala zúčastněné strany, aby do jednoho měsíce od data uveřejnění rozhodnutí podaly k opatřením své připomínky.
- (4) Francie předložila své připomínky dne 3. února 2022. Dne 9. května 2022 obdržela Komise připomínky také od společnosti EVEHA.
- (5) Komise předala připomínky od společnosti EVEHA k rozhodnutí o zahájení řízení Francii, a to dopisem ze dne 16. května 2022. Francie předložila své připomínky Komisi dopisem ze dne 23. června 2022.
- (6) V návaznosti na konferenční hovor s Komisí dne 7. února 2024 odpověděla společnost EVEHA na žádost Komise o vysvětlení dopisem ze dne 28. června 2024.
- (7) Dopisem ze dne 28. ledna 2025 zaslala společnost EVEHA Komisi další dokumenty na podporu svých připomínek.
- (8) Dopisem ze dne 28. července 2025 požádala Komise francouzské orgány o doplňující vysvětlení; byla poskytnuta dne 29. září 2025.

⁽¹⁾ Rozhodnutí C(2021) 9729 final ze dne 20. prosince 2021.

⁽²⁾ Úř. věst. C 135, 25.3.2022, s. 40.

2. POPIS INSTITUTU INRAP

- (9) INRAP byl zřízen zákonem č. 2001-44 ze dne 17. ledna 2001 o preventivní archeologii („zákon z roku 2001“) a byl nástupcem sdružení Association pour les Fouilles Archéologiques Nationales („AFAN“). INRAP je samostatný orgán veřejné správy (*établissement public à caractère administratif*), který spadá pod Ministerstvo kultury a Ministerstvo pro vysokoškolské vzdělávání, výzkum a inovace ⁽³⁾.

2.1. Činnosti institutu INRAP

- (10) INRAP působí v oblasti preventivní archeologie ⁽⁴⁾. Jeho úkoly jsou stanoveny v člancích L. 523-1 a R. 545-26 zákoníku o kulturním dědictví.

2.1.1. Nekonkurenční úkoly veřejné služby

- (11) INRAP je odpovědný za provádění preventivních archeologických hodnocení ⁽⁵⁾. Jedná se o předběžné činnosti, které se provádějí před projekty územního rozvoje ⁽⁶⁾, jež by mohly mít nepříznivý vliv na archeologické dědictví. Cílem těchto činností je prostřednictvím studií, průzkumů nebo terénních prací zjistit a popsat všechny prvky archeologického dědictví, které se mohou na daném místě nacházet, a zjištění předložit ve zprávě ⁽⁷⁾. Zpráva obsahuje vědecké informace, které státu umožňují nařídit vhodná opatření na ochranu kulturního dědictví (výkopové práce, změny stavebního projektu nebo zařazení na seznam památek).
- (12) V praxi to znamená, že pokud stavební projekt představuje riziko zničení archeologických nálezů, stát nařídí hodnocení, preventivní archeologické výkopové práce nebo opatření k zajištění ochrany archeologického dědictví na místě (změna stavebních projektů nebo zařazení na seznam památek).
- (13) Vyhodnocení je úkolem veřejné služby, který je financován z provozní subvence vyplácené institutu INRAP státem formou rozpočtových prostředků stanovených v zákoně o rozpočtu (program 175 – „Kulturní dědictví“). Před rokem 2016 byla tato činnost v zásadě financována z části výnosů z poplatku za preventivní archeologii (*redevance d'archéologie préventive*).
- (14) Od roku 2003 se o tuto činnost institut INRAP dělí s veřejnými archeologickými odbory místních nebo regionálních úřadů pověřených státem. O rozdělení vyhodnocení mezi pověřené místní nebo regionální úřady a institut INRAP nerozhoduje stát, developer ani INRAP. Jedná se o (viz 15. bod odůvodnění níže) nezávislé rozhodnutí místních nebo regionálních úřadů pověřených provádět hodnocení, které se přijímá postupem, jenž je

⁽³⁾ V souladu s článkem R.545-24 zákoníku o kulturním dědictví (*Code du patrimoine*).

⁽⁴⁾ Článek L.521-1 zákoníku o kulturním dědictví definuje preventivní archeologii takto: „Nedílnou součástí archeologie je preventivní archeologie, která je úkolem veřejné služby. Řídí se zásadami platnými pro každý vědecký výzkum. Jejím cílem je zajistit v přiměřené lhůtě objevení, zachování nebo záchranu archeologického dědictví, které je nebo by mohlo být ovlivněno veřejnými nebo soukromými stavebními pracemi, a to prostřednictvím vědeckého výzkumu na souši nebo pod vodou. Jejím cílem je také interpretovat a šířit výsledky této práce.“

⁽⁵⁾ V souladu s články L.523-1 a R.545-26 zákoníku o kulturním dědictví.

⁽⁶⁾ Projekty územního rozvoje, které vyžadují předchozí archeologické hodnocení, určuje regionální prefekt. Regionální prefekt – nebo na základě pověření regionální archeologický odbor (*Service Régional de l'Archéologie*) při regionálních ředitelstvích pro kulturní záležitosti (*directions régionales des affaires culturelles*) – může nařídit hodnocení, pokud má důkazy o tom, že jemu postoupený stavební projekt může mít vliv na archeologické dědictví. Podle článku R.523-4 zákoníku o kulturním dědictví musí být regionálnímu prefektovi postoupeny následující záležitosti: i) stavební projekty podléhající prohlášení nebo povolení podle zákoníku o územním plánování (*Code d'urbanisme*) (povolení k územnímu plánování, povolení k demolici, stavební povolení, rozhodnutí o vytvoření veřejně vymezených stavebních území (*zones d'aménagement concerté* – „ZAC“), pokud jsou prováděny na územích označených jako území, která mohou být předmětem archeologické ochrany (*zones de présomption de prescription archéologique*); ii) vytváření ZAC a projektů bydlení o rozloze větší než tři hektary; iii) některé projekty podléhající předchozímu ohlášení, jako je výkop zeminy, výsadba stromů, odstraňování pařezů, vytváření vodovodů nebo kanálů atd.; iv) stavební a inženýrské práce, kterým předchází studie dopadu v souladu se zákoníkem o životním prostředí (*Code de l'environnement*); v) práce na budovách, které jsou zapsány na seznamu památek. Na jiných územích než těch, které jsou označena jako pravděpodobně podléhající archeologické ochraně, mohou úřady odpovědné za povolování staveb rozhodnout o postoupení projektů, které by mohly mít vliv na prvky archeologického dědictví, regionálnímu prefektovi.

⁽⁷⁾ Článek R. 523-15(1) zákoníku o kulturním dědictví.

přísně upraven zákoníkem o kulturním dědictví. Regionální ředitelství pro kulturní záležitosti (*direction régionale des affaires culturelles*) ⁽⁸⁾ se nejprve obrací na archeologické odbory místních nebo regionálních úřadů. Tyto odbory mají 14 dní na to, aby se rozhodly, zda úkol přijmou, či nikoli. Pokud úkol odmítnou (nebo nepřijmou), hodnocení provede institut INRAP. INRAP provádí přibližně 80 % hodnocení nařízených státem, zatímco zbývajících 20 % provádějí pověřené archeologické odbory místních nebo regionálních úřadů ⁽⁹⁾.

- (15) Pokud je vyžadováno vyhodnocení, může být svěřeno archeologickému odboru místního nebo regionálního úřadu, kterému stát udělil řádné pověření v souladu s článkem L. 522-8 zákoníku o kulturním dědictví, nebo, pokud to není možné, institutu INRAP. K 31. prosinci 2024 má příslušné pověření 63 odborů místních nebo regionálních úřadů.
- (16) Pověření opravňuje místní nebo regionální úřad k provedení všech nebo některých nařízených vyhodnocení. V souladu s články L. 523-4 a R. 523-25 zákoníku o kulturním dědictví může místní nebo regionální úřad rozhodnout, že:
- provede preventivní archeologické vyhodnocení v souvislosti se stavebním projektem prováděným na jeho území; k 31. prosinci 2024 se tak rozhodlo 51 místních nebo regionálních odborů; nebo
 - bude provádět po dobu nejméně tří let (článek R. 523-27 zákoníku o kulturním dědictví) všechna vyhodnocení nařízená v souvislosti se stavebními projekty realizovanými na jeho území. K 31. prosinci 2024 se tak rozhodlo 12 místních nebo regionálních odborů.
- (17) Pokud stát nařídí vyhodnocení, je postup určení provozovatele odpovědného za jeho realizaci následující:
- Pokud na území, kde je stavba plánována, existuje pověřený odbor místního nebo regionálního úřadu, který se rozhodl provádět všechna vyhodnocení, je vyhodnocení automaticky přiděleno jemu.
 - Pokud se na území, kde je stavba plánována, nachází jeden nebo více pověřených odborů místních nebo regionálních úřadů, je odpovědným provozovatelem v pořadí podle priority: obec, pak odbor, pak region. Místní nebo regionální úřad, který je informován podle pořadí priority, informuje stát o svém rozhodnutí ohledně vyhodnocení do 14 dnů od obdržení oznámení o vyhodnocení. Pokud si vyhodnocení nepřeje provést žádný pověřený odbor místního nebo regionálního úřadu, je vyhodnocení zadáno institutu INRAP.
 - Pokud na území, kde je stavba plánována, neexistuje žádný pověřený místní ani regionální úřad, je vyhodnocení automaticky zadáno institutu INRAP.
- (18) INRAP je rovněž zodpovědný za vědecké studium preventivních archeologických činností a šíření jejich výsledků. Přispívá k výuce, informování veřejnosti a propagaci archeologie ⁽¹⁰⁾.

2.1.2. Konkurenční činnosti související s archeologickými výkopovými pracemi

- (19) INRAP také realizuje preventivní archeologické výkopové práce ⁽¹¹⁾. Tyto výkopové práce se provádějí před projekty územního rozvoje, které by mohly poškodit archeologické nálezy zjištěné během vyhodnocení. Dne 1. srpna 2003 otevřela Francie zákonem č. 2003-707 trh s preventivními archeologickými výkopovými pracemi hospodářské soutěži.

⁽⁸⁾ Ve Francii je regionální ředitelství pro kulturní záležitosti decentralizovaným odborem ministerstva kultury v každém regionu.

⁽⁹⁾ Zpráva Martine Faure, poslankyně, zadaná ministrem kultury a komunikace, *Pour une politique publique équilibrée de l'archéologie préventive* (Na cestě k vyvážené veřejné politice v oblasti preventivní archeologie), květen 2015, k dispozici na adrese: <https://www.banquedesterritoires.fr/sites/default/files/ra/Le%20rapport%20de%20Martine%20Faure%20sur%20l%27arch%C3%A9ologie%20pr%C3%A9ventive..pdf>.

⁽¹⁰⁾ V souladu s článkem L.523-1 zákoníku o kulturním dědictví.

⁽¹¹⁾ V souladu s články L.523-1 a R.545-26 zákoníku o kulturním dědictví.

- (20) Developeri si nyní mohou pro provedení nařízení státu zvolit jednoho z těchto provozovatelů: i) INRAP, ii) pověřené archeologické odbory místních nebo regionálních úřadů nebo iii) jakoukoli jinou osobu, která se řídí veřejným nebo soukromým právem, pokud je její vědecká odbornost akreditována státem ⁽¹³⁾.

2.1.3. Činnosti „provozovatele poslední instance“ v souvislosti s archeologickými výkopovými pracemi

- (21) Článek L 523-10 zákoníku o kulturním dědictví stanoví, že „pokud o provedení výkopových prací nepožádal žádný jiný provozovatel nebo pokud nesplňuje podmínky pro jejich provedení, musí je provést [INRAP] na žádost osoby, která má v úmyslu realizovat stavební práce [...]“. V článku L 523-13 zákoníku o kulturním dědictví se dále uvádí, že „v případě, že provozovatel výkopových prací ukončí svou činnost nebo je mu odňato povolení nebo oprávnění, pokračuje ve všech dosud neukončených archeologických činnostech [INRAP] [...]“.
- (22) Tato povinnost uložená institutu INRAP zajišťuje kontinuitu veřejné služby preventivní archeologie na celém území státu. Developer si svobodně vybere provozovatel preventivní archeologie (INRAP, akreditovaný soukromý subjekt nebo pověřený odbor místního či regionálního úřadu) a dohodne se s ním na ceně služby.
- (23) Tato povinnost jednat jako provozovatel poslední instance vyžaduje, aby institut INRAP udržoval přítomnost na celém území státu a měl vždy k dispozici potřebné odborné znalosti a zdroje, aby mohl plnit své úkoly ve lhůtách stanovených zákonem. Vznikají tak strukturální náklady, které nelze plně pokrýt z odměny, kterou institut INRAP dostává, když působí jako provozovatel poslední instance.
- (24) V případě neexistence zájemce předloží developer svou žádost institutu INRAP spolu s nařízením k výkopovým pracím vydaným státem, k němuž je přiložena zadávací dokumentace, v níž jsou uvedena technická opatření, která je třeba dodržet.
- (25) INRAP má poté dva měsíce na to, aby developerovi zaslal návrh smlouvy, v níž budou stanoveny podmínky provedení výkopových prací. Musí obsahovat mimo jiné vědecký popis projektu, předběžné datum zahájení výkopových prací, dobu jejich trvání a cenu této činnosti. Smlouva podepsaná mezi developerem a institutem INRAP musí být zaslána regionálnímu prefektovi, který výkopové práce povolí nebo zamítne v závislosti na tom, zda jsou podmínky smlouvy v souladu s nařízením.
- (26) Cena navržená institutem INRAP musí být stanovena na základě kritérií, která platí pro jakoukoli konkurenční činnost (podle zásady ziskovosti). Tato kritéria jsou stanovena rozhodnutím vedoucího institutu INRAP v souladu s opatřeními stanovenými jeho správní radou.
- (27) Případné neshody mezi developerem a institutem INRAP ohledně podmínek nebo ceny řeší regionální prefekt. Cílem tohoto rozhodčího řízení ze strany státu je poskytnout záruku developerovi, který nemá možnost volby provozovatele.
- (28) INRAP má na zahájení činnosti šest měsíců od data vydání povolení k výkopovým pracím regionálním prefektem. Pokud tuto lhůtu nedodrží nebo pokud činnost neukončí do 18 měsíců od tohoto data (jež lze rozhodnutím regionálního prefekta jednou prodloužit), má se za to, že nařízení k výkopovým pracím vydané státem pozbylo platnosti.
- (29) Pokud provozovatel výkopových prací ukončí svou činnost nebo mu je před dokončením výkopových prací odebráno povolení nebo pověření, musí v nedokončených výkopových pracích pokračovat institut INRAP.
- (30) S přihlédnutím ke stavu postupu činnosti a podmínkám specifikace přiloženým k nařízení o výkopových pracích vydanému státem musí institut INRAP vypracovat vědecký popis projektu pro dokončení činnosti.
- (31) Cena navržená institutem INRAP je stanovena podle stejných kritérií, která platí v případě, že neexistuje zájemce o provedení výkopových prací (viz 26. bod odůvodnění).

⁽¹³⁾ Článek L 523-8 zákoníku o kulturním dědictví.

- (32) V případě dohody se ve smlouvě uzavřené mezi developerem a institutem INRAP stanoví cena a lhůty pro provedení výkopových prací. Smlouva podepsaná mezi developerem a institutem INRAP musí být zaslána regionálnímu prefektovi, který výkopové práce povolí nebo zamítne v závislosti na tom, zda jsou podmínky smlouvy v souladu s nařízením.
- (33) V případě neshody mezi developerem a institutem INRAP ohledně ceny a/nebo lhůt postoupí namítající strana záležitost prefektovi, který stanoví cenu a/nebo lhůty za stejných podmínek jako v případě neexistence původního zájemce o provedení výkopových prací (viz 27. bod odůvodnění).

2.1.4. Shrnutí činností institutu INRAP

- (34) INRAP je tedy pověřen úkoly, při nichž nekonkuruje soukromým provozovatelům akreditovaným státem (dále jen „nekonkurenční činnost“ nebo „činnost veřejné služby“). Těmito úkoly jsou preventivní archeologická vyhodnocení, vědecké studie preventivních archeologických činností, šíření výsledků, vzdělávací činnosti, informování veřejnosti a propagace archeologie. Naproti tomu institut INRAP konkuruje provozovatelům akreditovaným státem v oblasti preventivních archeologických výkopových prací (dále jen „konkurenční činnosti“). V rámci těchto konkurenčních činností se na institut INRAP vztahuje povinnost veřejné služby, která mu ukládá provádět výkopové práce na žádost developera a pod dohledem státu, pokud neexistuje jiný provozovatel, který by byl schopen nařízení provést.

2.2. Jak je institut INRAP financován

- (35) Článek L 524-1 zákoníku o kulturním dědictví stanoví, že „[INRAP] je financován: ... b) subwencemi od státu nebo jiné veřejné či soukromé osoby; c) odměnou za výkopové práce, které provádí“.
- (36) Pro své nekonkurenční činnosti v období 2008–2021, tj. v období, na které se vztahuje stížnost, obdržel institut INRAP tyto veřejné finanční prostředky:
- a) do 31. prosince 2015 část výnosů z poplatku za preventivní archeologii ⁽¹³⁾;
 - b) subvence z rozpočtových prostředků ⁽¹⁴⁾;
 - c) od 1. ledna 2016 grant na provozní náklady vyplácený ministerstvem kultury formou rozpočtových prostředků stanovených v zákoně o rozpočtu (program 175) ⁽¹⁵⁾;
 - d) grant na provozní náklady vyplácený ministerstvem kultury formou rozpočtových prostředků stanovených v zákoně o rozpočtu (program 186 – „Kulturní výzkum a vědecká kultura“, od roku 2021 začleněný do programu 361 „Předávání znalostí a demokratizace kultury“) ⁽¹⁶⁾;
 - e) různé subvence od francouzských nebo nefrancouzských veřejných subjektů jiných než rezortních ministerstev ⁽¹⁷⁾.
- (37) Výše těchto zdrojů financování je každoročně stanovena v zákoně o rozpočtu.

⁽¹³⁾ Do 31. prosince 2015 byl poplatek za preventivní archeologii vybírán jako daň, ale byl přidělován přímo Národnímu fondu pro preventivní archeologii (*Fonds national pour l'archéologie préventive*) a provozovatelům provádějícím vyhodnocení (institutu INRAP a místním nebo regionálním úřadům), aby jim umožnil plnit jejich úkoly v oblasti vyhodnocení a výzkumu. V souladu s článkem L 524-2 zákoníku o kulturním dědictví je poplatek za preventivní archeologii povinen zaplatit každý, včetně spoluvlastníků, kdo plánuje provést práce, které mají vliv na půdní podloží a které a) podléhají pověření nebo předchozímu prohlášení podle zákoníku o územním plánování; b) vyžadují posouzení dopadů podle zákoníku o životním prostředí; nebo c) v případě výkopových prací podléhají předchozímu správnímu prohlášení v souladu s podmínkami stanovenými ve vyhlášce Státní rady. Pokud jsou práce rozděleny, bere se v úvahu plocha pozemku uvedená v obecném pracovním programu.

⁽¹⁴⁾ Aby stát vyrovnal nedostatek příjmů z poplatku za preventivní archeologii, opakovaně vyplácel institutu INRAP dodatečné subvence z rozpočtových prostředků na pokrytí plnění jeho úkolů v oblasti vyhodnocení a výzkumu.

⁽¹⁵⁾ Dne 1. ledna 2016 tento grant nahradil přímý výběr poplatku za preventivní archeologii institutem INRAP, který je od té doby odváděn do souhrnného státního rozpočtu.

⁽¹⁶⁾ Tento grant přispívá k financování úkolů institutu INRAP v oblasti výzkumu a šíření kultury.

⁽¹⁷⁾ Tyto subvence byly vypláceny na konkrétní nekonkurenční činnosti, zejména na základě výzev k předkládání projektů, a jednalo se o zanedbatelné částky.

- (38) Po tomto datu, po přijetí zákona o rozpočtu č. 2015-1785 na rok 2016 ze dne 29. prosince 2015, kterým bylo zrušeno písmeno a) výše uvedeného článku L. 524-1, byly nekonkurenční činnosti institutu INRAP financovány v zásadě z grantu na provozní náklady, který mu vyplácí stát formou rozpočtových prostředků stanovených v zákoně o rozpočtu (program 175 – „Kulturní dědictví“). Poplatek za preventivní archeologii byl od té doby odváděn do souhrnného státního rozpočtu. Nyní splňuje definici daně.
- (39) Celková výše veřejných finančních prostředků poskytnutých institutu INRAP na jeho nekonkurenční činnosti v období 2008–2021 činila [900–1 300] (*) milionů EUR ⁽¹⁸⁾.
- (40) Kromě toho během období 2008–2021 pobíral institut INRAP od roku 2015 subvence na náklady veřejné služby v souvislosti se svou činností provozovatele poslední instance pro archeologické výkopové práce. Tyto subvence dosáhly v období 2015–2018 výše 22,69 milionu EUR ⁽¹⁹⁾. Na období 2019–2021 činila tato částka 21,72 milionu EUR (7,24 milionu EUR ročně). V roce 2019 se však institut INRAP rozhodl přidělit veškeré veřejné finanční prostředky získané od státu, včetně subvence na náklady veřejné služby, na své čistě nekonkurenční činnosti v souladu se závazky přijatými vůči Úřadu pro hospodářskou soutěž. Od roku 2019 proto není ze subvencí na náklady veřejné služby financována činnost preventivních výkopových prací institutu INRAP.
- (41) Roční subvence na náklady veřejné služby schvaluje každoročně parlament v rámci zákoníku o rozpočtu. Zapisuje se do rozpočtových prostředků programu 175 – „Kulturní dědictví“. Jedná se tedy o formu paušálního předběžného financování, nikoliv o proplacení nebo vyrovnání nákladů vzniklých institutu INRAP a hrazených po skončení akce.
- (42) Tato subvence byla zavedena z důvodu výrazného poklesu trhu výkopových prací od roku 2012, po němž se příjmy institutu INRAP v letech 2013–2017 snížily o [38–52] %. Zatímco do roku 2014 byl institut INRAP schopen pokrýt náklady vyplývající z jeho povinnosti zasáhnout jako provozovatel poslední instance díky přebytkům plynoucím z jeho konkurenční činnosti, od roku 2015 mu to zmenšení trhu již neumožňovalo. Bylo proto rozhodnuto, že od roku 2015 budou vypláceny subvence, které se budou týkat konkrétně určitých dodatečných nákladů vzniklých v důsledku této povinnosti.
- (43) V letech 2015 až 2018 byla subvence na náklady veřejné služby vyplacená institutu INRAP určena konkrétně na následující dodatečné náklady vzniklé v důsledku povinností uložených zákonodárcem na trhu výkopových prací:
- **Přítomnost na celém území:** INRAP musí provozovat síť 54 kanceláří, aby pokryl celé území, zatímco hlavní soukromý provozovatel, který provádí výkopové práce na celém území Francie a na kterého se tato povinnost nevztahuje, má pouze 16 kanceláří. Těchto 38 kanceláří navíc vytváří dodatečné náklady, pokud jde o nájem, poplatky a údržbu.
 - **Schopnost zasáhnout kdykoli a ve všech prostředích:** INRAP musí trvale zaměstnávat asi 60 odborníků (archeozoologů, palynologů atd.). Tato povinnost s sebou nese mezní náklady na odměny a poplatky.
 - **Plán řešení nejistého zaměstnání:** na základě politické dohody mezi ministrem kultury a odborovými organizacemi přijal institut INRAP plán řešení nejistého zaměstnání na období 2014–2016, a to přijetím 210 zaměstnanců na dobu neurčitou, kteří již v institutu INRAP pracovali na základě smluv na dobu určitou, a to v souvislosti s velmi prudkým poklesem na trhu výkopových prací.
 - **Dodatečné daňové náklady:** dodatečné daňové náklady jsou spojeny s regionální podnikatelskou daní (*Contribution Économique Territoriale – CET*), která se skládá z daně z majetku podniku (*Cotisation Foncière des Entreprises – CFE*) a příspěvku podniku k přidáné hodnotě (*Cotisation sur la Valeur Ajoutée des Entreprises – CVAE*).
 - Daň z majetku podniku: dodatečné náklady spojené s 38 kanceláři provozovanými navíc institutem INRAP automaticky vedou ke zvýšení daně z majetku podniku. Je třeba konstatovat, že regionální podnikatelská daň se v plné výši připisuje konkurenčnímu odvětví.

(*) Obchodní tajemství.

⁽¹⁸⁾ Zdroj: francouzské orgány.

⁽¹⁹⁾ Tamtéž.

- Příspěvek podniku k přidané hodnotě: INRAP byl povinen platit příspěvek podniku k přidané hodnotě ve výši 1,5 % z přidané hodnoty pro daňové účely. Protože subvence na náklady veřejné služby tyto náklady zvýšila, byl základ daně odpovídajícím způsobem vyšší, což vedlo ke vzniku dodatečných nákladů, které lze připsat konkurenčnímu odvětví. Od roku 2019 je subvence přidělována nekonkurenčnímu odvětví, což má za následek neutralizaci jejího dopadu na přidanou hodnotu, a tedy i na výši příspěvku podniku k přidané hodnotě.
- (44) V období 2008–2021 využíval institut INRAP také daňovou úlevu na výzkum (*crédit d'impôt recherche* – „CIR“) ⁽²⁰⁾. Daňová úleva na výzkum byla vyplácena od roku 2016 za léta od roku 2013. Výše daňové úlevy na výzkum poskytnuté na roky 2013–2021 činí [55–75] milionů EUR ⁽²¹⁾.
- (45) A konečně institut INRAP obdržel od ministerstva kultury ve třech po sobě jdoucích účetních obdobích (2015, 2016 a 2017) kapitálovou injekci ve výši [20–25] milionů EUR, jež mu umožnila obsluhovat dluh, který mu vznikl při jeho založení s agenturou AFT (Agence France Trésor) ⁽²²⁾.
- (46) Podle zprávy o činnosti institutu INRAP za rok 2020 ⁽²³⁾ měl k 31. prosinci 2020: 2 286 zaměstnanců, příjmy ve výši 175 milionů EUR v roce 2020 a čistý zisk ve výši 6,4 milionu EUR.

2.3. Přítomnost institutu INRAP na trhu preventivních archeologických výkopových prací

- (47) INRAP působí v regionech Auvergne – Rhône-Alpes, Bourgogne – Franche-Comté, Ile-de-France, Grand Est, Grand Ouest, Hauts-de-France, Midi-Méditerranée a Nouvelle-Aquitaine a v zámořských územích.

Mapa 1

Přítomnost institutu INRAP ve Francii dne 1. ledna 2024

Zdroj: Zpráva o činnosti institutu INRAP za rok 2023

⁽²⁰⁾ Daňová úleva na výzkum je opatření na podporu činností v oblasti výzkumu a vývoje (VaV), kdy lze za určitých podmínek a v rozsahu, který závisí na výši investic, odečíst vynaložené náklady od daně z příjmů právnických osob.

⁽²¹⁾ Zdroj: francouzské orgány. Francouzské orgány důsledně tvrdí, že daňová úleva na výzkum je neselektivním opatřením na podporu činností v oblasti výzkumu a vývoje a že se podle jejich názoru nejedná o státní podporu.

⁽²²⁾ Zdroj: francouzské orgány.

⁽²³⁾ Zpráva o činnosti institutu INRAP za rok 2020: inrap_ra2020_vexe-bd_1.pdf.

- (48) Aby byly splněny cíle stanovené zákonodárcem, pokud jde o soudržnost a hladké fungování veřejné služby preventivní archeologie (článek L. 522-1 zákoníku o kulturním dědictví), musí ministerstvo kultury provést inventarizaci trhu preventivních archeologických výkopových prací. Za tímto účelem se opírá o pravidelný přísun informací od archeologických odborů státu týkajících se všech smluv uzavřených mezi provozovateli a developery, které mají tyto odbory k dispozici v souladu s článkem R 523-45 zákoníku o kulturním dědictví.
- (49) Tento soupis trhu preventivních archeologických výkopových prací musí obsahovat počet povolených výkopových prací a odhadované částky smluv uzavřených mezi developery a provozovateli.

Tabulka 1

Rozdělení počtu povolených archeologických výkopových prací ve Francii v období 2009–2024

Rok	INRAP		Ostatní provozovatelé		Celkem
	Počet povolených preventivních archeologických výkopových prací	%	Počet povolených preventivních archeologických výkopových prací	%	
2009	[...]	[...]	[...]	[...]	368
2010	[...]	[...]	[...]	[...]	457
2011	[...]	[...]	[...]	[...]	448
2012	[...]	[...]	[...]	[...]	525
2013	[...]	[...]	[...]	[...]	490
2014	[...]	[...]	[...]	[...]	457
2015	[...]	[...]	[...]	[...]	447
2016	[...]	[...]	[...]	[...]	458
2017	[...]	[...]	[...]	[...]	431
2018	[...]	[...]	[...]	[...]	478
2019	[...]	[...]	[...]	[...]	460
2020	[...]	[...]	[...]	[...]	413
2021	[...]	[...]	[...]	[...]	442
2022	[...]	[...]	[...]	[...]	462
2023	[...]	[...]	[...]	[...]	496
2024	[...]	[...]	[...]	[...]	468
Celkem	[3 600–4 000]	[38–53] %	[3 300–3 700]	[40–50] %	7 300

- (50) Z veřejně dostupných informací za období 2009–2024 je zřejmé, že institut INRAP zaujímá významné postavení na trhu preventivních archeologických výkopových prací a provádí v průměru [38–53] % povolených preventivních výkopových prací ⁽²⁴⁾ ve srovnání s [40–50] % prováděnými ostatními provozovateli ve Francii ⁽²⁵⁾.

⁽²⁴⁾ Referenční číslo je počet povolených výkopových prací, protože je obvykle objednan určitý vyšší počet výkopových prací, které ale nikdy nejsou povoleny nebo realizovány.

⁽²⁵⁾ Zdroje: ministerstvo kultury, číselné údaje týkající se preventivní archeologie (aktuální k 1. dubnu 2025) a zprávy o činnosti institutu INRAP.

Tabulka 2

Rozdělení podílu na trhu s výkopovými pracemi podle hodnoty v období 2009–2024

Rok	INRAP		Ostatní provozovatelé		Celkem
	Předpokládané náklady na výkopové práce (v milionech eur)	%	Předpokládané náklady na výkopové práce (v milionech eur)	%	
2009	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
2010	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
2011	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
2012	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
2013	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
2014	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
2015	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
2016	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
2017	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
2018	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
2019	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
2020	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
2021	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
2022	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
2023	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
2024	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Celkem	[...]	[52–61] %	[...]	[41–49] %	[...]

- (51) V období 2009–2024 činil podíl institutu INRAP na trhu s preventivními výkopovými pracemi z hlediska hodnoty v průměru [52–61] %, zatímco podíl ostatních provozovatelů (pověřených odborů místních nebo regionálních úřadů a soukromých provozovatelů) [41–49] % ⁽²⁶⁾.

⁽²⁶⁾ Francouzské orgány se domnívají, že tento rozdíl je způsoben objemovým a cenovým efektem: objemovým efektem, protože institut INRAP provádí v průměru větší počet činností ročně než jeho konkurenti; a cenový efekt, protože prodejní ceny za hektar, které institut INRAP každoročně nabízel v období 2009–2024, byly téměř vždy vyšší než ceny ostatních provozovatelů a v průměru o [...] % vyšší než vnitrostátní průměr ([...] EUR institutu INRAP ve srovnání s [...] EUR všech ostatních provozovatelů).

3. FORMÁLNÍ VYŠETŘOVACÍ ŘÍZENÍ

3.1. Popis opatření, které jsou předmětem formálního vyšetřovacího řízení

- (52) Stížnost podaná společností EVEHA se týká i) možného křížového subvencování mezi konkurenčními a nekonkurenčními činnostmi institutu INRAP a ii) subvencí na náklady veřejné služby institutu INRAP.

3.1.1. *Potenciální křížové subvencování mezi konkurenčními a nekonkurenčními činnostmi institutu INRAP*

- (53) Jak je uvedeno v 29. bodě odůvodnění rozhodnutí o zahájení řízení, společnost EVEHA tvrdí, že institut INRAP nemá řádné oddělené účetnictví svých nekonkurenčních a konkurenčních činností.

- (54) Za prvé, pokud jde o období 2008–2018, které odpovídá části období, na které se vztahuje předběžné posouzení těchto opatření Komisí, před zavedením nového odděleného účetnictví v institutu INRAP ⁽²⁷⁾:

— Komise ve svém rozhodnutí o zahájení řízení uvedla, že od roku 2013 byla několikrát zdůrazněna potřeba zlepšit nákladové účetnictví institutu INRAP. První předseda francouzského Účetního dvora tak v memorandu č. 67181 ze dne 6. června 2013 adresovaném ministru kultury a komunikace a ministru pro vysokoškolské vzdělávání a výzkum uvedl, že „několik opatření [se jeví] jako naléhavě nutných k zajištění spravedlivé hospodářské soutěže a zachování vědecké kvality výkopových prací“. Zejména byla zmíněna potřeba „[zlepšit] metodu nákladového účetnictví, kterou v současné době používá institut INRAP“. Ve výroční veřejné zprávě Účetního dvora za rok 2016 navíc ministr financí a veřejných rozpočtů a státní tajemník pro rozpočet uznali, že „nákladové účetnictví dosud nebylo v rámci institutu INRAP plně zavedeno“.

— Kromě toho, jak uvedla společnost EVEHA ⁽²⁸⁾ a konstatovala Komise v rozhodnutí o zahájení řízení, francouzský Úřad pro hospodářskou soutěž ve svém rozhodnutí ze dne 1. června 2017 ⁽²⁹⁾ poukázal na to, že nákladové účetnictví institutu INRAP nezaručuje nezpochybnitelné a spolehlivé účetní a finanční oddělení nekonkurenčních a konkurenčních činností institutu INRAP ⁽³⁰⁾. Dodala, že „nelze proto vyloučit, že existuje riziko křížového subvencování mezi jeho [neziskovými a ziskovými] činnostmi, což může vést k uplatňování cenových praktik, které mohou představovat predátorské ceny nebo vést k efektu vytěsňování ⁽³¹⁾“. Úřad pro hospodářskou soutěž konstatoval, „že od roku 2013 jsou příjmy, které institut INRAP přidělil na své ziskové činnosti, nižší než náklady přidělené na tytéž ziskové činnosti, a to navzdory skutečnosti, že jejich podíl na celkové činnosti institutu INRAP měl opačný trend, což naznačuje, že celková činnost institutu INRAP je určována především jeho neziskovými činnostmi (vzhledem k tomu, že celková činnost institutu INRAP je souhrnem jeho ziskových a neziskových činností) ⁽³²⁾“. Úřad pro hospodářskou soutěž tedy přijal závazky institutu INRAP týkající se zavedení „systému nákladového účetnictví, který by umožnil nejen zajistit přísné (nezpochybnitelné a spolehlivé) účetní a finanční oddělení neziskových a ziskových činností, ale také zajistit sledovatelnost zdrojů přidělených na jednotlivé úkoly, aby se předešlo riziku křížového subvencování ⁽³³⁾“, a stanovil je jako povinné.

- (55) Za druhé, pokud jde o období po 1. lednu 2018, Komise ve svém rozhodnutí o zahájení řízení konstatuje, že institut INRAP v souladu se závazky přijatými v rámci rozhodnutí Úřadu pro hospodářskou soutěž ze dne 1. června 2017 zavedl systém nákladového účetnictví, který umožnil přesnější určování příjmů a nákladů souvisejících s konkurenčními, resp. nekonkurenčními činnostmi.

⁽²⁷⁾ Viz 35. bod odůvodnění rozhodnutí o zahájení řízení. Od 1. ledna 2018 používá institut INRAP nový systém nákladového účetnictví, který umožňuje jasněji určit výnosy a náklady související s konkurenčními, resp. nekonkurenčními činnostmi.

⁽²⁸⁾ Viz 42. bod odůvodnění rozhodnutí o zahájení řízení.

⁽²⁹⁾ Rozhodnutí 17-D-09 ze dne 1. června 2017 o postupech zavedených Národním institutem pro preventivní archeologický výzkum v oblasti preventivní archeologie.

⁽³⁰⁾ Body 132 až 137 rozhodnutí Úřadu pro hospodářskou soutěž ze dne 1. června 2017.

⁽³¹⁾ Bod 149 rozhodnutí Úřadu pro hospodářskou soutěž ze dne 1. června 2017.

⁽³²⁾ Bod 147 rozhodnutí Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže ze dne 1. června 2017.

⁽³³⁾ Viz shrnutí rozhodnutí Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže ze dne 1. června 2017. Společnost EVEHA tvrdí, že tyto závazky nebyly v době podání stížnosti dodrženy. Společnost EVEHA uvádí, že dne 6. února 2018 postoupil případ institutu INRAP Úřadu pro hospodářskou soutěž pro nedodržení těchto závazků na základě článku L. 464-2(2) obchodního zákoníku (*Code de commerce*).

- (56) Komise však konstatovala, že nezávislý auditor pověřený kontrolou, auditem a certifikací nového systému nákladového účetnictví institutu INRAP se ve svém prohlášení o souladu za rok 2018 zřejmě domníval, že nákladové účetnictví institutu INRAP lze ještě zlepšit. Auditor sice potvrdil, že nákladové účetnictví institutu INRAP „je v souladu s obecnými účetními zásadami“, „dodržuje zásadu odděleného účetnictví“ a „neukázalo žádné křížové subvencování“, ale zároveň konstatoval, že „metodiku přidělování nepřímých nákladů bude třeba v budoucnu dále rozvíjet a zlepšovat“.
- (57) A konečně, Komise ve svém rozhodnutí o zahájení řízení uvedla, že v prohlášení o souladu za rok 2020 již není zmíněna potřeba dále rozvíjet a zlepšovat metodiku přidělování nepřímých nákladů. Uvedla, že „nákladové účty ve své současné podobě ... neukazují žádné křížové subvencování“. Komise nicméně konstatovala, že i přes toto zlepšení auditor výslovně nevyloučil riziko křížového subvencování⁽³⁴⁾.

3.1.2. Subvence na náklady veřejné služby

- (58) Subvence poskytnuté na konkurenční činnosti institutu INRAP činí 22,69 milionu EUR za období, na které se stížnost vztahuje. Tyto subvence byly poskytnuty během období 2015–2018.

3.2. Rozhodnutí o zahájení řízení

- (59) V rozhodnutí o zahájení řízení Komise vyjádřila pochybnosti ohledně možné existence křížového subvencování mezi konkurenčními a nekonkurenčními činnostmi institutu INRAP, které by mohlo představovat protiprávní státní podporu (viz 74. bod odůvodnění rozhodnutí o zahájení řízení).
- (60) Komise dále dospěla k závěru, že subvence na náklady veřejné služby představují státní podporu ve smyslu čl. 107 odst. 1 SFEU (viz 48. až 65. bod odůvodnění rozhodnutí o zahájení řízení).
- (61) Komisi nepřesvědčilo ani tvrzení francouzských orgánů, že subvence na náklady veřejné služby spadají do rámcového režimu SA.42681, který je prováděn v souladu s článkem 53 obecného nařízení o blokových výjimkách⁽³⁵⁾ (dále jen „GBER“) ⁽³⁶⁾, a jako takové jsou slučitelné s vnitřním trhem (viz 78. bod odůvodnění rozhodnutí o zahájení řízení).
- (62) Komise poukázala na to, že vzhledem k neexistenci spolehlivého odděleného účetnictví konkurenčních a nekonkurenčních činností nelze přesně určit výši podpory na konkurenční činnosti (na něž se vztahují subvence na náklady veřejné služby), a proto nelze zaručit, že podpora je přiměřená ve smyslu čl. 53 odst. 7 obecného nařízení o blokových výjimkách.
- (63) Komise ve svém rozhodnutí o zahájení řízení upozornila, že francouzské orgány popřely existenci křížového subvencování ve prospěch konkurenčních činností institutu INRAP. Komise rovněž konstatovala, že Francie nepředložila žádné důkazy, které by prokázaly slučitelnost podpory vyplývající z případného křížového subvencování. V důsledku toho Komise rovněž vyjádřila pochybnosti o slučitelnosti opatření i) v případě, že by bylo shledáno jako státní podpora.
- (64) Kromě toho Komise ve svém rozhodnutí o zahájení řízení zamýšlela přezkoumat slučitelnost obou opatření společně podle čl. 107 odst. 3 písm. d) SFEU (viz 82. až 100. bod odůvodnění rozhodnutí o zahájení řízení).
- (65) Komise uvedla, že podle jejího chápání příslušných francouzských právních předpisů se zdá, že preventivní archeologie a všechny činnosti institutu INRAP přispívají k pomoci kultuře a zachování kulturního dědictví, a že v každém případě přísluší Francii, aby určila, které projekty nebo činnosti spadají do pomoci kultuře a zachování kulturního dědictví, neboť Komise má pouze pravomoc přezkoumat, zda nedošlo ke zjevně nesprávnému posouzení (viz 86. a 87. bod odůvodnění rozhodnutí o zahájení řízení).

⁽³⁴⁾ Viz 42. až 44. bod odůvodnění rozhodnutí o zahájení řízení.

⁽³⁵⁾ Nařízení Komise (EU) č. 651/2014 ze dne 17. června 2014, kterým se v souladu s články 107 a 108 Smlouvy prohlašují určité kategorie podpory za slučitelné s vnitřním trhem (Úř. věst. L 187, 26.6.2014, s. 1).

⁽³⁶⁾ Viz 18. bod odůvodnění rozhodnutí o zahájení řízení.

- (66) Vzhledem k tomu, že se zdá, že veškeré veřejné financování poskytnuté institutu INRAP je určeno na pomoc kultuře a zachování kulturního dědictví, Komise v rozhodnutí o zahájení řízení uvedla možnost, že by mohlo být považováno za nezbytné, vhodné a přiměřené a nemělo nepříznivý vliv na podmínky obchodu a hospodářskou soutěž v míře odporující společnému zájmu.
- (67) V tomto ohledu Komise předběžně uvedla několik skutečností, z nichž lze vyvodit závěr, že financování poskytnuté institutu INRAP bylo nezbytné, vhodné a přiměřené cílům podpory kultury a zachování kulturního dědictví a že neovlivnilo podmínky obchodu a hospodářskou soutěž v míře odporující společnému zájmu.
- (68) Komise si nicméně položila otázku, zda by bylo možné provést analýzu slučitelnosti podle čl. 107 odst. 3 písm. d) SFEU bez předchozího rozhodnutí o klasifikaci předmětných opatření jako státní podpory ⁽³⁷⁾.
- (69) Proto se Komise vzhledem k existenci pochybností, které znemožnily s konečnou platností vyloučit existenci státní podpory ve prospěch institutu INRAP nebo s jistotou prokázat její slučitelnost s vnitřním trhem, rozhodla zahájit formální vyšetřovací řízení, aby zúčastněným stranám umožnila předložit v tomto ohledu své připomínky a dospět k závěru ohledně opatření zpochybněných společnostmi EVEHA.

4. KOMENTÁŘE OD SPOLEČNOSTI EVEHA

- (70) Připomínky k rozhodnutí o zahájení řízení předložila Komisi pouze společnost EVEHA.
- (71) Pokud jde o existenci státní podpory ve prospěch institutu INRAP, společnost EVEHA za prvé uvádí, že souhlasí s analýzou Komise, pokud jde o zjištění, že subvence na náklady veřejné služby – které jsou určeny na činnosti otevřené hospodářské soutěži – představují státní podporu ve smyslu čl. 107 odst. 1 SFEU.
- (72) Za druhé, společnost EVEHA opakuje své stanovisko uvedené ve stížnosti, podle kterého pouhá skutečnost, že i) institut INRAP vykonává jak konkurenční, tak nekonkurenční činnosti a že ii) institut INRAP nezavedl dostatečně spolehlivý systém nákladového účetnictví, který by zajistil striktní oddělení těchto dvou činností, postačuje k prokázání existence státní podpory ve prospěch konkurenčních činností institutu INRAP.
- (73) Pokud jde o možnost, kterou Komise uvádí, že by podpora mohla být slučitelná – pokud by financování institutu INRAP bylo klasifikováno jako podpora – na základě čl. 107 odst. 3 písm. d) SFEU, společnost EVEHA tvrdí, že jednak přístup uvedený Komisí, který spočívá v analýze financování poskytnutého institutu INRAP bez rozlišení financovaných činností (konkurenční/nekonkurenční), je z právního hlediska nesprávný, jednak že jej v projednávaném případě nelze použít.

4.1. Přístup navržený Komisí je stížen nesprávným právním posouzením

- (74) Společnost EVEHA se především domnívá, že není možné posuzovat veškeré finanční prostředky poskytnuté institutu INRAP jako celek bez rozlišení podílu těchto finančních prostředků přidělených na jednotlivé druhy činností institutu INRAP. Společnost EVEHA předkládá následující argumenty:
- a) posouzení slučitelnosti opatření předpokládá jeho předchozí klasifikaci jako státní podpory;
 - b) opatření lze klasifikovat jako státní podporu pouze na základě jednotlivých činností a s ohledem na každý relevantní trh;
 - c) pravidla státní podpory brání Komisi v tom, aby společně analyzovala veškeré finanční prostředky poskytnuté institutu INRAP; a
 - d) analýza její rozhodovací praxe potvrzuje, že Komise nemůže, s výjimkou zvláštních okolností, zaujmout „globální“ přístup, jaký předpokládá 82. a následující bod odůvodnění rozhodnutí o zahájení řízení.

⁽³⁷⁾ Viz 100. bod odůvodnění rozhodnutí o zahájení řízení.

- (75) Společnost EVEHA za prvé vysvětluje, že analýza slučitelnosti opatření podpory zahrnuje postupně posouzení, zda by opatření mělo být klasifikováno jako státní podpora ve smyslu čl. 107 odst. 1 SFEU, a pokud ano, zda je slučitelné s vnitřním trhem buď na základě čl. 107 odst. 2 SFEU, nebo na základě čl. 107 odst. 3 SFEU.
- (76) Za druhé se společnost EVEHA domnívá, že klasifikace jako státní podpory vyžaduje posouzení několika kritérií, včetně toho, zda jsou dotyčné činnosti hospodářské povahy a zda existuje riziko narušení hospodářské soutěže spojené s daným opatřením.
- (77) Společnost EVEHA odkazuje na rozsudek Soudního dvora ve věci *Congregación de Escuelas Pías Provincia Betania*, v němž se uvádí, že „[k] určení, zda jsou dotčené činnosti činnostmi „podniku“ ve smyslu práva hospodářské soutěže EU, je třeba zjistit, jaká je povaha těchto činností, přičemž kvalifikace jako „hospodářská činnost“ musí být zkoumána pro každou jednotlivou činnost vykonávanou tím samým subjektem“ ⁽³⁸⁾.
- (78) Společnost EVEHA z toho vyvozuje, že v případě provozovny, která stejně jako institut INRAP vykonává různé druhy činností, judikatura vyžaduje, aby byly předem určeny i) činnosti této provozovny, které jsou hospodářské povahy, a činnosti, které naopak nejsou hospodářské povahy, a ii) relevantní trh nebo trhy, které mohou být ovlivněny financováním poskytnutým této provozovně.
- (79) Za třetí, pokud jde o společnou analýzu financování všech činností institutu INRAP, podle společnosti EVEHA by bylo možné postupovat podle přístupu navrhaného Komisí pouze za podmínky, že by veškeré finanční prostředky poskytnuté institutu INRAP mohly být klasifikovány jako státní podpora.
- (80) Společnost EVEHA však tvrdí, že v projednávaném případě tato podmínka není splněna, neboť jednak francouzské orgány mají za to, že některé činnosti institutu INRAP nejsou hospodářské povahy (což brání tomu, aby jejich financování bylo klasifikováno jako státní podpora), a jednak činnosti institutu INRAP, i kdyby byly všechny hospodářské povahy (jak tvrdí společnost EVEHA), jsou částečně vykonávány na trzích, které nejsou otevřeny hospodářské soutěži, a na nichž tedy nelze shledat narušení hospodářské soutěže (což opět brání tomu, aby jejich financování bylo klasifikováno jako státní podpora).
- (81) Společnost EVEHA dále poukazuje na to, že klasifikace financování jako státní podpory, která je předpokladem pro posouzení její slučitelnosti, rovněž předpokládá ověření existence narušení hospodářské soutěže (vedle ověření hospodářské povahy financovaných činností). Podle společnosti EVEHA lze toto posouzení provést pouze na úrovni jednotlivých příslušných trhů. V tomto případě a nezávisle na monopolní povaze některých činností institutu INRAP nemůže Komise podle společnosti EVEHA posoudit slučitelnost podpory obdržené institutem INRAP, aniž by nejprve určila, na kterém trhu (archeologické výkopové práce, vyhodnocení atd.) by tato podpora pravděpodobně měla vliv.
- (82) Za čtvrté, společnost EVEHA tvrdí, že podle její analýzy rozhodnutí Komise v oblasti státních podpory ⁽³⁹⁾ je Komise při posuzování slučitelnosti souboru opatření v zásadě povinná zjistit každé opatření a poté tato opatření jedno po druhém posoudit, zda představují státní podporu a zda jsou slučitelné s vnitřním trhem.
- (83) Z příkladů, na které se společnost EVEHA ve svých připomínkách odvolává, vyplývá, že s výjimkou případů, kdy je několik opatření „neoddělitelně propojeno“, Evropská komise nikdy neposuzuje veškeré financování podniku „společně“, zejména pokud tento podnik vykonává několik druhů činností a financování má několik různých forem.

⁽³⁸⁾ Rozsudek Soudního dvora ze dne 27. června 2017, *Congregación de Escuelas Pías Provincia Betania*, C-74/16, ECLI:EU:C:2017:496, bod 51.

⁽³⁹⁾ Pro ilustraci společnost EVEHA odkazuje na rozhodnutí Komise (EU) 2020/1412 ze dne 2. března 2020 o opatřeních SA.32014, SA.32015, SA.32016 (11/C) (ex 11/NN), která provedla Itálie ve prospěch společnosti Tirrenia di Navigazione a jejího nabyvatele, společnosti Compagnia Italiana di Navigazione (Úř. věst. L 332, 12.10.2020, s. 45); rozhodnutí Komise (EU) 2021/1428 ze dne 24. února 2020 o státní podpoře SA. 31662 – C/2011 (ex NN/2011), kterou poskytlo Rumunsko mezinárodnímu letišti Temešvár – Wizz Air (Úř. věst. L 308, 1.9.2021, s. 1) a rozhodnutí Komise ze dne 10. května 2007 o opatřeních C 1/06 (ex NN 103/05) provedených Španělskem ve prospěch společnosti Chupa Chups (Úř. věst. L 244, 19.9.2007, s. 20).

4.2. Ustanovení čl. 107 odst. 3 písm. d) SFEU se na předmětná opatření nevztahuje

- (84) Společnost EVEHA se domnívá, že předmětná opatření nespádají do oblasti působnosti čl. 107 odst. 3 písm. d) SFEU.
- (85) V tomto ohledu společnost EVEHA tvrdí, že:
- a) ustanovení čl. 107 odst. 3 písm. d) SFEU nelze použít k odůvodnění křížového subvencování, které je ze své podstaty neslučitelné s vnitřním trhem;
 - b) ustanovení čl. 107 odst. 3 písm. d) SFEU nelze použít k potvrzení obecných subvencí v oblasti kultury; a
 - c) francouzské orgány se v tomto případě nikdy nedovolávaly na čl. 107 odst. 3 písm. d) SFEU.
- (86) Za prvé, společnost EVEHA zdůrazňuje, že její stížnost se týká především otázky křížového subvencování. Při neexistenci odděleného účetnictví mezi jednotlivými činnostmi institutu INRAP nelze vyloučit, že subvence poskytnuté institutu INRAP na jeho nekonkurenční činnosti přesahují potřeby spojené s těmito činnostmi a nepřímo financují i konkurenční činnosti institutu INRAP.
- (87) Společnost EVEHA tvrdí, že článek 107 SFEU podmiňuje možnost členského státu poskytnout subvence podniku, který vykonává jak konkurenční, tak nekonkurenční činnosti, tím, že dotyčný podnik zavede přísné oddělené účetnictví, které zajistí, že nedojde ke křížovému subvencování těchto dvou druhů činností⁽⁴⁰⁾.
- (88) Společnost EVEHA ve svém vyjádření uvádí, že judikatura stanoví obecný zákaz jakékoli formy křížového subvencování, od něhož se nemůže odchýlit žádný režim slučitelnosti.
- (89) Stěžovatel trvá na tom, že tato judikatura se vztahuje i na odvětví kultury, a odkazuje na „analytický přehled“ Komise⁽⁴¹⁾ pro posouzení uplatňování článku 107 SFEU na financování infrastruktury, z nichž jedna zahrnuje kulturu a upřesňuje: Pokud se kulturní infrastruktura využívá k hospodářským i nehmotným činnostem (například k pořádání konferencí a obchodních akcí v muzeích nebo kulturních centrech), spadá její veřejné financování do oblasti působnosti pravidel státní podpory pouze v míře, do jaké pokrývá náklady spojené s hospodářskými činnostmi. V těchto případech musí členské státy zajistit, aby veřejné financování nehmotných činností nebylo možné použít pro křížové subvencování hospodářských činností subjektu. To lze zejména zajistit omezením veřejného financování na čisté náklady (včetně nákladů na kapitál) nehmotných činností, které se určí na základě jasně odděleného účetnictví⁽⁴²⁾.
- (90) Společnost EVEHA dospěla k závěru, že čl. 107 odst. 3 písm. d) SFEU nelze použít k odůvodnění křížového subvencování, neboť to je v právu EU ze své podstaty zakázáno.
- (91) Za druhé, společnost EVEHA tvrdí, že výjimka stanovená v čl. 107 odst. 3 písm. d) SFEU odůvodňuje podporu pouze na financování konkrétních kulturních projektů, jako je zapůjčování děl mezi muzei, plány na digitalizaci historických kinematografických děl nebo podpora kinematografické a audiovizuální produkce. Nelze ji použít například k odůvodnění obecných subvencí v oblasti kultury (např. financování veřejnoprávní televize).

⁽⁴⁰⁾ Viz poznámka pod čarou 39.

⁽⁴¹⁾ Evropská komise, „Analytický přehled infrastruktury pro kulturu, kulturní dědictví a ochranu přírody“, bod 10 (k dispozici na adrese: https://competition-policy.ec.europa.eu/document/download/150466fe-fe27-4fef-8b4b-2ccc5ae36ce5_en?filename=notion_of_aid_grid_culture_en.pdf).

⁽⁴²⁾ Překlad do francouzštiny: „Si les infrastructures culturelles sont utilisées à la fois pour des activités économiques et non économiques (par exemple, l'organisation de conférences et de manifestations commerciales dans des musées ou des centres culturels), leur financement public ne relèvera des règles en matière d'aides d'État que dans la mesure où il couvre les coûts liés aux activités économiques en question. Dans de tels cas, les États membres doivent veiller à ce que le financement public prévu pour les activités non économiques ne puisse pas être utilisé pour subventionner de manière croisée les activités économiques de l'entité. Cela peut notamment être assuré en limitant le financement public au coût net (y compris le coût du capital) des activités non économiques, à déterminer sur la base d'une séparation comptable claire.“

- (92) Podle společnosti EVEHA je toto pravidlo vysvětleno i) skutečností, že čl. 107 odst. 3 písm. d) SFEU představuje výjimku z čl. 107 odst. 1 SFEU, kterou je třeba jako každou výjimku vykládat restriktivně, a ii) hmotněprávními podmínkami, které musí být splněny, aby se použil čl. 107 odst. 3 písm. d) SFEU (zejména podmínka nezbytnosti a přiměřenosti).
- (93) Společnost EVEHA dále opírá své argumenty o analýzu rozhodovací praxe Komise, z níž vyplývá, že pokud jsou opatření prohlášena za slučitelná na základě čl. 107 odst. 3 písm. d) SFEU určena na podporu odvětví nebo činnosti obecně (což je vzácné), nejsou vyhrazena pouze pro jednoho provozovatele, ale vztahují se na všechny provozovatele, kteří přispívají k rozvoji tohoto odvětví.
- (94) Stěžovatel proto dospěl k závěru, že na rozdíl od toho, co navrhuje Komise ve svém rozhodnutí o zahájení řízení, nelze použít čl. 107 odst. 3 písm. d) SFEU k prohlášení veškerého financování veřejné instituce za slučitelné s vnitřním trhem pouze z toho důvodu, že působí v odvětví kultury.
- (95) A konečně, společnost EVEHA podpůrně připomíná, že pokud je jí známo, francouzské orgány, přestože jsou odpovědné za oznámení opatření podpory poskytnutých institutu INRAP, a tedy v zásadě za prokázání slučitelnosti těchto opatření, se v žádném okamžiku neodvolaly na čl. 107 odst. 3 písm. d) SFEU (zejména ve svých zjištěních předložených v lednu a říjnu 2019), aby prokázaly slučitelnost těchto opatření podpory.
- (96) Podle společnosti EVEHA skutečnost, že francouzské orgány nikdy neoznámily žádné opatření financování pro institut INRAP a nikdy se neodvolaly na čl. 107 odst. 3 písm. d) SFEU (a to ani ve svých výměnách informací s Komisí poté, co společnost EVEHA podala svou stížnost), je mimořádně silným ukazatelem toho, že toto odůvodnění není v tomto případě účinné.

4.3. Podmínky čl. 107 odst. 3 písm. d) SFEU nejsou v tomto případě splněny

- (97) A konečně, společnost EVEHA ve svých připomínkách vysvětluje, že i kdyby byl přístup ke zjištění slučitelnosti opatření uvedený Komisí v rozhodnutí o zahájení řízení možný, podmínky požadované pro použití čl. 107 odst. 3 písm. d) SFEU by v každém případě nebyly splněny.

4.3.1. Podpora poskytnutá institutu INRAP není nutná

- (98) Společnost EVEHA především z vysvětlení Komise v rozhodnutí o zahájení řízení (91. a 92. bod odůvodnění) vyrozuměla, že nezbytnost financování poskytnutého institutu INRAP souvisí výhradně s konkrétními závazky veřejné služby, které institutu INRAP uložil francouzský stát.
- (99) Společnost EVEHA tvrdí, že tento argument není přípustný.
- (100) Za prvé, společnost EVEHA poukazuje na to, že státní podpora poskytnutá ve formě vyrovnávací platby za náklady veřejné služby musí být posuzována výhradně s ohledem na čl. 106 odst. 2 SFEU a pravidla přijatá Komisí na tomto základě, a nikoli s ohledem na čl. 107 odst. 3 písm. d) SFEU.
- (101) Odkazem na „zvláštní postavení“ institutu INRAP (tj. s povinnostmi veřejné služby, které mu byly uloženy) s cílem odůvodnit nezbytnost podpory mohla Komise prokázat nanejvýš pouze nezbytnost financování poskytnutého institutu INRAP jako vyrovnání za náklady veřejné služby, a nikoliv z důvodu pomoci kultuře a kulturnímu dědictví.
- (102) Za druhé, společnost EVEHA v každém případě tvrdí, že žádná z povinností uložených institutu INRAP a uvedených v 91. a 92. bodě odůvodnění rozhodnutí o zahájení řízení neodůvodňuje jakékoliv vyrovnání.
- (103) Podle společnosti EVEHA je tomu tak zejména v případě povinnosti institutu INRAP převzít výkopové práce, na které se nepřihlásil žádný zájemce nebo u nichž vybraný provozovatel neplní své povinnosti. Společnost EVEHA tvrdí, že tyto služby – u kterých společnost EVEHA nezpochybňuje povinnost institutu INRAP je poskytovat – mají být zaplacen v cenách, které musí být stanoveny volně (s výhradou státní arbitráže v případě neshody mezi stranami). Vzhledem k tomu, že tyto služby mají být hrazeny „obvyklým způsobem“, nemůže žádná z povinností uložených institutu INRAP odůvodnit jakékoliv vyrovnání.

4.3.2. *Metoda stanovená v rozhodnutí o zahájení řízení pro posouzení přiměřenosti podpory je nevhodná*

- (104) Podle společnosti EVEHA lze státní podporu považovat za přiměřenou pouze tehdy, „pokud nelze stejného výsledku dosáhnout s menší podporou a menším narušením“. Z toho vyplývá, že pokud podpora přesahuje nezbytné minimum, má její příjemce prospěch z mimořádného zisku, který může zbytečně narušit hospodářskou soutěž, a podporu proto nelze považovat za slučitelnou se společným trhem.
- (105) Společnost EVEHA z toho vyvozuje, že podporu vyplacenou provozovateli lze považovat za přiměřenou pouze za podmínky, že její výše je omezena na nezbytné minimum a že způsoby jejího vyplácení nebo využívání byly navrženy tak, aby co nejvíce omezily narušení hospodářské soutěže.
- (106) Podle názoru společnosti EVEHA nejsou tyto podmínky v tomto případě splněny.
- (107) Společnost EVEHA za prvé uvádí, že Komise ve svém rozhodnutí o zahájení řízení založila svůj důkaz pouze na krátkém odstavci a tabulce upřesňující „sazby provozní marže“ institutu INRAP pro všechny činnosti dohromady, což i) nedává ekonomický a účetní smysl a ii) v každém případě nepostačuje k prokázání přiměřenosti podpory.
- (108) Společnost EVEHA se rovněž domnívá, že při neexistenci nákladového účetnictví, které by umožňovalo správně rozdělit příjmy a náklady na různé činnosti institutu INRAP, nemůže být kritérium proporcionality z podstaty věci splněno, protože podpora není poskytována za podmínek, které minimalizují narušení hospodářské soutěže.

4.3.3. *Vhodnost opatření není prokázána*

- (109) Ve svých připomínkách k rozhodnutí o zahájení řízení společnost EVEHA tvrdí, že Komise právně dostačujícím způsobem neprokázala, jak by jiná opatření, která by byla potenciálně méně škodlivá pro hospodářskou soutěž, neumožnila napravit (údajnou) nedostatečnou ziskovost institutu INRAP vyplývající ze zvláštních omezení, která mu byla uložena.
- (110) Společnost EVEHA se domnívá, že omezení opatření týkající se veřejného financování na nezbytně nutnou míru stanovenou na základě nákladového účetnictví, které umožňuje správně rozdělit příjmy a náklady institutu INRAP na jednotlivé činnosti, postačuje k omezení potenciálně škodlivých účinků veřejného financování, které institut INRAP dostává, na hospodářskou soutěž. Podle názoru společnosti EVEHA tato skutečnost sama o sobě postačuje k prokázání toho, že podpora, kterou institut INRAP od svého vzniku využíval, není přiměřená vzhledem ke způsobu, jakým byla zavedena.

4.3.4. *Podmínky obchodu a hospodářské soutěže jsou dotčeným financováním jasně ovlivněny*

- (111) A konečně, společnost EVEHA zpochybňuje vysvětlení, které Komise uvedla ve svém rozhodnutí o zahájení řízení, podle něhož předmětná podpora nemá nepříznivý vliv na podmínky obchodu a hospodářskou soutěž v míře, která by byla v rozporu se společným zájmem.
- (112) Za prvé, společnost EVEHA zpochybňuje předpoklad Komise, že sazby účtované institutem INRAP nepředstavují predátorské ceny ani nevyvolávají efekt vytěsňování, který vychází ze srovnání průměrné ceny na hektar účtované institutem INRAP s cenou účtovanou jeho konkurenty.
- (113) Podle společnosti EVEHA obsahuje tato metoda tři statistická zkresení:
- a) Za prvé, tato metoda nezohledňuje zvláštní postavení institutu INRAP na trhu. INRAP jako dominantní (a hlavní hráč na trhu) obvykle zasahuje do nejsložitějších a nejrozsáhlejších projektů, ke kterým menší provozovatelé bez potřebných zdrojů nemají vždy přístup.
 - b) Za druhé, tato metoda nezohledňuje skutečnost, že část činnosti institutu INRAP se týká lokalit, které musel převzít jako provozovatel poslední instance a pro které mohl stanovit své ceny bez jakéhokoli konkurenčního tlaku.
 - c) Za třetí a poslední, společnost EVEHA se domnívá, že pojem „cena na hektar“, na který odkazuje rozhodnutí o zahájení řízení, není relevantní pro analýzu cenové politiky různých provozovatelů působících na trhu výkopových prací. Náklady na archeologické výkopové práce nelze posuzovat pouze na základě plochy, ale je třeba zohlednit také složitost výkopových prací, ochranu nálezu a technická a vědecká omezení stanovená ve specifikaci (zejména pokud jde o lidské zdroje – člověkodny).

- (114) V rámci formálního vyšetřovacího řízení navíc společnost EVEHA předložila čtyři rozsudky vydané správními soudy (*Tribunaux administratifs*) v Caen a Amiens ⁽⁴³⁾ v letech 2022 až 2024, které zneplatnily zadávací řízení na preventivní archeologické výkopové práce, jejichž výsledkem byl výběr provedený institutem INRAP v neprospěch společnosti EVEHA. V těchto čtyřech rozsudcích správní soud – aniž by konstatoval zjištění týkající se existence predátorských cen – zrušil zadávací řízení z důvodu, že zadavatel nepřijal nezbytná opatření, aby zajistil, že nabídky institutu INRAP, které byly výhodnější než nabídky společnosti EVEHA, nebyly důsledkem výhody vyplývající z prostředků přidělených institutu INRAP na plnění úkolů veřejné služby.
- (115) Společnost EVEHA rovněž tvrdí, že důkazy Komise v jejím rozhodnutí o zahájení řízení jsou stíženy dvěma metodickými chybami.
- a) Za prvé, společnost EVEHA konstatuje, že rozhodnutí o zahájení řízení sice údajně „zvažuje“ pozitivní účinky podpory, kterou obdržel institut INRAP, oproti jejím negativním účinkům, ale v žádném okamžiku její účinky nijak nevyčísľuje.
 - b) Za druhé, společnost EVEHA konstatuje, že rozhodnutí o zahájení řízení omezuje svou analýzu pouze na cenové praktiky institutu INRAP, aniž by zohlednilo četné další konkurenční výhody, které má k dispozici (jako je zvýhodněný přístup k informacím získaným prostřednictvím jeho hodnotících činností) z důvodu svého postavení a/nebo veřejného financování, které využívá.
- (116) Podle společnosti EVEHA by Komise měla tyto výhody zohlednit také ve své analýze slučitelnosti financování poskytnutého institutu INRAP podle článku 107 SFEU.

5. PŘIPOMÍNKY FRANCIE

- (117) Francouzské orgány zaslaly své připomínky k rozhodnutí o zahájení řízení dopisem ze dne 3. února 2022 a k připomínkám společnosti EVEHA k rozhodnutí o zahájení řízení dopisem ze dne 23. června 2022.
- (118) Na úvod francouzské orgány připomínají význam odvětví kultury a zachování kulturního dědictví ve Francii a ústřední úlohu institutu INRAP v tomto odvětví.
- (119) Francouzské orgány poskytly zejména následující vysvětlení.

5.1. Pomoc kultuře a zachování kulturního dědictví ve Francii

- (120) Za účelem provedení evropské Valettské úmluvy ze dne 16. ledna 1992 ⁽⁴⁴⁾ (dále jen „Vallettská úmluva“) do vnitrostátního práva přijala Francie v roce 2001 zákon, který zavedl strukturovaný rámec pro preventivní archeologii, v němž hraje významnou úlohu institut INRAP. Hlavním cílem tohoto rámce je zajistit ochranu a studium archeologického dědictví, které je nebo může být ovlivněno stavebními pracemi, a to začleněním příslušných požadavků vědeckého výzkumu, zachování kulturního dědictví a hospodářského a sociálního rozvoje.
- (121) Zákon z roku 2001 tím, že sledoval cíl pomoci zachovat archeologické dědictví, umožnil zabránit zničení výjimečného francouzského kulturního dědictví, jehož dlouhá historie se od prehistorických dob vyznačuje nepřetržitou, geograficky rozsáhlou a hustou přítomností člověka. Jeho struktura byla založena na zřízení orgánu veřejné správy
- (122) Tak vznikl institut INRAP, který spadá pod Ministerstvo kultury a Ministerstvo pro vysokoškolské vzdělávání, výzkum a inovace; převzal práva a povinnosti sdružení AFAN.

⁽⁴³⁾ Správní soud v Amiens, 2. června 2022, EVEHA proti Communauté d'agglomération du Beauvaisis, č. 2000766; Správní soud v Caen, 23. prosince 2022, EVEHA proti Syndicat mixte pour l'aménagement et la promotion du parc d'activités de Cerisé, č. 2202744; Správní soud v Caen, 23. května 2024, EVEHA proti Communauté urbaine de Caen, č. 2201752; Správní soud v Caen, 27. května 2024, EVEHA proti Communauté communes Argentan, č. 2201719.

⁽⁴⁴⁾ Rada Evropy, Evropská úmluva o ochraně archeologického dědictví (revidovaná), Valletta, 16. ledna 1992, Řada smluv Rady Evropy č. 143.

- (123) Vallettská úmluva, jejímiž signatáři jsou všechny členské státy Evropské unie, uvádí, že „[potřeba] ochrany archeologického dědictví by se měla promítnout do politik územního plánování a kulturního rozvoje“, a ukládá smluvním státům povinnost „[zavázat se] k zavedení právního systému na ochranu archeologického dědictví, a to prostředky vhodnými pro dotyčný stát“. Požaduje také, aby státy „zaručily vědecký význam archeologických výzkumných prací“ a „zvýšily materiální zdroje pro záchrannou archeologii“.
- (124) INRAP hraje významnou roli v operačním řetězci preventivní archeologie, přičemž prostřednictvím úkolů, které mu byly svěřeny, provádí nekonkurenční a konkurenční činnosti související se studiem, zachováním a propagací archeologického dědictví.
- (125) Jeho nekonkurenční činnost spočívá především v provádění vyhodnocení s cílem odhalit a uchovat nálezy, které by mohly být zničeny developerskými projekty. INRAP rovněž přispívá ke kulturnímu šíření a propagaci archeologie a ke sdílení poznatků s vědeckou obcí.
- (126) INRAP se rovněž zabývá hospodářskými činnostmi na trhu s preventivními výkopovými pracemi. Výkopové práce musí být prováděny za účelem zajištění archeologických nálezů zjištěných při vyhodnoceních prováděných před developerskými projekty. Od roku 2003 zákon stanoví, že developeri mohou k provedení výkopových prací vyzvat veřejné provozovatele (institut INRAP a archeologické odbory místních nebo regionálních úřadů) nebo soukromé provozovatele.
- (127) Zákodárce se rozhodl uložit institutu INRAP povinnost provádět výkopové práce, na které se nepřihlásí žádný jiný provozovatel nebo je provozovatel neplní, a to na celém území Francie, pro všechna archeologická období a na všech místech. Pokud neexistuje zájemce o provedení výkopových prací (nebo zájemce, který splňuje podmínky pro provedení výkopových prací) nebo pokud provozovatel preventivní archeologie ukončí svou činnost nebo mu je v průběhu výkopových prací odebrána akreditace či pověření, je výkopové práce povinen provést nebo v nich pokračovat institut INRAP. INRAP je tedy povinen nahradit nedostatek nebo neplnění jiných provozovatelů.
- (128) V prvním případě, kdy se žádný provozovatel preventivní archeologie nenabídne k provedení výkopových prací nebo žádný provozovatel nesplňuje podmínky pro jejich provedení, je institut INRAP povinen provést výkopové práce na žádost developera. Developer musí svou žádost předložit institutu INRAP spolu s nařízením k provedení výkopových prací vydaným státem, k němuž je přiložena vědecká specifikace. INRAP má poté dva měsíce na to, aby developerovi zaslal návrh smlouvy, v níž budou stanoveny podmínky provedení výkopových prací. Musí obsahovat vědecký popis projektu, předběžné datum zahájení výkopových prací, dobu jejich trvání a navrhovanou cenu za provedení této činnosti. Smlouvu podepsanou mezi developerem a institutem INRAP musí developer předat regionálnímu prefektovi. Regionální prefekt pak výkopové práce povolí nebo je odmítne povolit, pokud smlouva provedení nařízení k výkopovým pracím neumožňuje. Cenu činnosti navrženou institutem INRAP musí INRAP stanovit podle stejných kritérií jako v případě jakékoli činnosti v rámci hospodářské soutěže. Tato kritéria musí být vymezena rozhodnutím vedoucího institutu INRAP v souladu s pravidly stanovenými jeho správní radou. Případné neshody mezi developerem a institutem INRAP ohledně podmínek nebo financování výkopových prací musí být řešeny rozhodnutím regionálního prefekta. Účelem tohoto arbitrážního postupu ze strany státu je poskytnout záruku developerům, kteří nemají možnost volby provozovatele. Od data vydání pověření k výkopovým pracím regionálním prefektem má institut INRAP šest měsíců na zahájení činnosti. Pokud tuto lhůtu nedodrží nebo pokud činnost neukončí do 18 měsíců od téhož data (jež lze rozhodnutím regionálního prefekta jednou prodloužit), má se za to, že nařízení k výkopovým pracím vydané státem pozbylo platnosti.
- (129) Ve druhém případě, kdy provozovatel preventivní archeologie ukončí svou činnost nebo mu je akreditace či pověření odebráno před dokončením výkopových prací, je institut INRAP povinen ve výkopových pracích pokračovat. S přihlédnutím ke stavu postupu činnosti a podmínkám specifikace přiloženým k nařízení o výkopových pracích vydanému státem musí institut INRAP vypracovat vědecký popis projektu pro dokončení činnosti.
- (130) Cena činnosti navržená institutem INRAP musí být stanovena podle stejných kritérií jako v prvním případě (viz 128. bod odůvodnění výše).
- (131) Francouzské orgány ve svých připomínkách k rozhodnutí o zahájení řízení zdůrazňují, že je důležité zachovat archeologické dědictví, které je důležitou součástí evropského kulturního dědictví, aby mohlo být předáno budoucím generacím.

- (132) Tvrdí, že tento význam je zakotven v čl. 167 odst. 1 SFEU, který stanoví, že „Unie přispívá k rozkvětu kultur členských států a přitom respektuje jejich národní a regionální různorodost a zároveň zdůrazňuje společné kulturní dědictví“. Odvolávají se rovněž na čl. 167 odst. 4, který stanoví, že „Unie ve své činnosti podle ostatních ustanovení Smluv přihlíží ke kulturním hlediskům, zejména s cílem uznávat a podporovat rozmanitost svých kultur.“
- (133) Francouzské orgány vysvětlují, že archeologie slouží naléhavým požadavkům obecného zájmu, které se týkají zachování národního historického a uměleckého dědictví, plnění cílů kulturní politiky a ochrany životního a městského prostředí. Historické a umělecké dědictví může po jeho odhalení rovněž požívat ochrany národního kulturního pokladu ve smyslu článku 36 SFEU.
- (134) A konečně, francouzské orgány tvrdí, že francouzský model preventivní archeologie, který plní povinnosti vyplývající z Vallettské úmluvy, prokázal svou účinnost tím, že zajišťuje náležitou rovnováhu mezi potřebou chránit kulturní dědictví v celé jeho bohatosti a prováděním developerských projektů. V posledních letech tak došlo k významným objevům, o čemž svědčí výkopové práce mimořádného významu, které nedávno provedl institut INRAP v Lavau (v departementu Aube) na hrobce keltského prince (5. století př. n. l.) nebo akreditovaná firma pro výkopové práce Archeodunum SAS v Sainte-Colombe (v departementu Rhône) na galorománském sídlišti (1.–4. století n. l.).
- (135) Francouzské orgány rovněž vysvětlují, že institut INRAP pravidelně propaguje výsledky výkopových prací ve vědeckých nebo populárních publikacích, jakož i prostřednictvím výstav, například výstavy v Muzeu vědy a průmyslu v Paříži (*Cité des sciences et de l'industrie*) věnovaná obyvatelům střední a severní Galie mezi 3. a 1. stoletím př. n. l.

5.2. Financování institutu INRAP podle pravidel pro státní podporu

- (136) Francouzské orgány ve svých připomínkách poukazují na to, že Komise ve svém sdělení o pojmu „podpora“⁽⁴⁵⁾ uznává, že „[k]ultura je prostředkem identit, hodnot a významů, které odrážejí a utvářejí společnosti v Unii. Oblast kultury a zachování kulturního dědictví zahrnuje široké spektrum účelů a činností, mimo jiné ... archeologická naleziště ... Některé činnosti související s kulturou, zachováním kulturního dědictví a ochranou přírody mohou být vzhledem k jejich zvláštní povaze organizovány nekomerčním způsobem, a tudíž nemají hospodářskou povahu. Veřejné financování takovýchto činností proto nemusí představovat státní podporu. Mnohé činnosti v oblasti kultury nebo zachování kulturního dědictví jsou objektivně nenahraditelné, čímž je vyloučena existence skutečného trhu. Komise se domnívá, že takové činnosti by rovněž spadaly mezi činnosti nehmotné povahy.“
- (137) Francouzské orgány se navíc opírají o vysvětlení Komise ve sdělení o pojmu „státní podpora“, aby argumentovaly, že pravidla státní podpory se použijí pouze v případě, že příjemce opatření je „podnik“, že „[o]značení konkrétního subjektu za podnik proto závisí zcela na povaze jeho činností“ a že „[s]ubjekt, který vykonává jak hospodářské, tak nehmotné činnosti, se považuje za podnik pouze v souvislosti s činnostmi hospodářskými“.
- (138) Na tomto základě francouzské orgány tvrdí, že pro posouzení opatření zpochybněných společnostmi EVEHA je třeba nejprve rozlišovat mezi situacemi, kdy institut INRAP vykonává hospodářské činnosti, a situacemi, kdy vykonává nehmotné činnosti.

5.2.1. Nehospodářské činnosti institutu INRAP

- (139) Francouzské orgány připomínají, že velká část veřejných prostředků poskytnutých institutu INRAP je určena na nehmotné úkoly obecného zájmu (vyhodnocení, výzkum a propagace).
- (140) Podle francouzských orgánů je hlavním nehmotným posláním institutu INRAP provádět vyhodnocení, která jsou základním kamenem preventivní archeologie.

⁽⁴⁵⁾ Sdělení Komise o pojmu státní podpora uvedeném v čl. 107 odst. 1 Smlouvy o fungování Evropské unie (Úř. věst. C 262, 19.7.2016, s. 1).

- (141) Účelem vyhodnocení je zjistit a klasifikovat nálezy v terénu pomocí vhodných technických nástrojů bez ohledu na místo, čas a druh plánovaných stavebních prací, aby se ověřilo, zda práce mohou poškodit prvky archeologického dědictví. Zprávy vypracované v souvislosti s těmito činnostmi obsahují vědecké informace, které umožňují státu vydat odůvodněná nařízení k těmto opatřením na ochranu kulturního dědictví, která považuje za vhodná (výkopové práce, změny stavebního projektu nebo zapsání na seznam historických památek).
- (142) Francouzské orgány vysvětlují, že dalším posláním institutu INRAP je přispívat ke kulturnímu šíření a propagaci archeologie a ke sdílení poznatků s vědeckou obcí, což spadá do oblasti činností vyloučených z pravidel státní podpory, jak je uvedeno v bodě 31 oznámení Komise o pojmu státní podpora.
- (143) Francouzské orgány proto tvrdí, že výše uvedené činnosti, které jsou činnostmi obecného zájmu prováděnými s veřejným financováním (které v období 2008–2021 činilo [900–1 300] milionů EUR), je třeba považovat za nehopodářské činnosti.
- (144) Podle francouzských orgánů by se proto tyto činnosti měly považovat za činnosti, které nespadají do oblasti působnosti čl. 107 odst. 1 SFEU.

5.2.2. Hospodářské činnosti institutu INRAP jako provozovatele poslední instance

- (145) Francouzské orgány vysvětlují, že kromě nehopodářských činností financovaných z veřejných prostředků provádí institut INRAP jako provozovatel poslední instance také preventivní archeologické výkopové práce, které byly v období 2008–2021 financovány téměř výhradně z příjmů institutu INRAP na trhu s výkopovými pracemi, přičemž veřejné subvence (tj. subvence na náklady veřejné služby) představovaly pouze [...] % příjmů, které institut INRAP z těchto činností získal.
- (146) Francouzské orgány vysvětlují, že cílem těchto subvencí na preventivní archeologické výkopové práce je pomoci institutu INRAP pokrýt náklady na obecný zájem, které mu ukládá zákon, aby se zajistilo, že preventivní výkopové práce budou za všech okolností řádně provedeny, a aby nebyl poškozen developerský a stavební trh.
- (147) Podle vysvětlení poskytnutých francouzskými orgány je institut INRAP povinen:
- mít odborné znalosti pokrývající všechna archeologická období a geomorfologické souvislosti;
 - provádět výkopové práce v případech, kdy nejsou podány žádné nabídky v rámci výběrových řízení vypsaných developery; a
 - převzít provoz pracoviště, pokud některý provozovatel během činnosti neplní své povinnosti.
- (148) Pro ilustraci významu těchto činností a potřeby jejich financování subvencemi uvádějí francouzské orgány následující údaje:

Tabulka 3

Dodatečné náklady vyplývající z činností institutu INRAP jako provozovatele poslední instance v období 2008–2021

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	CELKEM
Dodatečné náklady na prostory	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Dodatečné náklady na specialisty	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Dodatečné náklady související s řešením nejistého zaměstnání	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	CELKEM
Dodatečné náklady související s daní z majetku podniku	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Dodatečné náklady související s příspěvkem podniku k přidané hodnotě	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Celkové dodatečné mezní náklady, které je třeba financovat	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Subvence na náklady na veřejné služby	3 850 000	5 800 000	5 800 000	7 242 000	-	-	-	22 692 000
Rozdíl mezi náklady institutu INRAP a subvencí	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	- [...]

- (149) Francouzské orgány vysvětlují, že v období 2015–2017 zůstala roční výše subvence na náklady veřejné služby skutečně přidělené hospodářskému odvětví nižší než mezní náklady, které nese institut INRAP. V roce 2018, kdy začal fungovat nový systém nákladového účetnictví (zavedený od 1. ledna 2018), byly mezní náklady vynaložené institutem INRAP nakonec nižší než výše roční subvence. Podle francouzských orgánů lze tento rozdíl částečně vysvětlit snížením mezních nákladů spojených s více provozovny v důsledku krátkodobého účinku způsobeného zavedením nového systému nákladového účetnictví a dlouhodobého účinku kontroly nákladů vzniklých v provozovnách. V této souvislosti francouzské orgány tvrdí, že subvence na rok 2018 nepokrývá celý rozdíl mezi kumulativní výší subvence na náklady veřejné služby a celkovými dodatečnými náklady vzniklými v období 2015–2018, které činí [...] milionů EUR. V období 2019–2021 byly mezní náklady ve výši [...] milionů EUR, které vznikly v důsledku omezení uložených institutu INRAP na trhu s výkopovými pracemi, pokryty téměř výhradně z vlastních zdrojů institutu INRAP.
- (150) Francouzské orgány sice uznávají, že toto financování může být klasifikováno jako státní podpora, ale rozporují pochybnosti, které Komise vyjádřila ve svém rozhodnutí o zahájení řízení, pokud jde o možnou neslučitelnost této podpory s ustanoveními článku 53 obecného nařízení o blokových výjimkách.
- (151) Francouzské orgány tvrdí, že výše uvedené financování splňuje požadavky článku 53 obecného nařízení o blokových výjimkách, který z oznamovací povinnosti podle čl. 108 odst. 3 SFEU (čl. 4 odst. 1 písm. z) obecného nařízení o blokových výjimkách) vyjímá mimo jiné provozní podporu na kulturu a zachování kulturního dědictví nižší než 50 milionů EUR před rokem 2017, 75 milionů EUR od roku 2017 do roku 2023 a 82,5 milionu EUR po roce 2023, a to na podnik a rok.
- (152) Francouzské orgány tvrdí, že v posuzovaném období v souvislosti se stížností činily subvence na náklady veřejné služby vyplacené v letech 2015 až 2018 částku 22,69 milionu EUR ⁽⁴⁶⁾, tedy výrazně nižší než výše uvedené prahové hodnoty.

⁽⁴⁶⁾ V období 2019–2021 činila tato částka 21,72 milionu EUR (7,24 milionu EUR ročně). V roce 2019 se však institut INRAP rozhodl přidělit veškeré veřejné finanční prostředky poskytnuté státem, včetně subvence na náklady veřejné služby, na své čisté nehopodářské činnosti v souladu se závazky přijatými vůči Úřadu pro hospodářskou soutěž. Od roku 2019 tak nejsou ze subvence na náklady veřejné služby financovány preventivní výkopové práce institutu INRAP.

- (153) Francouzské orgány vysvětlují, že na činnost institutu INRAP se vztahuje čl. 53 odst. 2 nařízení o blokových výjimkách, a zejména jeho písm. b), které uvádí „hmotné dědictví, včetně všech forem movitého a nemovitého kulturního dědictví a archeologických nalezišť, památek, historických památek a budov; přírodní dědictví související s kulturním dědictvím nebo, pokud je formálně uznáno za kulturní nebo přírodní dědictví, příslušnými orgány veřejné moci členského státu“.
- (154) Podle francouzských orgánů jsou ze subvencí zpochybněných ve stížnosti financovány náklady, které jsou způsobilé podle čl. 53 odst. 5 písm. d), e) a f) obecného nařízení o blokových výjimkách (náklady na pronájem a vybavení prostor na celém území státu, náklady na zaměstnance vyplývající z potřeby institutu INRAP pokrýt všechny vědecké obory a mít k dispozici stále vědecké týmy, aby byla zajištěna schopnost zasáhnout kdekoli na území a v jakémkoli prostředí (plán řešení nejistého zaměstnání)).
- (155) Francouzské orgány konstatují, že v 78. bodě odůvodnění rozhodnutí o zahájení řízení Komise uvádí, že „nelze vyloučit, že podpora poskytnutá podle článku 53 obecného nařízení o blokových výjimkách financuje institut INRAP nad rámec toho, co je nezbytné pro dosažení přiměřeného zisku“.
- (156) S ohledem na dotčené částky se však domnívají, že poskytnuté subvence splňují požadavky na intenzitu a přiměřenost stanovené v čl. 53 odst. 7, jež umožňuje přiměřený zisk.
- (157) Za prvé (viz tabulku 3), provozní podpora poskytnutá ve formě subvence na náklady veřejné služby nepostačovala na pokrytí všech dodatečných nákladů vzniklých v období 2015–2018, které dosáhly výše [...] milionů EUR. To platí tím spíše pro období 2015–2021 vzhledem k tomu, že subvence na náklady veřejné služby přestaly být od roku 2019 účtovány na činnosti institutu INRAP jako provozovatele poslední instance, zatímco dodatečné náklady dosáhly výše [7,03–28,8] milionů EUR. Za druhé, u všech preventivních archeologických výkopových prací (včetně prací jako provozovatele poslední instance) činí saldo mezi zdroji a výdaji [...] milionů EUR (úroveň hrubého provozního přebytku po započtení daňové úlevy na výzkum a vývoj (*crédit d'impôt-recherche* – CIR)) v rozpočtových letech 2008–2021 (viz tabulku 5 níže), což představuje provozní marži ve výši přibližně [2,8–4,6] %, a tedy přiměřený zisk. Výše této podpory byla stanovena na základě přiměřených odhadů nákladů, které vyplývají z povinností uložených institutu INRAP zákoníkem o kulturním dědictví v souvislosti s výkopovými pracemi, tj. oblast činnosti pokrývající celé území, lidské zdroje kvalifikované pro všechna archeologická období, všechna místa a prostředí a zásahy v případě, že se nenajdou zájemci nebo že původní provozovatel neplní své povinnosti.
- (158) Vzhledem k tomu, že francouzské orgány mají za to, že podmínky pro použití nařízení byly splněny, zejména pokud jde o činnosti, způsobilé náklady a míru podpory, byly subvence v zájmu právní jistoty zařazeny do rámcového režimu SA.42681 ⁽⁴⁷⁾.

5.3. Oddělené účetnictví institutu INRAP

- (159) Francouzské orgány úvodem poukazují na existenci a stav odděleného účetnictví institutu INRAP, které bylo postupně posíleno a doladěno.

5.3.1. Období 2008–2017

- (160) Konkrétně pro období 2008–2017 francouzské orgány vysvětlují, že institut INRAP vedl oddělené účetnictví pro své ne hospodářské činnosti, které financovalo ministerstvo kultury, a pro své hospodářské činnosti.
- (161) Před 1. lednem 2018 vycházelo účetnictví institutu INRAP z následujících zásad přiřazování:

Fáze 1: Přímé náklady byly přiřazovány k oblastem činnosti a organizačním jednotkám. INRAP původně přiřadil všechny přímé náklady ke své oblasti činnosti (výkopové práce, vyhodnocení, výzkum, propagace atd.) a organizační jednotce (ředitelství ústředí, meziregionální ředitelství nebo střediska archeologického výzkumu). Spotřeba podpůrných služeb (logistika, IT, odborná příprava atd.) a režijní náklady byly přiděleny do nepřímých nákladů a strukturálních nákladů.

⁽⁴⁷⁾ SA.42681 – Régime cadre exempté de notification relatif aux aides en faveur de la culture et de la conservation du patrimoine.

Fáze 2: Přímé náklady byly přiděleny do činností a odvětví. Činnosti byly přiděleny do určitého odvětví – v případě výkopových prací a odborného poradenství do konkurenčního odvětví.

Konkurenční odvětví	Nekonkurenční odvětví	Smišené odvětví
Náklady na výkopové práce, zákon z roku 2003	Náklady na vyhodnocení, zákon z roku 2003	Nepřímé náklady
Náklady na odborné poradenství a odbornou přípravu	Náklady na vyhodnocení, zákon z roku 2001*	Strukturální náklady
	Náklady na výkopové práce, zákon z roku 2001*	Daně
	Náklady na propagaci	
	Náklady na výzkum	
	Náklady související s na výkopovými pracemi plánovanými institutem INRAP**	

Fáze 3: Byly přiřazeny (nepřímé) náklady vztahující se ke smíšenému (konkurenčnímu a nekonkurenčnímu) odvětví. Tato fáze zahrnovala přiřazení nákladů týkajících se smíšeného odvětví. INRAP přiřadil nepřímé provozní náklady všem archeologickým činnostem, které podpořil, a to na základě počtu člověkodnů věnovaných každé činnosti. Společné režijní náklady, které představovaly náklady společné pro konkurenční a nekonkurenční odvětví, byly rozděleny podle počtu člověkodnů dle činnosti a odvětví. Daňové náklady byly rovněž přiřazeny podle zvláštních pravidel:

- 100 % regionální podnikatelské daně (CET) bylo přiřazeno ziskovému odvětví,
- daňová úleva na výzkum a vývoj (CIR) byla přiřazena na činnost „výkopové práce“,
- daň ze mzdy byla v plné výši přiřazena nekonkurenčnímu odvětví.

Fáze 4: Přiřazení příjmů. Přímé příjmy byly původně přiděleny jejich oblasti činnosti a organizační jednotce. Subvence byly přiřazeny takto:

- 100 % grantu na provozní náklady („rozpočtovaný poplatek za preventivní archeologii“) bylo přiřazeno na nekonkurenční činnosti,
- 100 % subvence na výzkum bylo přiřazeno na „výzkumnou“ činnost,
- grant na provozní náklady byl přiřazen nekonkurenčnímu odvětví,
- subvence na náklady veřejné služby byla přiřazena konkurenčnímu odvětví.

(162) Francouzské orgány poukazují na to, že tento účetní systém byl doladěn na základě obdržených rad a doporučení.

(163) V reakci na tvrzení společnosti EVEHA v její stížnosti a na vysvětlení Komise v rozhodnutí o zahájení řízení francouzské orgány tvrdí, že v cílech a smlouvě o plnění institutu INRAP na období 2011–2013, která byla uzavřena mezi institutem INRAP a jeho rezortními ministerstvy a prodloužena na rok 2014, se uvádí, že institut INRAP již zavedl „nákladové účetnictví, které umožňuje rozlišovat a přiřazovat náklady mezi neziskové a ziskové odvětví a řídit činnosti podle hlavních směrů: vyhodnocení, výkopové práce, výzkum, propagace a mezinárodní akce.“

(164) V tomto ohledu francouzské orgány poukazují na to, že memorandum č. 67181 ze dne 6. června 2013, které vydal první předseda Účetního dvora ministru kultury a komunikace a ministru pro vysokoškolské vzdělávání a výzkum, jež se vztahuje na období 2002–2011 a které již stěžovatel citoval, uznává existenci nákladového účetnictví, i když zdůrazňuje potřebu jeho zlepšení⁽⁴⁸⁾.

(165) Francouzské orgány rovněž tvrdí, že v návaznosti na zprávu Účetního dvora z roku 2013, cíle a smlouva o plnění institutu INRAP na období 2015–2017, která byla prodloužena na rok 2018, odkazovaly na skutečnost, že „se již několik let zabývá zaváděním nákladového účetnictví s cílem zlepšit kvalitu informací o svých pořizovacích nákladech a jejich struktuře a proměnných složkách“.

⁽⁴⁸⁾ Memorandum poukázalo na „nedostatky v současném nákladovém účetnictví“.

- (166) Francouzské orgány vysvětlují, že institut INRAP přijal opatření ke zlepšení kvality svého rozpočtu, účetnictví a analytického řízení prostřednictvím důkladného procesu vnitřní kontroly. Podle francouzských orgánů se institut INRAP zaměřuje na posílení svého systému pomocí aktualizovaných, ověřených a vzájemně soudržných nástrojů pro řízení různých procesů. Rámec vnitřní kontroly, mapování rizik a akční plány jsou každoročně předkládány správní radě k projednání.
- (167) Francouzské orgány tvrdí, že Účetní dvůr musel být přesvědčen snahou institutu INRAP o zlepšení svého systému řízení, neboť ve výroční zprávě za rok 2016 se v souvislosti s archeologickou politikou institutu INRAP uvádí, že „[v] oblasti financí bylo zlepšeno nákladové účetnictví institutu a téměř dokončeno zavádění informačního systému pro řízení různých aspektů vyhodnocení a výkopových prací (plánování zdrojů, rozpočtové řízení, sledování vynaloženého času). Tyto nástroje umožní objektivně odlišit výdaje související s činnostmi institutu v rámci veřejné služby, které jsou financovány z veřejných prostředků, od nákladů na jeho ziskové činnosti (především výkopové práce), aby nedošlo k narušení hospodářské soutěže s ostatními provozovateli. Výsledná lepší znalost nákladů a čistého příjmu u jednotlivých činností je rovněž důležitým nástrojem pro zlepšení řízení institutu. Postupně byly také zavedeny procesy vnitřní účetní a rozpočtové kontroly“⁽⁴⁹⁾.
- (168) Francouzské orgány rovněž vysvětlují, že na rozdíl od toho, co tvrdí společnost EVEHA, Úřad pro hospodářskou soutěž ve svém rozhodnutí z roku 2017⁽⁵⁰⁾ neshledal, že by institut INRAP porušil právo v oblasti hospodářské soutěže, a proto neuložil sankci. Francouzské orgány navíc tvrdí, že Úřad pro hospodářskou soutěž neshledal, že by neexistovalo řádné oddělení účetnictví mezi konkurenčními a nekonkurenčními činnostmi institutu INRAP, ale pouze konstatoval, že systém by bylo možné zlepšit⁽⁵¹⁾.
- (169) Závěrem francouzské orgány tvrdí, že v období 2008–2017 měl institut INRAP skutečně systém nákladového účetnictví, který byl od roku 2013 vylepšen různými opatřeními přijatými v souladu s regulačním rámcem stanoveným nařízením č. 2012–1246 ze dne 7. listopadu 2012 o rozpočtovém řízení a veřejném účetnictví.

5.3.2. Období po roce 2018

- (170) Od 1. ledna 2018 zavedl institut INRAP nový model nákladového účetnictví, aby zajistil ještě přísnější a spolehlivější oddělené účetnictví svých neziskových činností (nehospodářská veřejná služba) a svých ziskových činností (hospodářské odvětví otevřené hospodářské soutěži) na základě přístupu založeného na přírůstkových nákladech.

Fáze 1: Přímé náklady se přiřazují k oblastem činnosti a organizačním jednotkám. INRAP nejprve přiřadí všechny přímé náklady jejich oblasti činnosti (výkopové práce, vyhodnocení, výzkum, propagace atd.) a organizační jednotce (ředitelství ústředí, meziregionální ředitelství nebo střediska archeologického výzkumu). Spotřeba podpůrných služeb (logistika, IT, odborná příprava atd.) a režijní náklady jsou přiděleny do nepřímých nákladů a strukturálních nákladů.

Fáze 2: Činnosti jsou přiděleny odvětví (konkurenční a nekonkurenční). Činnosti jsou přiděleny určitému odvětví:

Hospodářské odvětví otevřené hospodářské soutěži	Nehospodářské odvětví	Nepřiděleno do žádného z odvětví
Náklady na výkopové práce, zákon z roku 2003	Náklady na vyhodnocení, zákon z roku 2003	Nepřímé náklady
Náklady na odborné poradenství a odbornou přípravu	Náklady na vyhodnocení, zákon z roku 2001*	Strukturální náklady
	Náklady na výkopové práce, zákon z roku 2001*	Daně
	Náklady na propagaci	
	Náklady na výzkum	
	Náklady související s výkopovými pracemi plánovanými institutem INRAP**	

⁽⁴⁹⁾ Výroční zpráva Účetního dvora za rok 2016, s. 566.

⁽⁵⁰⁾ Viz pozn. pod čarou č. 29.

⁽⁵¹⁾ Úřad pro hospodářskou soutěž zmiňuje neexistenci „plně uspokojivých účetních nástrojů“ a přetrvávající „nedostatky“ v nákladovém účetnictví institutu INRAP.

Fáze 3: Zpracovávají se náklady na podpůrné funkce a režijní náklady. Tato fáze, ve které se zpracovávají nepřímé a režijní náklady, zahrnuje dva kroky:

- Za prvé, institut INRAP přiřazuje nepřímé provozní náklady ke všem archeologickým činnostem, které podporuje, a to na základě počtu člověkodů věnovaných každé činnosti.
- Ve druhém kroku pak přiřadí společné režijní náklady, včetně nákladů ústředí a ústředních podpůrných funkcí, které jsou společné pro konkurenční i nekonkurenční odvětví. Přiřazují se na základě přístupu založeného na přírůstkových nákladech s použitím zvláštního klíče pro přiřazování. Režijní náklady, které nelze přiřadit přímo, jsou rozděleny v poměru [...] % pro hospodářské odvětví otevřené hospodářské soutěži a [...] % pro nehopodářské odvětví. Tento poměr se vypočítává kombinací dvou kritérií: vnější kritérium založené na referenční hodnotě dvanácti soukromých konkurentů a vnitřní kritérium podpůrných činností. Poměr [...] % je průměrem těchto dvou scénářů, což vede k přiřazení, které ob stojí při kontrole z hlediska zásady přírůstkových nákladů.
- Daňové náklady se rovněž přiřazují podle zvláštních pravidel:
 - 100 % regionální podnikatelské daně (CET) je přiřazeno konkurenčnímu odvětví,
 - daňová úleva na výzkum a vývoj (CIR) je přiřazena na činnost „výkopové práce“,
 - daň ze mzdy je v plné výši přiřazena nekonkurenčnímu odvětví.

Fáze 4: Přiřazení příjmů. Přímé příjmy jsou původně přiděleny jejich oblasti činnosti a organizační jednotce. Subvence se přiřazují takto:

- od roku 2019 jsou všechny granty na provozní náklady přiřazovány do konkurenčního odvětví,
- 100 % subvence na výzkum je přiřazeno na „výzkumnou“ činnost.

- (171) Pokud jde o toto období, francouzské orgány poukazují na to, že účetní firma pověřená jako nezávislý auditor v rámci smlouvy institutu INRAP „Audit modelu nákladového účetnictví, kalkulace nákladů a certifikace“ ve svém prohlášení o shodě za rok 2018 uvádí, že nákladové účetnictví institutu INRAP „je v souladu se zásadou odděleného účetnictví“ a „neukazuje existenci křížového subvencování“.
- (172) Francouzské orgány poukazují na to, že auditor rovněž uvedl, že „v budoucnu bude třeba metodiku přiřazování nepřímých nákladů dále rozvíjet a zdokonalovat“. Francouzské orgány dále vysvětlují, že auditor ve svém prohlášení o souladu za rok 2019 tento požadavek na podrobnější metodiku přiřazování nepřímých nákladů neopakoval, což je důkazem, že metodika se mezitím zlepšila a že doporučení auditora tak bylo provedeno.
- (173) Podle francouzských orgánů dospěl auditor pro rok 2020 opět k závěru, že „nákladové účetnictví institutu INRAP je v souladu s obecnými účty, zahrnuje všechny náklady v nich uvedené a dodržuje zásadu odděleného účetnictví“, že „nákladové účetnictví institutu INRAP je v souladu s obecnými účetními zásadami“ a že „současná prezentace nákladového účetnictví institutu INRAP neukazuje existenci křížového subvencování“.
- (174) Francouzské orgány dále tvrdí, že nákladové účetnictví zavedené v roce 2018 v rámci závazků přijatých vůči Úřadu pro hospodářskou soutěž ukazuje příjmy a náklady nehopodářských a hospodářských činností institutu INRAP podle metody klíčů pro přiřazování doporučené nezávislou poradenskou společností, jejíž princip Úřad pro hospodářskou soutěž nepochybně přijal, neboť dosud nezpochybnil dodržování přijatých závazků ze strany institutu INRAP.
- (175) Francouzské orgány poukazují na to, že v souladu se zásadou odděleného účetnictví jsou náklady související s činnostmi institutu INRAP stanoveny přímým přiřazením provozních nákladů a nepřímým přiřazením strukturálních nákladů na základě zvláštních klíčů pro přiřazování, jejichž soudržnost a relevance zajišťují kvantitativní příčinnou souvislost s pracovními jednotkami.

- (176) Podle francouzských orgánů tak nákladové účetnictví institutu INRAP umožňuje přesně určit celkové náklady spojené s každou činností institutu INRAP, včetně nákladů nehmotného odvětví.
- (177) Francouzské orgány zpochybňují tvrzení stěžovatele, na které se Komise odvolává ve svém rozhodnutí o zahájení řízení, že metoda nákladového účetnictví institutu INRAP je neobjektivní.
- (178) Vysvětlují, že kromě souvislosti mezi nákladovým účetnictvím a výší veřejných subvencí je překvapuje nepodložené tvrzení o údajně příliš vysoké úrovni veřejných subvencí. Výši těchto subvencí odhaduje ministerstvo kultury s ohledem na provozní a rozpočtové potřeby vyplývající z poslání institutu INRAP jako veřejné služby. Tento odhad je následně předložen parlamentu, který jej schvaluje ve formě rozpočtových položek uvedených v zákoně o rozpočtu. Granty na provozní náklady vyplácené nehmotnému odvětví institutu INRAP se v rozpočtových letech 2018, 2019 a 2020 držely na stabilní úrovni (s výjimkou podpory související s pandemií COVID-19).
- (179) Podle francouzských orgánů je tvrzení stěžovatele tím spíše nesprávné, že se ukázalo, že v těchto třech účetních obdobích tyto subvence nepostačovaly k pokrytí všech nákladů vzniklých činnostmi tohoto odvětví, neboť závazky byly pokryty z příjmů konkurenčního odvětví ⁽³²⁾.
- (180) Francouzské orgány navíc tvrdí, že Účetní dvůr, který je nezávislým soudem, má posuzovat, kontrolovat a hodnotit veřejné účty v souladu s platnými vnitrostátními a evropskými normami, včetně norem týkajících se nákladového účetnictví (viz nařízení z roku 2012 uvedené v 169. bodě odůvodnění).
- (181) Účetní dvůr však proti institutu INRAP nezažádal žádné řízení. Naopak, jak bylo uvedeno výše, Účetní dvůr ve své výroční zprávě za rok 2016 zdůraznil zlepšení systému rozpočtového řízení institutu INRAP.
- (182) Francouzské orgány navíc poukazují na to, že v roce 2020 útvar vnitřní kontroly rizik ministerstva kultury uvítal úsilí, které institut INRAP vynaložil k zachování a zlepšení svého přístupu k vnitřní kontrole. Ve stejném duchu v roce 2021 Generální úřad pro hospodářskou a finanční kontrolu (*Contrôle Général Économique et Financier – CGEF*), který pod vedením ministra hospodářství a financí vykonává kontrolní, auditní a poradenské funkce, zejména v souladu s nařízením č. 2017-510 ze dne 7. dubna 2017 a nařízením č. 2012-1246 ze dne 7. listopadu 2012, zjistil, že provádění vnitřní rozpočtové a účetní kontroly v institutu INRAP, jejímž cílem je zaručit kvalitu sestavené účetní závěrky, je účinné, a konstatoval vysokou úroveň vnitřních kontrolních mechanismů institutu INRAP.
- (183) Na základě výše uvedeného francouzské orgány tvrdí, že institut INRAP, který již před rokem 2018 dodržoval právní a regulační normy v oblasti účetnictví, pokračoval v posilování a doladování stávajícího systému nákladového účetnictví, aby vyhověl rostoucím požadavkům, včetně požadavků uložených Úřadem pro hospodářskou soutěž v roce 2018, a aby co nejpřesněji rozlišil výdaje a příjmy související s jeho činnostmi veřejné služby financovanými z veřejných prostředků od výdajů a příjmů souvisejících s konkurenčními činnostmi, jak dokládají výroky auditorů.

5.4. Neexistence křížového subvencování a slučitelnost zpochybněných opatření

5.4.1. Argumenty Francie pro neexistenci křížového subvencování

- (184) Ve svých připomínkách k rozhodnutí o zahájení řízení francouzské orgány vysvětlují, že v souladu se zásadami týkajícími se důkazního břemene ve věcech státní podpory je na Evropské komisi, aby prokázala existenci podpory.
- (185) Podle francouzských orgánů Tribunál Evropské unie uvedl, že usvědčující důkazy a odůvodnění pro rozhodnutí Komise musí „umožnit dotčeným osobám seznámit se s důvody opatření a umožnit příslušnému soudu výkon jeho přezkumné pravomoci“ ⁽³³⁾. Vysvětlují rovněž, že z judikatury Soudního dvora vyplývá, že Komise musí „zajistit, aby informace, které má k dispozici, i když jsou neúplné a roztržité, představovaly ... dostatečný základ pro závěr“ ⁽³⁴⁾, že podpora byla poskytnuta.

⁽³²⁾ Podle informací poskytnutých francouzskými orgány vytvořila nehmotná činnost institutu INRAP v období 2018–2020 ztrátu ve výši 1,88 milionu EUR.

⁽³³⁾ Rozsudek Tribunálu ze dne 14. července 2016, Spolková republika Německo v. Evropská komise, T-143/12, ECLI:EU:T:2016:406, bod 59.

⁽³⁴⁾ Rozsudek Soudního dvora ze dne 17. září 2009, Komise Evropských společenství v. MTU Friedrichshafen GmbH, C-520/07 P, ECLI:EU:C:2009:557, bod 56.

- (186) Podle francouzských orgánů Soudní dvůr upřesnil, že pokud jde o prokázání existence křížového subvencování, nelze vyloučit, že „při neexistenci odděleného účetnictví pro jeho různé činnosti existovalo riziko křížového subvencování [...], což přísluší posoudit i vnitrostátnímu soudu“⁽⁵⁵⁾.
- (187) Podle francouzských orgánů však vzhledem k tomu, že institut INRAP skutečně měl systém nákladového účetnictví pro své konkurenční a nekonkurenční činnosti – i když podle vlastního přiznání francouzských orgánů byl tento systém nedokonalý – nelze prokázat příčinnou souvislost mezi stávajícím, i když nedokonalým nákladovým účetnictvím a existencí křížového subvencování.
- (188) Francouzské orgány tedy tvrdí, že skutečnost, že Účetní dvůr nebo Úřad pro hospodářskou soutěž poukázaly na to, že nákladové účetnictví institutu INRAP by mohlo být zlepšeno, v žádném případě nepředstavuje důkaz o křížovém subvencování.
- (189) V tomto ohledu poukazují na to, že Tribunál rozhodl, že „na rozdíl od toho, co tvrdí žalobce, skutečnost, že Komise vyzvala francouzskou vládu, aby zajistila zlepšení účetního systému společnosti La Poste v budoucnu, není důvodem pro závěr, že Komise přijetím [napadeného] rozhodnutí uznala existenci křížového subvencování“⁽⁵⁶⁾.

5.4.1.1. Slučitelnost financování na základě článku 53 obecného nařízení o blokových výjimkách

- (190) Ve svých připomínkách k rozhodnutí o zahájení řízení francouzské orgány vysvětlují, že cíl zachování kulturního dědictví mohl vést k poskytnutí státní podpory institutu INRAP – i když jen na nepatrnou část nákladů na jeho konkurenční činnosti.
- (191) Francouzské orgány však tvrdí, že na rozdíl od připomínek společnosti EVEHA v reakci na rozhodnutí o zahájení řízení nemusí prokazovat striktní a nezbytné vyrovnání za náklady veřejné služby ve smyslu rozhodnutí o službách obecného hospodářského zájmu⁽⁵⁷⁾.
- (192) Francouzské orgány, které se domnívaly, že financování poskytnuté na konkurenční činnosti institutu INRAP by mohlo být považováno za státní podporu, ji vyhlásily podle článku 53 obecného nařízení o blokových výjimkách, konkrétně na základě rámcového režimu SA.42681 přijatého k provedení článku 53 obecného nařízení o blokových výjimkách.
- (193) V tomto ohledu francouzské orgány poukazují na to, že článek 53 obecného nařízení o blokových výjimkách stanoví, že podpora na zachování kulturního dědictví je slučitelná s vnitřním trhem. Francouzské orgány tvrdí, že čl. 53 odst. 2 písm. b) nařízení o blokových výjimkách se vztahuje na „hmotné dědictví, včetně všech forem movitého a nemovitého kulturního dědictví a archeologických nalezišť, památek, historických památek a budov; přírodní dědictví související s kulturním dědictvím nebo, pokud je formálně uznáno za kulturní nebo přírodní dědictví, příslušnými orgány veřejné moci členského státu“.
- (194) Kromě toho vysvětlují, že čl. 53 odst. 3 obecného nařízení o blokových výjimkách stanoví, že „[p]odpora může mít podobu“, konkrétně „b) provozní podpory“, což je zásada, kterou společnost EVEHA ve svém podání patrně zpochybňuje.
- (195) Podle francouzských orgánů spadá podpora vyplácená institutu INRAP jako provozní podpora, pokud jde o způsobilé náklady, především pod čl. 53 odst. 5 písm. d), e) a f) obecného nařízení o blokových výjimkách. Konkrétně umožnila podpořit financování nákladů na pronájem a vybavení prostor potřebných k provádění archeologických výkopových prací na celém území státu, personálních nákladů na zajištění dostupnosti všech vědeckých specializací a stálých týmů pro zajištění provozní způsobilosti na celém území a ve všech prostředích.

⁽⁵⁵⁾ Rozsudek Soudního dvora ze dne 10. června 2010, Fallimento Traghetti del Mediterraneo, C-140/09, ECLI:EU:C:2010:335, bod 50.

⁽⁵⁶⁾ Rozsudek Soudu prvního stupně ze dne 25. března 1998, FFSA a další v. Komise, C-174/97, ECLI:EU:T:1998:130, bod 193.

⁽⁵⁷⁾ Rozhodnutí Komise 2012/21/EU ze dne 20. prosince 2011 o použití čl. 106 odst. 2 Smlouvy o fungování Evropské unie na státní podporu ve formě vyrovnávací platby za závazek veřejné služby udělené určitým podnikům pověřeným poskytováním služeb obecného hospodářského zájmu (Úř. věst. L 7, 11.1.2012, s. 3).

- (196) Francouzské orgány tedy tvrdí, že na rozdíl od toho, co tvrdí společnost EVEHA ve svých připomínkách, článek 53 obecného nařízení o blokových výjimkách a rámcový režim SA.42681 představují dostatečný právní základ pro financování provozních nákladů institutu INRAP, neboť ostatní podmínky se jeví jako splněné.
- (197) Francouzské orgány dále zdůrazňují, že poskytnutá podpora splňuje podmínky intenzity stanovené v čl. 53 odst. 6 a 7 obecného nařízení o blokových výjimkách, které příjemci umožňují zohlednit přiměřený zisk. Podle francouzských orgánů nelze přiměřený zisk zpochybnit vzhledem k nízké provozní marži institutu INRAP⁽⁵⁸⁾ (s ohledem na jeho příjmy) ve výši [0,5–2,0] %, jejíž „velmi omezenou“ povahu Komise uvádí v 93. bodě odůvodnění rozhodnutí o zahájení řízení.

5.4.1.2. Slučitelnost financování na základě čl. 107 odst. 3 písm. d) SFEU

- (198) Francouzské orgány podpůrně vysvětlují, že bez ohledu na možnou použitelnost rámcového režimu SA.42681, který je vyňat na základě článku 53 obecného nařízení o blokových výjimkách, jsou připomínky Komise v rozhodnutí o zahájení řízení týkající se možné slučitelnosti podpory poskytnuté institutu INRAP na základě čl. 107 odst. 3 písm. d) opodstatněné.
- (199) Francouzské orgány vysvětlují, že čl. 107 odst. 3 písm. d) SFEU stanoví, že podpory určené na pomoc kultuře a zachování kulturního dědictví jsou považovány za slučitelné s vnitřním trhem v případě, že neovlivní podmínky obchodu a hospodářské soutěže v Unii v míře odporující společnému zájmu.
- (200) Francouzské orgány připomínají, že je na členských státech, aby určily, které projekty a činnosti se týkají pomoci kultuře a zachování kulturního dědictví.
- (201) Vysvětlují, že bez ohledu na rozsah nebo souvislosti přispívá každá operace prováděná institutem INRAP, ať už v neehospodářské nebo hospodářské oblasti, v praxi a během postupných fází studia k zachování archeologického dědictví a k cílům kulturní politiky, mimo jiné prostřednictvím celkového zlepšení vědeckých poznatků, a k ochraně, a tedy i propagaci archeologického dědictví.
- (202) Tvrdí, že financování, bez něhož by institut INRAP nemohl plnit své úkoly, je zcela zaměřeno na pomoc kultuře a zachování kulturního dědictví.
- (203) Tvrdí, že financování je nezbytné, aby institut INRAP mohl plnit své úkoly v oblasti ochrany, propagace a zachování archeologického dědictví. Je rovněž přiměřené a úměrné. Bez tohoto financování by institut INRAP – který má povinnost provádět výkopové práce jako provozovatel poslední instance – nebyl schopen nést náklady spojené s těmito povinnostmi pouze na základě příjmů plynoucích z jeho archeologických výkopových prací. Z toho vyplývá, že bez tohoto financování by část úkolů na ochranu, propagaci a zachování archeologického dědictví, které plní institut INRAP, nebyla dlouhodobě udržitelná.
- (204) Finanční prostředky poskytnuté institutu INRAP co nejvíce odpovídají jeho rozpočtovým, finančním a provozním potřebám. Před zahájením formálního vyšetřovacího řízení francouzské orgány tvrdily, že provozní marže (založená na příjmech institutu INRAP) za období 2008–2020 byla velmi omezená a činila pouze [0,5–2,0] %, tj. saldo ve výši [...] milionů EUR. Podle francouzských orgánů tedy není institut INRAP „nadměrně financován“ z veřejných prostředků, aby mohl vykonávat všechny své činnosti.
- (205) V průběhu formálního vyšetřovacího řízení francouzské orgány rovněž poskytly podrobné údaje o příjmech a výdajích souvisejících s hospodářskými a neehospodářskými činnostmi institutu INRAP za období 2008–2021:

⁽⁵⁸⁾ Provozní marže se vypočítá takto: provozní marže = (výnosy - náklady) / výnosy.

Tabulka 4

Příjmy a výdaje nehopodářského odvětví institutu INRAP v období 2008–2021

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	TOTAL
VEŘEJNÉ FINANCOVÁNÍ NEHOSPODÁŘSKÉHO SEKTORU															
Přidělená daň (RAP)	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Nehospodářská činnost institutu INRAP	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Grant na provozní náklady ministerstva kultury	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Nehospodářská činnost institutu INRAP	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Subvence, ostatní veřejné subjekty	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Konkrétní výzkumné a propagační projekty institutu INRAP	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Finanční prostředky celkem	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
VÝDAJE NEHOSPODÁŘSKÉHO SEKTORU															
Vyhodnocení	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Činnosti v roce 2001	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Výzkum	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Propagace	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Střediska výzkumu a zachování	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Celkové výdaje	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Saldo v nekonkurenčním odvětví:															[...]

Tabulka 5

Příjmy a výdaje hospodářského odvětví institutu INRAP v období 2008–2021

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	TOTAL
PŘÍJMY HOSPODÁŘSKÉHO ODVĚTVÍ															
Výkopové práce, zákon z roku 2003	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Výkopové práce realizované sdružením AFAN	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Vědecké služby	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Odborné poradenství a odborná příprava	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Mezisoučet	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Subvence na náklady veřejné služby	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	3.85	5.80	5.80	7.24	0.00	0.00	0.00	22.69
Celkové příjmy konkurenčního odvětví	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
VÝDAJE HOSPODÁŘSKÉHO ODVĚTVÍ															
Výkopové práce, zákon z roku 2003	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Výkopové práce realizované sdružením AFAN	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Vědecké služby	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Odborné poradenství a odborná příprava	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Mezisoučet	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Daňová úleva na výzkum (CIR)	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Celkové výdaje po zaúčtování CIR	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Saldo v konkurenčním odvětví:															[...]

- (206) Z informací poskytnutých francouzskými orgány rovněž vyplývá, že saldo (ve smyslu rozdílu mezi příjmy a výdaji) hospodářského odvětví institutu INRAP v období 2008–2021 činí přibližně [...] milionů EUR, což představuje provozní marži ve výši [2,8–4,6] % za celé období.
- (207) Francouzské orgány dále vysvětlují, že financování činností institutu INRAP neovlivňuje obchodní podmínky a hospodářskou soutěž v míře, která by byla v rozporu se společným zájmem.
- (208) Podle francouzských orgánů má na obchod velmi omezený vliv, zejména proto, že se ze své podstaty týká úkolů a služeb, které mají výrazně vnitrostátní povahu, a úkolů, které vytvářejí náklady veřejné služby. Případné negativní dopady na trh jsou velmi omezené, jak dokládají ceny účtované institutem INRAP na trhu s výkopovými pracemi, které podle francouzských orgánů a v rozporu s tvrzením stěžovatele neovlivňují obchodní podmínky, nepředstavují predátorské ceny ani nevytvářejí efekt vytěsňování, zejména proto, že jsou v posuzovaném období v průměru vyšší než ceny účtované jinými provozovateli v oblasti preventivní archeologie. V tomto ohledu francouzské orgány tvrdí, že institut INRAP v rámci své konkurenční činnosti dbá na to, aby veškeré zisky, které by mohly vyplynout z každé činnosti, zůstaly přiměřené. Vysvětlují, že v návaznosti na rozhodnutí Úřadu pro hospodářskou soutěž ze dne 1. června 2017 zavedl institut INRAP před podáním nabídek na zakázky na výkopové práce nástroj pro výpočet svých marží podle jednotlivých činností. Tento nástroj umožňuje standardizovat metodiku a zároveň zajistit, aby institut INRAP automaticky vytvářel zisk. Pro každou činnost tak institut INRAP zajišťuje, aby předpokládaná čistá marže zohledňovala všechny náklady v plném rozsahu. Podle francouzských orgánů z toho vyplývá, že institut INRAP nikdy nemohl být v situaci, kdy by mohl uplatňovat predátorské ceny.

- (209) Kromě toho, pokud jde o přínos k cíli obecného zájmu, podle francouzských orgánů nelze pochybovat o tom, že pozitivní účinky výrazně převažují nad případnými negativními účinky, neboť jde o sledování legitimního cíle obecného zájmu v podobě zachování archeologického dědictví, jehož způsoby jsou v pravomoci členských států a jehož význam uznává i SFEU, například v článku 36, pokud jde o národní kulturní poklad archeologické hodnoty.
- (210) A konečně francouzské orgány dospěly k závěru, že pokud jde o financování poskytnuté institutu INRAP, jsou splněna všechna kritéria slučitelnosti stanovená v čl. 107 odst. 3 písm. d).

6. POSOUZENÍ PŘEDMĚTNÝCH OPATŘENÍ

6.1. Určení předmětných opatření

- (211) Obě předmětná opatření, tj. i) možné křížové subvencování mezi ne hospodářskými a hospodářskými činnostmi institutu INRAP a ii) subvence na náklady veřejné služby, jsou popsána v oddílech 3.1.1 a 3.1.2 tohoto rozhodnutí.
- (212) Po zahájení řízení Komise neobdržela od společnosti EVEHA ani od Francie žádné připomínky, které by zpochybňovaly určení těchto opatření.
- (213) Komise proto provedla následující analýzu.

6.2. Existence státní podpory

- (214) Podle čl. 107 odst. 1 SFEU „podpory poskytované v jakékoli formě státem nebo ze státních prostředků, které narušují nebo mohou narušit hospodářskou soutěž tím, že zvýhodňují určité podniky nebo určitá odvětví výroby, jsou, pokud ovlivňují obchod mezi členskými státy, neslučitelné s vnitřním trhem“.
- (215) Aby dotyčné opatření mohlo být považováno za státní podporu ve smyslu čl. 107 odst. 1 Smlouvy o fungování EU, musí být splněna tato kumulativní kritéria:
- a) opatření musí být přičitatelné státu a poskytnuto ze státních prostředků;
 - b) opatření musí být selektivní a ve prospěch podniku, který se zabývá hospodářskou činností;
 - c) opatření musí poskytovat hospodářskou výhodu; a
 - d) opatření musí narušovat nebo může narušit hospodářskou soutěž a ovlivnit obchod mezi členskými státy.
- (216) Vzhledem k tomu, že tato kritéria jsou kumulativní, nelze v případě nesplnění jednoho z nich opatření klasifikovat jako státní podporu ve smyslu čl. 107 odst. 1 SFEU.

6.2.1. Subvence na náklady veřejné služby v souvislosti s preventivními archeologickými výkopovými pracemi

6.2.1.1. Pojmy „podnik“ a „hospodářská činnost“

- (217) Podle ustálené judikatury platí, že „pojem podnik zahrnuje jakýkoliv subjekt zabývající se hospodářskou činností bez ohledu na právní postavení tohoto subjektu nebo způsob jeho financování“⁽⁵⁹⁾. Označení konkrétního subjektu za podnik proto závisí zcela na povaze jeho činností. Soudní dvůr zastává názor, že „jakákoli činnost spočívající v nabízení zboží a služeb na daném trhu představuje hospodářskou činnost“⁽⁶⁰⁾.

⁽⁵⁹⁾ Rozsudek Soudního dvora ze dne 12. září 2000, Pavlov a další, spojené věci C-180/98 až C-184/98, ECLI:EU:C:2000:428, bod 74.

⁽⁶⁰⁾ Viz rozsudek Soudního dvora ze dne 16. června 1987, Komise v. Itálie, 118/85, ECLI:EU:C:1987:283, bod 7; rozsudek Soudního dvora ze dne 18. června 1998, Komise v. Itálie, C-35/96, ECLI:EU:C:1998:303, bod 36; rozsudek Soudního dvora ze dne 12. září 2000, Pavlov a další, spojené věci C-180/98 až C-184/98, ECLI:EU:C:2000:428, bod 75.

- (218) Jak je uvedeno v 19. až 21. bodě odůvodnění, trh s preventivními archeologickými výkopovými pracemi byl otevřen hospodářské soutěži zákonem č. 2003-707 ze dne 1. srpna 2003. V souladu s článkem L.523-8 zákoníku o kulturním dědictví si developéři mohou pro provedení nařízení státu vybrat jednoho z následujících provozovatelů: i) INRAP, ii) místní nebo regionální archeologický odbor nebo iii) jakýkoli jiný veřejný nebo soukromý subjekt, pokud je jeho vědecká odbornost akreditována státem.
- (219) Komise konstatuje, že institut INRAP nabízí na deregulovaném trhu s preventivními archeologickými výkopovými pracemi zpoplatněné služby, aby developerům umožnil splnit vládní nařízení před realizací projektů územního rozvoje ⁽⁶¹⁾.
- (220) Preventivní archeologické výkopové práce institutu INRAP jsou tedy hospodářskou činností. Tuto klasifikaci mezi hospodářské činnosti ostatně uznal jak Úřad pro hospodářskou soutěž ve svém rozhodnutí ze dne 1. června 2017 ⁽⁶²⁾, tak jeho předchůdce (Komise pro hospodářskou soutěž, *Conseil de la Concurrence*) ve svém stanovisku ze dne 19. května 1998 týkajícím se sdružení AFAN, předchůdce institutu INRAP ⁽⁶³⁾.
- (221) Není tedy pochyb o tom, že na trhu preventivních archeologických výkopových prací představuje institut INRAP skutečně podnik ve smyslu čl. 107 odst. 1 SFEU.
- (222) Tento závěr, k němuž Komise dospěla již ve svém rozhodnutí o zahájení řízení, francouzské orgány nezpochybňují.

6.2.1.2. Použití státních prostředků a přičitatelnost opatření státu

- (223) V souladu s čl. 107 odst. 1 Smlouvy o fungování EU mohou státní podporu představovat pouze opatření poskytovaná členským státem nebo ze státních prostředků. Poskytnutí výhody přímo nebo nepřímo ze státních prostředků a přičitatelnost takového opatření státu jsou dvěma samostatnými podmínkami, přičemž pro stanovení existence státní podpory musí být splněny obě dvě ⁽⁶⁴⁾.
- (224) Za prvé, pokud jde o kritérium přičitatelnosti státu, je třeba konstatovat, že financování institutu INRAP je stanoveno v článku L. 524-1 zákoníku o kulturním dědictví ⁽⁶⁵⁾. Kromě toho, subvence na náklady veřejné služby poskytuje ministerstvo kultury.
- (225) Není tedy pochyb o tom, že opatření je přičitatelné státu.
- (226) Za druhé, pokud jde o kritérium státních prostředků, je třeba mít na paměti, že státní prostředky zahrnují veškeré prostředky veřejného sektoru ⁽⁶⁶⁾. Převod státních prostředků může mít mnoho forem, jako jsou přímé subvence, úvěry, záruky, přímé investice do kapitálu společností a příspěvky v podobě věcného plnění ⁽⁶⁷⁾. Přímé subvence poskytované veřejným subjektem jsou ze své podstaty státními prostředky.
- (227) Dotčené opatření týkající se možné podpory konkurenčnímu odvětví je tedy přičitatelné francouzskému státu a je poskytováno ze státních prostředků.
- (228) Tento závěr, k němuž Komise dospěla již ve svém rozhodnutí o zahájení řízení, francouzské orgány rovněž nezpochybňují.

⁽⁶¹⁾ V této souvislosti viz 19. až 20. bod odůvodnění tohoto rozhodnutí.

⁽⁶²⁾ Viz bod 57 rozhodnutí Úřadu pro hospodářskou soutěž ze dne 1. června 2017: „... preventivní archeologické výkopové práce, jejichž cíle a postupy se liší od ostatních fází archeologického procesu, představují... hospodářskou činnost, která je konkrétně vymezena a ohraničena zákonem z roku 2003“.

⁽⁶³⁾ Stanovisko Komise pro hospodářskou soutěž č. 98-A-07 ze dne 19. května 1998 týkající se žádosti o stanovisko k uplatňování pravidel vnitrostátního i unijního práva hospodářské soutěže na preventivní archeologické výkopové činnosti: „provádění preventivních archeologických výkopových prací je hospodářskou činností“.

⁽⁶⁴⁾ Viz například rozsudek Soudního dvora ze dne 16. května 2002, *Francie v. Komise* (Stardust), C-482/99, ECLI:EU:C:2002:294, bod 24; rozsudek Soudu prvního stupně ze dne 5. dubna 2006, *Deutsche Bahn v. Komise*, T-351/02, ECLI:EU:T:2006:104, bod 103.

⁽⁶⁵⁾ Viz 35. bod odůvodnění tohoto rozhodnutí.

⁽⁶⁶⁾ Rozsudek Soudu prvního stupně ze dne 12. prosince 1996, *Air France v. Komise*, T-358/94, ECLI:EU:T:1996:194, bod 56.

⁽⁶⁷⁾ Sdělení Komise o pojmu státní podpora uvedeném v čl. 107 odst. 1 Smlouvy o fungování Evropské unie (Úř. věst. C 262, 19.7.2016, s. 1), bod 51.

6.2.1.3. Selektivita opatření

- (229) Aby bylo opatření považováno za státní podporu, musí být selektivní, tj. musí zvýhodňovat „určité podniky nebo určitá odvětví výroby“ ve smyslu čl. 107 odst. 1 Smlouvy o fungování EU.
- (230) Subvence na náklady veřejné služby byly poskytnuty pouze institutu INRAP, ačkoli ve stejném odvětví jako institut INRAP působí i další podniky ve smyslu čl. 107 odst. 1 SFEU. Jelikož se jedná o individuální podporu, předpokládá se, že je selektivní ⁽⁶⁸⁾. INRAP je jediným subjektem, který tyto subvence dostává. Opatření je tudíž selektivní ve smyslu čl. 107 odst. 1 SFEU. Tento závěr, k němuž Komise dospěla již ve svém rozhodnutí o zahájení řízení, francouzské orgány rovněž nezpochybňují.

6.2.1.4. Existence hospodářské výhody

- (231) Hospodářskou výhodou ve smyslu čl. 107 odst. 1 SFEU je jakákoli výhoda, kterou by podnik nebyl schopen získat za běžných tržních podmínek, tj. bez zásahu státu ⁽⁶⁹⁾. Výhodou může být jak poskytnutí pozitivních hospodářských výhod, tak osvobození od ekonomické zátěže ⁽⁷⁰⁾. Posledně uvedená skutečnost představuje širokou kategorii, která zahrnuje jakékoli snížení nákladů, jež obvykle zatěžují rozpočet podniku ⁽⁷¹⁾.
- (232) K posouzení, zda tato výhoda existuje či nikoliv, je třeba porovnat finanční situaci podniku po přijetí opatření s jeho finanční situací v případě, že by dané opatření nebylo zavedeno ⁽⁷²⁾. Jelikož rozhodující je pouze účinek opatření na podnik, je irelevantní, zda je výhoda pro podnik povinná, protože jí nemohl zabránit, ani ji odmítnout ⁽⁷³⁾.
- (233) Náklady vyplývající ze zákonných povinností uložených státem lze v zásadě pokládat za náklady, jež jsou neodmyslitelně spjaté s hospodářskou činností, takže případné vyrovnání za tyto náklady poskytuje podniku výhodu ⁽⁷⁴⁾. To znamená, že existenci výhody nevylučuje v zásadě skutečnost, že výhoda nejde nad rámec vyrovnání za náklady vyplývající z uložení zákonné povinnosti. Totéž platí pro osvobození od nákladů, které by podniku nevznikly, kdyby neexistovala žádná pobídka vyplývající ze státního opatření, jelikož bez této pobídky by své činnosti strukturoval jinak.
- (234) V daném případě opatření spočívá v roční subvenci na vyrovnání ztrát, které institutu INRAP vznikly v důsledku povinností, které mu byly uloženy jako provozovateli poslední instance pro preventivní archeologické výkopové práce. Vyrovnání za tyto náklady proto v zásadě přináší institutu INRAP hospodářskou výhodu.
- (235) Hospodářská výhoda vyplývá ze skutečnosti, že je institut INRAP zbaven určitých ekonomických nákladů, které by byly hrazeny z jeho rozpočtu, a má prospěch z finančních příjmů, které by za běžných tržních podmínek nezískal. Tento závěr, k němuž Komise dospěla již ve svém rozhodnutí o zahájení řízení, francouzské orgány rovněž nezpochybňují.

⁽⁶⁸⁾ Viz rozsudek Soudního dvora ze dne 4. června 2015, Komise v. MOL, C-15/14 P, ECLI:EU:C:2015:362, bod 60.

⁽⁶⁹⁾ Rozsudek Soudního dvora ze dne 11. července 1996, SFEI a další, C-39/94, ECLI:EU:C:1996:285, bod 60; rozsudek Soudního dvora ze dne 29. dubna 1999, Španělsko v. Komise, C-342/96, ECLI:EU:C:1999:210, bod 41.

⁽⁷⁰⁾ Například daňová zvýhodnění nebo snížení příspěvků na sociální zabezpečení.

⁽⁷¹⁾ Rozsudek Soudního dvora ze dne 15. března 1994, Banco Exterior de España, C-387/92, ECLI:EU:C:1994:100, bod 13; rozsudek Soudního dvora ze dne 19. září 2000, Německo v. Komise, C-156/98, ECLI:EU:C:2000:467, bod 25; rozsudek Soudního dvora ze dne 19. května 1999, Itálie v. Komise, C-6/97, ECLI:EU:C:1999:251, bod 15; rozsudek Soudního dvora ze dne 3. března 2005, Heiser, C-172/03, ECLI:EU:C:2005:130, bod 36.

⁽⁷²⁾ Rozsudek Soudního dvora ze dne 2. července 1974, Itálie v. Komise, 173/73, ECLI:EU:C:1974:71, bod 13.

⁽⁷³⁾ Rozhodnutí Komise 2004/339/ES ze dne 15. října 2003 o opatřeních, která Itálie provedla ve prospěch společnosti RAI SpA (Úř. věst. L 119, 23.4.2004, s. 1), 69. bod odůvodnění; stanovisko generálního advokáta Fennellyho ze dne 26. listopadu 1998, Francie v. Komise, C-251/97, ECLI:EU:C:1998:572, bod 26.

⁽⁷⁴⁾ Rozsudek Tribunálu ze dne 25. března 2015, Belgie v. Komise, T-538/11, ECLI:EU:T:2015:188, body 74 až 78.

- (236) Francouzské orgány ve svých připomínkách tvrdí, že vyrovnání za náklady veřejné služby nepředstavuje vyrovnávací platbu za závazek veřejné služby ve smyslu rozsudku ve věci Altmark, ale provozní podporu, na kterou se vztahuje článek 53 obecného nařízení o blokových výjimkách. Tímto odůvodněním francouzské orgány implicitně uznávají, že subvence na náklady veřejné služby poskytuje institutu INRAP hospodářskou výhodu (obecné nařízení o blokových výjimkách se vztahuje pouze na státní podporu).
- (237) Jak však Komise zdůraznila ve svém rozhodnutí o zahájení řízení, v případě subvencí poskytnutých jako vyrovnání za náklady veřejné služby by bylo možné hospodářskou výhodu alternativně a pro úplnost posoudit s ohledem na rozsudek ve věci Altmark⁽⁷³⁾. V tomto rozsudku bylo konstatováno, že poskytnutí výhody lze v souvislosti s vyrovnáním za závazek veřejné služby vyloučit, pokud jsou splněny čtyři kumulativní podmínky:
- 1) podnik-příjemce musí být skutečně pověřen plněním povinností veřejné služby a tyto povinnosti musí být jasně definovány;
 - 2) parametry, na jejichž základě je vyrovnání vypočteno, musejí být předem stanoveny objektivním a transparentním způsobem;
 - 3) vyrovnání nemůže přesahovat meze toho, co je nezbytné k pokrytí všech nebo části nákladů vynaložených k plnění povinností veřejné služby se zohledněním příjmů, které se k nim vztahují, jakož i zisku, který je přiměřený k plnění těchto povinností;
 - 4) není-li výběr podniku, který má být pověřen plněním povinností veřejné služby, učiněn v rámci řízení o zadání veřejné zakázky, byla úroveň nutného vyrovnání určena na základě analýzy nákladů, jež by průměrný podnik, správně řízený a přiměřeně vybavený dopravními prostředky k tomu, aby mohl uspokojit požadavky veřejné služby, vynaložil při plnění těchto povinností se zohledněním příjmů, které se k nim vztahují, jakož i zisku, jenž je přiměřený k plnění těchto povinností.
- (238) Vzhledem ke kumulativní povaze podmínek stanovených v rozsudku ve věci Altmark stačí, když jedna z podmínek není splněna, aby vyrovnávací platba představovala státní podporu ve smyslu čl. 107 odst. 1 SFEU.
- (239) Aniž je dotčena analýza ostatních podmínek, je zřejmé, že přinejmenším čtvrté kritérium není splněno, neboť úkoly institutu INRAP mu nebyly svěřeny na základě zadávacího řízení a není prokázáno, že výše vyrovnávací platby odpovídá nákladům správně řízeného podniku.
- (240) Komise proto dospěla k závěru, že subvence na náklady veřejné služby poskytují institutu INRAP hospodářskou výhodu ve smyslu čl. 107 odst. 1 SFEU.

6.2.1.5. Narušení hospodářské soutěže a dopad na obchod

- (241) U opatření podpory provedeného státem se má za to, že narušuje nebo může narušit hospodářskou soutěž, pokud může posílit konkurenční postavení příjemce oproti jiným podnikům, s nimiž příjemce soutěží⁽⁷⁶⁾.
- (242) Z praktického hlediska proto narušení hospodářské soutěže ve smyslu čl. 107 odst. 1 SFEU obecně existuje tehdy, poskytne-li stát finanční výhodu určitému podniku v liberalizovaném odvětví, v němž existuje nebo může existovat hospodářská soutěž⁽⁷⁷⁾.
- (243) Jak je uvedeno v 19. až 21. bodě odůvodnění, trh s preventivními archeologickými výkopovými pracemi byl otevřen hospodářské soutěži zákonem č. 2003-707 ze dne 1. srpna 2003. Jakákoli finanční výhoda poskytnutá institutu INRAP v souvislosti s jeho hospodářskými činnostmi (např. poskytnutí subvencí na náklady veřejné služby) proto může přinejmenším od 1. srpna 2003 posílit jeho konkurenční postavení vůči ostatním provozovatelům preventivní archeologie.

⁽⁷³⁾ Rozsudek Soudního dvora ze dne 24. července 2003, Altmark Trans, C-280/00, ECLI:EU:C:2003:415, body 87 až 95.

⁽⁷⁶⁾ Rozsudek Soudního dvora ze dne 17. září 1980, Philip Morris, 730/79, ECLI:EU:C:1980:209, bod 11; rozsudek Soudu prvního stupně ze dne 15. června 2000, Alzetta, spojené věci T-298/97, T-312/97 atd., ECLI:EU:T:2000:151, bod 80.

⁽⁷⁷⁾ Rozsudek Soudu prvního stupně ze dne 15. června 2000, Alzetta, spojené věci T-298/97, T-312/97 atd., ECLI:EU:T:2000:151, body 141 až 147; rozsudek Soudního dvora ze dne 24. července 2003, Altmark Trans, C-280/00, ECLI:EU:C:2003:415.

- (244) Pokud jde o kritérium ovlivnění obchodu uvnitř Unie, z ustálené judikatury vyplývá, že není třeba prokazovat skutečný dopad dotčené podpory na obchod mezi členskými státy, ale pouze to, zda daná podpora může tento obchod ovlivnit ⁽⁷⁸⁾.
- (245) Zákon č. 2003/707 ze dne 1. srpna 2003 umožnil provozovatelům z jiných členských států vstup na francouzský trh. Finanční výhoda, které institut INRAP požívá tím, že mu byla udělena podpora v konkurenčním odvětví v podobě subvencí na náklady veřejné služby, může proto ztížit vstup těchto hospodářských subjektů na trh a ovlivnit obchod mezi členskými státy. Tento závěr, k němuž Komise dospěla již ve svém rozhodnutí o zahájení řízení, francouzské orgány rovněž nezpochybují.

6.2.1.6. Závěr ohledně klasifikace subvencí na náklady veřejné služby jako podpory

- (246) V rámci formálního vyšetřovacího řízení neobdržela Komise žádné připomínky, které by změnily její posouzení v tom smyslu, že subvence na náklady veřejné služby by měly být klasifikovány jako státní podpora.
- (247) Ze všech výše uvedených důvodů proto Komise dospěla k závěru, že subvence na náklady veřejné služby představují státní podporu ve prospěch institutu INRAP.

6.2.2. *Možné křížové subvencování mezi nekonkurenčními činnostmi institutu INRAP subvencovanými státem a jeho konkurenčními činnostmi*

6.2.2.1. Oddělené účetnictví institutu INRAP

- (248) Jak vysvětlila společnost EVEHA (viz 86. bod odůvodnění), podstatou stížnosti je možné křížové subvencování mezi nehopodářskými činnostmi institutu INRAP a jeho hospodářskými činnostmi.
- (249) Ve svém rozhodnutí o zahájení řízení vyjádřila Komise podrobné pochybnosti ohledně neexistence odděleného účetnictví tak, aby vyloučilo křížové subvencování mezi „nekonkurenčními“ a „konkurenčními“ činnostmi institutu INRAP. Nedospěla však ke konečnému závěru ohledně této neexistence oddělení, a tedy ani ohledně toho, zda mohla být institutu INRAP tímto způsobem poskytnuta státní podpora.
- (250) Vzhledem k obtížím při zjišťování vhodnosti systému nákladového účetnictví zavedeného institutem INRAP nezaujala Komise ve svém rozhodnutí o zahájení řízení konečné stanovisko k existenci státní podpory vyplývající z možného křížového subvencování, ale konstatovala, že by v každém případě mohla posoudit slučitelnost s vnitřním trhem.
- (251) Ve svých připomínkách k rozhodnutí o zahájení řízení však společnost EVEHA tvrdí (viz 75. bod odůvodnění a následující), že Komise nemůže zaujmout stanovisko ke slučitelnosti opatření, dokud nejprve neurčí, zda toto opatření představuje státní podporu. Toto stanovisko potvrdil Soudní dvůr v nedávném rozsudku ve věci Vattenfall ⁽⁷⁹⁾.
- (252) Komise proto musí nejprve určit, zda se jedná o státní podporu, a teprve poté rozhodnout o případné slučitelnosti této podpory vyplývající z možného křížového subvencování.
- (253) Během formálního vyšetřovacího řízení obdržela Komise v tomto ohledu připomínky od společnosti EVEHA (viz 72. bod odůvodnění), která zopakovala svůj názor, že v letech 2008 až 2021 neexistovalo spolehlivé oddělené účetnictví.
- (254) Stejně tak Komise obdržela argumenty francouzských orgánů (viz oddíl 5.3), podle nichž institut INRAP v letech 2008 až 2018 již měl zavedený systém nákladového účetnictví, i když jej bylo možné „zlepšit“ (viz 164. bod odůvodnění), a že institut INRAP se od doby před rokem 2015 zabýval „zavedením nákladového účetnictví s cílem zlepšit kvalitu informací o svých nákladových cenách a jejich struktuře a proměnných složkách“. (viz 165. bod odůvodnění). Francouzské orgány rovněž citují rozhodnutí Úřadu pro hospodářskou soutěž z roku 2017 ⁽⁸⁰⁾, který sice neshledal, že by „neexistovalo“ náležité oddělené účetnictví konkurenčních a nekonkurenčních činností, nicméně konstatoval, že „systém by bylo možné zlepšit“. Francouzské orgány konečně uvádějí, že

⁽⁷⁸⁾ Rozsudek Soudního dvora ze dne 14. ledna 2015 ve věci Eventech v. The Parking Adjudicator, C-518/13, ECLI:EU:C:2015:9, bod 65; rozsudek Soudního dvora ze dne 8. května 2013, Libert a další, spojené věci C-197/11 a C-203/11, ECLI:EU:C:2013:288, bod 76.

⁽⁷⁹⁾ Rozsudek Soudního dvora ze dne 13. června 2024 ve věci Komise v. Nizozemsko, C-40/23 P, ECLI:EU:C:2024:492, bod 35.

⁽⁸⁰⁾ Viz pozn. pod čarou č. 29.

přínejmenším po roce 2018 bylo nákladové účetnictví institutu INRAP takové, že vylučovalo křížové subvencování díky tomu, že bylo v předchozích letech posíleno (viz 170. bod odůvodnění). Bylo to zjištěno účetní firmou pověřenou jako nezávislý auditor, a to zejména v letech 2018 až 2020 (viz 170. až 173. bod odůvodnění).

- (255) Kromě těchto úvah Komise uvádí, že během formálního vyšetřovacího řízení vzala na vědomí znalecký posudek ze dne 18. prosince 2023, který zadal *Tribunal de Commerce de Paris* (Pařížský obchodní soud) v rámci žaloby podané společností EVEHA proti institutu INRAP (dne 31. prosince 2018) o náhradu škody vzniklé v důsledku údajných protisoutěžních praktik institutu INRAP.
- (256) Samotný znalecký posudek vychází z auditu, který předtím provedl nezávislý auditor uvedený v 254. bodě odůvodnění. Závěr znalce je následující:

„Závěrem lze říci, že po provedení všech kontrol, které jsme považovali za vhodné, můžeme potvrdit, že údaje ve sdělení institutu INRAP ze dne 1. července 2021 pocházejí z jeho systému nákladového účetnictví, který je v souladu s obecnými účty.

Z důvodů uvedených v tomto posudku a shrnutých výše můžeme potvrdit údaje o obratu (rozdělení na ziskové a neziskové odvětví) [tučné písmo použil znalec].

Nejsme však schopni ověřit údaje o nákladech (procentuální rozdělení mezi přímé a nepřímé náklady pro každé z obou odvětví činnosti), protože neexistuje metodika pro přiřazení některých nepřímých nákladů podložená dostatečně objektivními a spolehlivými kritérii [tučné písmo použil znalec].

To samo o sobě neznamena, že údaje poskytnuté institutem INRAP ohledně rozdělení nepřímých nákladů jsou nutně nesprávné. Znamená to, že za současného stavu není hlavní klíč pro přiřazování používaný k přiřazení těchto nákladů mezi obě odvětví činnosti (ziskové a neziskové) dostatečně podložen, aby bylo možné jej potvrdit, zejména proto, že klíč pro přiřazování používaný institutem INRAP se odchyluje od praxe obecně pozorované ve srovnatelných hospodářských odvětvích.“ [podtrženo Komisí]

- (257) Komise konstatuje, že k tomu, aby se na financování ne hospodářské činnosti nevztahovala pravidla státní podpory, musí dotčený členský stát zajistit, aby financování nemohlo být za žádných okolností použito ke křížovému subvencování nebo nepřímému subvencování jiných hospodářských činností.
- (258) Komise rovněž konstatuje, že křížovému subvencování lze zabránit vedením odděleného účetnictví, vhodným přiřazováním nákladů a příjmů a zajištěním toho, aby z žádného veřejného financování neměly prospěch jiné činnosti ⁽⁸¹⁾.
- (259) Z výše uvedených informací však vyplývá, že přes řadu let kontroly, a to jak za strany Komise, tak vnitrostátních orgánů nebo soudů, nebyl žádný nezávislý auditor schopen prokázat, že klíč (klíče) pro přiřazování použitý (použité) k přiřazení nákladů vzniklých institutu INRAP mezi obě odvětví činnosti (hospodářské a ne hospodářské) je (jsou) dostatečně odůvodněn (odůvodněny), aby se vyloučilo riziko křížového subvencování.
- (260) Ačkoli tedy přijímá argumenty Francie týkající se existence systému nákladového účetnictví zavedeného institutem INRAP a snahy francouzských orgánů o jeho zlepšení (i do budoucna), zůstává skutečností, že Komise je povinna na konci formálního vyšetřovacího řízení posoudit, zda existuje či neexistuje státní podpora ve formě křížového subvencování ve prospěch institutu INRAP.
- (261) Na základě tohoto zjištění proto Komise posoudí, zda jsou splněny všechny podmínky stanovené v čl. 107 odst. 1 SFEU.

6.2.2.2. Pojmy „podnik“ a „hospodářská činnost“

- (262) Jak je uvedeno v 217. bodě odůvodnění, označení konkrétního subjektu za podnik proto závisí zcela na povaze jeho činnosti. Soudní dvůr zastává názor, že „jakákoli činnost spočívající v nabízení zboží a služeb na daném trhu představuje hospodářskou činnost“.

⁽⁸¹⁾ Viz bod 212 sdělení Komise o pojmu státní podpora.

- (263) V daném případě možné křížové subvencování, které uvádí společnost EVEHA, údajně vyplývá z veřejného financování, které francouzský stát poskytl „nekonkurenčnímu“ odvětví institutu INRAP.
- (264) Je proto nutné vymezit povahu činností, na něž se toto financování vztahuje, a to činností zahrnujících preventivní archeologické vyhodnocení, vypracování zpráv a šíření výsledných poznatků (viz oddíl 2.1.1).
- (265) Jak vysvětlily francouzské orgány, hodnotící činnost je veřejnou službou obecného zájmu, za kterou developer provozovateli neplatí.
- (266) Jak je vysvětleno níže, pro tuto činnost neexistuje žádný skutečný trh. Hodnotící činnost úzce souvisí s veřejnými funkcemi státu v oblasti územního rozvoje, jejichž cílem je ochrana archeologického dědictví.
- (267) INRAP financuje svou hodnotící činnost prostřednictvím provozní subvence vyplácené státem. Tato činnost je veřejnou službou obecného zájmu zaměřenou na zachování archeologického dědictví. Jejím cílem je „určit a popsat pomocí studií, průzkumů nebo terénních prací všechny prvky archeologického dědictví, které se mohou na daném místě vyskytovat, a předložit tato zjištění ve zprávě“ (článek R. 523-15 odst. 1 zákoníku o kulturním dědictví).
- (268) Vyvrcholením hodnotící práce je vypracování zprávy, která se předkládá státu. Zpráva je nedílnou součástí vyhodnocení a uvádí jeho zjištění. Zprávy vypracovává institut INRAP a příslušné pověřené útvary místních nebo regionálních úřadů. Obsahují vědecké informace, které umožňují státu nařídit developerům, aby přijali vhodná opatření na ochranu kulturního dědictví (preventivní archeologické výkopové práce, změny stavebního projektu nebo zápis na seznam památek).
- (269) Tato práce je přísně regulována státem; nařizuje a schvaluje vyhodnocení a kontroluje jejich provádění, které je svěřeno pověřenému odboru místního nebo regionálního úřadu nebo institutu INRAP. Developeri si nevybírají, kdo vyhodnocení provede. Postup výběru je přísně stanoven zákonem: pověřené útvary místních nebo regionálních úřadů jsou pro provedení vyhodnocení první v pořadí; pokud tak nemohou učinit, provede jej institut INRAP.
- (270) Hodnotící zpráva sestává z vědeckých archeologických údajů, správního dokumentu a veřejného záznamu. Archeologičtí výzkumní pracovníci ji proto mohou bez omezení využívat k vědeckým studiím, které nesouvisí s územním rozvojem.
- (271) Výzkumné činnosti (provádění výzkumných projektů, psaní článků, účast na vědeckých sympoziích atd.) a iniciativy na propagaci archeologických nálezů (pomoc při organizaci výstav atd.) provádí institut INRAP nezávisle na své činnosti v oblasti preventivní archeologie. Jsou plně financovány z provozní subvence institutu INRAP a nejsou hrazeny třetími stranami.
- (272) Hodnotící činnost v oblasti preventivní archeologie tedy není hospodářskou nebo konkurenční činností, vzhledem ke způsobu, jakým je řízena a organizována státem:
- 1) Za prvé, neexistuje trh se službami hodnocení v oblasti preventivní archeologie, protože stát se rozhodl svěřit tuto službu výhradně institutu INRAP nebo místním či regionálním úřadům.
 - 2) Za druhé, tato činnost spadá do výkonu výsadních pravomocí veřejné moci ve smyslu bodu 17 sdělení Komise o pojmu státní podpora: „Ustanovení čl. 107 odst. 1 Smlouvy se nepoužije, pokud stát jedná „při výkonu veřejné moci“ nebo pokud veřejnoprávní subjekty jednají „jakožto orgány veřejné moci““⁽⁸²⁾. Hodnotící činnost v oblasti preventivní archeologie je neodmyslitelně spjata s výkonem výsad veřejné moci, pokud jde o způsob, jakým chce stát řídit územní plánování a zachovat své archeologické a historické

⁽⁸²⁾ Tentýž bod sdělení Komise upřesňuje, že „Lze mít za to, že určitý subjekt vykonává veřejnou moc, jestliže daná činnost patří mezi základní funkce státu, nebo jestliže je s těmito funkcemi spojena svou povahou, svým cílem a pravidly, kterými se řídí. Obecně lze konstatovat, že činnosti, které jsou nedílnou součástí výsad úřední moci a které vykonává stát, nepředstavují hospodářské činnosti, pokud se daný členský stát nerozhodl zavést tržní mechanismy.“

dědictví. V tomto ohledu je účelem hodnocení v oblasti preventivní archeologie jednoznačně zjistit, zda místo obsahuje stopy po minulém lidském osídlení, a to za použití vhodného vybavení a s využitím vysoce specializovaných vědeckých poznatků. Tento analytický úkol je nezbytný pro zachování archeologického dědictví a sleduje cíl veřejného zájmu, který nemá hospodářský rozměr. Jedná se o činnost v oblasti ochrany archeologického dědictví, která je neoddelitelná od „výzkumu s cílem získat nové poznatky a lépe pochopit konkrétní téma“ a „šíření výsledků výzkumu“ ve smyslu bodu 31 sdělení Komise o pojmu státní podpora.

- 3) Vzhledem ke zvláštní povaze a úloze hodnocení v oblasti preventivní archeologie, která se provádějí standardizovaným způsobem v celé zemi, a vzhledem k neexistenci skutečného trhu s tímto druhem služeb se zdá, že hodnotící činnost je nenahraditelná ve smyslu bodu 36 sdělení Komise o pojmu státní podpora ⁽⁸³⁾.
- (273) Nejedná se tedy o činnost spočívající v nabízení zboží a služeb na daném trhu. Tyto kulturní a vědecké úkoly, které sledují neziskový cíl veřejného zájmu, proto nemají hospodářskou povahu ve smyslu čl. 107 odst. 1 SFEU.
 - (274) Kromě toho podle bodu 34 sdělení Komise o pojmu státní podpora „Některé činnosti související s kulturou, zachováním kulturního dědictví a ochranou přírody mohou být vzhledem k jejich zvláštní povaze organizovány nekomerčním způsobem, a tudíž nemají hospodářskou povahu“, což je zřejmě případ hodnotících činností institutu INRAP.
 - (275) Kromě toho bod 37 sdělení Komise stanoví, že „V případech, kdy některý subjekt vykonává činnosti v oblasti kultury nebo zachování kulturního dědictví, z nichž některé jsou neehospodářské činnosti, jak je uvedeno v bodech 34 a 36, na získané veřejné financování se vztahují pravidla státní podpory pouze v té míře, kdy pokrývá náklady spojené s hospodářskými činnostmi.“
 - (276) Vzhledem k tomu, že v daném případě veřejné financování spojené s hodnotícími činnostmi nezahrnuje hospodářské činnosti ve smyslu čl. 107 odst. 1 SFEU, má Komise za to, že by mělo v zásadě dojít k vyloučení z oblasti působnosti pravidel státní podpory.
 - (277) Stejný závěr platí i pro činnosti související s výzkumem a propagací jeho výsledků, neboť představují „výzkum s cílem získat nové poznatky a lépe pochopit konkrétní téma“ a „šíření výsledků výzkumu“ ve smyslu bodu 31 oznámení Komise.
 - (278) Na základě toho se Komise domnívá, že tyto činnosti nepředstavují hospodářské činnosti ve smyslu čl. 107 odst. 1 SFEU, a proto nespádají do oblasti působnosti pravidel státní podpory.
 - (279) Nicméně případné křížové subvencování mezi neehospodářskými činnostmi institutu INRAP – které by v zásadě nespádaly do působnosti čl. 107 odst. 1 SFEU – a jeho hospodářskými činnostmi by mělo dopad na trh s preventivními archeologickými výkopovými pracemi, neboť by umožnilo institutu INRAP získat od francouzského státu podporu, kterou by mohl využít na trhu s preventivními archeologickými výkopovými pracemi.
 - (280) Jak je uvedeno v 217. až 221. bodě odůvodnění, není pochyb o tom, že na trhu s preventivními archeologickými výkopovými pracemi představuje institut INRAP podnik vykonávající hospodářskou činnost ve smyslu čl. 107 odst. 1 SFEU.
 - (281) Vzhledem k analýze Komise uvedené v 248. až 261. bodě odůvodnění a k jejímu závěru, že neexistuje záruka spolehlivého odděleného účetnictví, které by vyloučilo křížové subvencování, proto Komise dospěla k závěru, že část veřejných prostředků na neehospodářské činnosti institutu INRAP zvýhodňuje podnik ve smyslu čl. 107 odst. 1 SFEU, neboť tyto prostředky mohou být použity na archeologické výkopové práce.

⁽⁸³⁾ Bod 36 sdělení Komise o pojmu státní podpora. Mnohé činnosti v oblasti kultury nebo zachování kulturního dědictví jsou objektivně nenahraditelné (například vedení veřejných archivů obsahujících jedinečné dokumenty), čímž je vyloučena existence skutečného trhu. Komise se domnívá, že takové činnosti by rovněž spadaly mezi činnosti neehospodářské povahy.

6.2.2.3. Použití státních prostředků a přičitatelnost opatření státu

- (282) Případné křížové subvencování institutu INRAP v období 2008–2021 by sestávalo z části následujících veřejných finančních prostředků poskytnutých na ne hospodářské činnosti institutu INRAP (viz 36. bod odůvodnění):
- a) do 31. prosince 2015 část výnosů z poplatku za preventivní archeologii;
 - b) subvence z rozpočtových prostředků;
 - c) od 1. ledna 2016 subvence na provozní náklady vyplácená ministerstvem kultury v podobě rozpočtových prostředků stanovených v zákoně o rozpočtu (program 175) ⁽⁸⁴⁾;
 - d) subvence na provozní náklady vyplácená ministerstvem kultury v podobě rozpočtových prostředků stanovených v zákoně o rozpočtu (program 186) ⁽⁸⁵⁾;
 - e) různé subvence od jiných veřejných subjektů, než jsou ministerstva, ať už francouzských nebo jiných ⁽⁸⁶⁾.
- (283) Za prvé Komise konstatuje, jak je uvedeno v 224. bodě odůvodnění, že financování institutu INRAP je stanoveno v článku L. 524-1 zákoníku o kulturním dědictví ⁽⁸⁷⁾ a že toto financování je poskytováno francouzským státem nebo veřejnými subjekty.
- (284) Za druhé se Komise domnívá, že výše uvedené financování (282. bod odůvodnění) představuje státní prostředky. Francouzské orgány uvedly, že poplatek za preventivní archeologii fungoval přinejmenším do 31. prosince 2015 jako daň určená přímo ve prospěch: i) Národního fondu pro preventivní archeologii; a ii) provozovatelů vyhodnocení (institut INRAP a místní nebo regionální úřady). Z ustálené judikatury vyplývá, že daň, která je vnitrostátními právními předpisy ⁽⁸⁸⁾ závazně stanovena a přiřazena příjemcům (v daném případě Národnímu fondu pro preventivní archeologii a provozovatelům vyhodnocování), představuje státní prostředek.
- (285) Kromě toho, jak je uvedeno v 226. bodě odůvodnění tohoto rozhodnutí, subvence poskytované veřejným subjektem (ministerstvem kultury nebo jiným veřejným subjektem) jsou ze své podstaty státními prostředky.

6.2.2.4. Selektivita opatření

- (286) Aby bylo opatření považováno za státní podporu, musí být selektivní, tj. musí zvýhodňovat „určité podniky nebo určitá odvětví výroby“ ve smyslu čl. 107 odst. 1 Smlouvy o fungování EU.
- (287) Otázka křížového subvencování mezi ne hospodářskými činnostmi institutu INRAP a jeho hospodářskými činnostmi se týká pouze institutu INRAP, ačkoli ve stejném hospodářském a konkurenčním odvětví jako institut INRAP působí i jiné podniky ve smyslu čl. 107 odst. 1 SFEU.
- (288) Jelikož se jedná o individuální podporu, předpokládá se, že je selektivní ⁽⁸⁹⁾. INRAP je jediným příjemcem finančních prostředků a nelze vyloučit, že z nich mají prospěch jeho hospodářské činnosti.
- (289) Opatření je tudíž selektivní ve smyslu čl. 107 odst. 1 SFEU.

⁽⁸⁴⁾ Francouzské orgány uvedly, že od 1. ledna 2016 tato subvence nahradila přímý výběr poplatku za preventivní archeologii ze strany institutu INRAP, který byl od té doby odváděn do souhrnného státního rozpočtu.

⁽⁸⁵⁾ Francouzské orgány uvedly, že tato subvence přispěla k financování úkolů institutu INRAP v oblasti výzkumu a šíření kultury.

⁽⁸⁶⁾ Francouzské orgány uvedly, že tyto subvence byly vypláceny na provádění cílených nekonkurenčních činností, zejména prostřednictvím výzev k předkládání návrhů, a to v relativně nízkých částkách.

⁽⁸⁷⁾ Viz 35. bod odůvodnění.

⁽⁸⁸⁾ Viz například rozsudek Soudního dvora ze dne 22. března 1977, Steinike & Weinlig v. Německo, C-78/76, body 21–22.

⁽⁸⁹⁾ Viz rozsudek Soudního dvora ze dne 4. června 2015, Komise v. MOL, C-15/14 P, ECLI:EU:C:2015:362, bod 60.

6.2.2.5. Existence hospodářské výhody

- (290) Hospodářskou výhodou ve smyslu čl. 107 odst. 1 SFEU je jakákoli výhoda, kterou by podnik nebyl schopen získat za běžných tržních podmínek, tj. bez zásahu státu. Výhodou může být jak poskytnutí pozitivních hospodářských výhod, tak osvobození od ekonomické zátěže. Posledně uvedená skutečnost představuje širokou kategorii, která zahrnuje jakékoli snížení nákladů, jež obvykle zatěžují rozpočet podniku.
- (291) Komise za prvé konstatuje, že neexistence záruky, že hospodářské činnosti institutu INRAP nebudou křížově subvencovány prostřednictvím části státních finančních prostředků uvedených v 282. bodě odůvodnění, znamená, že nelze vyloučit možnost, že institut INRAP bude osvobozen od nákladů spojených s výkonem svých hospodářských činností.
- (292) Za druhé Komise odkazuje na své posouzení v 237. až 240. bodě odůvodnění týkající se o nepoužití rozsudku ve věci Altmark na subvence na náklady veřejné služby, a domnívá se, že tento rozsudek se na toto opatření rovněž nevztahuje.
- (293) Vzhledem k tomu, že institut INRAP má hospodářskou výhodu, kterou by za běžných tržních podmínek nezískal, přičemž jeho finanční situace se zlepšila v důsledku zásahu státu nebo jiných veřejných subjektů, je třeba dospět k závěru, že institut INRAP má hospodářskou výhodu ve smyslu čl. 107 odst. 1 SFEU.

6.2.2.6. Narušení hospodářské soutěže a dopad na obchod

- (294) U opatření podpory provedeného státem se má za to, že narušuje nebo může narušit hospodářskou soutěž, pokud může zlepšit konkurenční postavení příjemce oproti jiným podnikům, s nimiž příjemce soutěží.
- (295) Z praktického hlediska proto narušení hospodářské soutěže ve smyslu čl. 107 odst. 1 SFEU obecně existuje tehdy, poskytne-li stát finanční výhodu určitému podniku v liberalizovaném odvětví, v němž existuje nebo může existovat hospodářská soutěž.
- (296) Jak je uvedeno v 19. až 21. bodě odůvodnění tohoto rozhodnutí, trh s preventivními archeologickými výkopovými pracemi byl otevřen hospodářské soutěži zákonem č. 2003-707 ze dne 1. srpna 2003. Jakákoli výhoda poskytnutá institutu INRAP v konkurenčním odvětví (zejména prostřednictvím křížového subvencování z finančních prostředků získaných na nehopodářské činnosti) by proto mohla posílit jeho konkurenční postavení vůči ostatním provozovatelům preventivní archeologie.
- (297) Pokud jde o kritérium ovlivnění obchodu uvnitř Unie, z ustálené judikatury vyplývá, že není třeba prokazovat skutečný dopad dotčené podpory na obchod mezi členskými státy, ale pouze to, zda daná podpora může tento obchod ovlivnit.
- (298) Zákon č. 2003/707 ze dne 1. srpna 2003 umožnil provozovatelům z jiných členských států vstup na francouzský trh. Finanční výhoda, které institut INRAP požívá a která vede k podpoře jeho konkurenčního odvětví ve formě křížových subvencí, proto může ztížit vstup těchto hospodářských subjektů na trh a ovlivnit obchod mezi členskými státy.
- (299) Komise se proto domnívá, že opatření musí být považováno za způsobilé narušit hospodářskou soutěž a ovlivnit obchod mezi členskými státy.

6.2.2.7. Závěr ohledně klasifikace podpory vzhledem k tomu, že systém nákladového účetnictví institutu INRAP neposkytuje žádnou záruku neexistence křížového subvencování

- (300) Na základě výše uvedených vysvětlení se Komise domnívá, že po formálním vyšetřovacím řízení neobdržela žádné přesvědčivé důkazy, které by jí umožnily s konečnou platností vyloučit existenci křížového subvencování. Účetní zprávy vypracované nezávislými auditory, zejména výše uvedená nejnovější zpráva ze dne 18. prosince 2023 (viz 255. a 256. bod odůvodnění), zdůrazňují skutečnost, že neexistuje metodika pro přiřazování některých nepřímých nákladů podložená dostatečně objektivními a spolehlivými kritérii. Zprávy proto nepotvrzují hlavní klíč pro přiřazování použitý k přiřazení nákladů vzniklých institutu INRAP v souvislosti s jeho hospodářskými a nehopodářskými činnostmi.

- (301) Vzhledem k tomu, že i) hlavní klíč pro přiřazování nákladů, který je jediným prostředkem k vyloučení křížového subvencování, nebyl ověřen nezávislými auditory, přestože bylo provedeno několik auditů, a ii) všechny podmínky stanovené v čl. 107 odst. 1 SFEU jsou splněny, dospěla Komise k závěru, že část veřejných finančních prostředků, které institut INRAP obdržel v souvislosti se svými nehospodářskými činnostmi, představuje státní podporu ve smyslu uvedeného článku, neboť může být použita v souvislosti s jeho hospodářskými činnostmi na trhu s preventivními archeologickými vykopávkami.

6.3. Protiprávnost předmětných opatření

- (302) Komise konstatuje, že francouzské orgány již poskytly subvence na náklady veřejné služby⁽⁹⁰⁾, jakož i finanční prostředky, které by mohly být případně použity ke křížovému subvencování hospodářských činností institutu INRAP.
- (303) Vzhledem k tomu, že francouzské orgány neoznámily tato opatření před jejich provedením, nesplnily svou povinnost podle čl. 108 odst. 3 SFEU a státní podpora poskytnutá institutu INRAP je protiprávní.

6.4. Slučitelnost předmětných opatření

- (304) Francouzské orgány tvrdí, že na předmětné náklady veřejné služby se vztahuje rámcový režim SA.42681 (přijatý na základě článku 53 obecného nařízení o blokových výjimkách) (viz 192. až 197. bod odůvodnění).
- (305) Vzhledem ke svému závěru, že oddělené účetnictví nebylo spolehlivé a nezpochybnitelné (viz oddíl 6.2.2.1), se však Komise domnívá, že není splněna alespoň jedna z podmínek článku 53 obecného nařízení o blokových výjimkách. Ustanovení čl. 53 odst. 7 obecného nařízení o blokových výjimkách stanoví, že „... výše podpory nesmí přesáhnout částku, která je nezbytná k pokrytí provozních ztrát a vygenerování přiměřeného zisku za příslušné období. Splnění tohoto požadavku se zajistí *ex ante* na základě odůvodněných předpokladů nebo uplatněním mechanismu zpětného vymáhání podpory“. Vzhledem k tomu, že neexistuje nezpochybnitelné a spolehlivé oddělené účetnictví hospodářských a nehospodářských činností, nebylo by možné tyto náklady a příjmy u archeologických výkopových prací přesně určit, zejména v případech, kdy institut INRAP působí jako provozovatel poslední instance. Konkrétně čl. 53 odst. 5 obecného nařízení o blokových výjimkách stanoví, že v případě provozní podpory zahrnují způsobilé náklady „provozní náklady týkající se přímo ... projektu“, „náklady na personál pracující na ... projektu“ a „náklady na poradenské a podpůrné služby poskytované externími poradci a poskytovateli služeb“. V daném případě není možné předem určit projekty, kde bude institut INRAP působit jako provozovatel poslední instance, a některé náklady související s touto konkrétní činností (viz tabulku 3 níže), jako jsou dodatečné náklady na provoz prostor, nejsou spojeny s konkrétními projekty, neboť se jedná o trvalé strukturální náklady.
- (306) Komise se proto domnívá, že ačkoli francouzské orgány uvádějí tento právní základ jako důvod pro to, aby byla podpora považována za slučitelnou, nelze jej v daném případě použít.
- (307) V důsledku toho je třeba přezkoumat, zda se na finanční prostředky, které obdržel institut INRAP, vztahuje některý z důvodů uvedených v čl. 107 odst. 3 SFEU. Podporu lze považovat za slučitelnou s vnitřním trhem, pokud se Komise domnívá, že se na ni vztahuje jeden z důvodů uvedených v čl. 107 odst. 3 SFEU⁽⁹¹⁾.
- (308) V souladu s čl. 107 odst. 3 písm. d) SFEU lze považovat za slučitelné s vnitřním trhem podpory určené na pomoc kultuře a zachování kulturního dědictví, jestliže neovlivní podmínky obchodu a hospodářské soutěže v Unii v míře odporující společnému zájmu“.
- (309) Vzhledem k tomu, že opatření napadená společností EVEHA spadají – jak pokud jde o subvence na náklady veřejné služby, tak o případné křížové subvence – do oblasti veřejného financování archeologických výkopových prací, představují v plném rozsahu financování hospodářských činností spojených s pomocí kultuře a zachování kulturního dědictví. Slučitelnost obou opatření je proto třeba zkoumat na základě čl. 107 odst. 3 písm. d).

⁽⁹⁰⁾ Z důvodů uvedených níže v 305. bodě odůvodnění se Komise domnívá, že se na danou podporu nevztahuje režim výjimky, jako je obecné nařízení o blokových výjimkách, a je tudíž protiprávní ve smyslu čl. 108 odst. 3 SFEU.

⁽⁹¹⁾ Výjimky stanovené v čl. 107 odst. 3 SFEU se týkají: a) podpor, které mají napomáhat hospodářskému rozvoji některých regionů; b) podpor, které mají napomoci uskutečnění některého významného projektu společného evropského zájmu anebo napravit vážnou poruchu v hospodářství některého členského státu; c) podpor, které mají usnadnit rozvoj určitých hospodářských činností nebo hospodářských oblastí; d) podpor na pomoc kultuře a zachování kulturního dědictví; a e) dalších podpor určených rozhodnutím Rady.

- (310) Francouzské orgány se odvolávaly na tento právní základ a tvrdily, že obě opatření jsou slučitelná s vnitřním trhem (viz 199. až 210. bod odůvodnění).
- (311) Francouzské orgány zejména vysvětlily, že každá činnost provedená institutem INRAP v hospodářském odvětví přispívá k zachování archeologického dědictví a k cílům kulturní politiky, zejména ochranou a propagací archeologického dědictví (viz 201. bod odůvodnění) ve Francii.
- (312) Rovněž zejména vysvětlily, že pokud jde o archeologické výkopové práce, kde institut INRAP působil jako provozovatel poslední instance, nebyl by schopen plnit své úkoly bez financování zpochybněného společností EVEHA. Francouzské orgány tvrdily, že celkový cíl finančních prostředků, které INRAP obdržel, spočíval v pomoci kultuře a zachování kulturního dědictví (viz 202. bod odůvodnění).
- (313) Nakonec uvedly, že finanční prostředky poskytnuté institutu INRAP byly omezeny na pokrytí jeho rozpočtových, finančních a provozních požadavků, jelikož provozní marže institutu INRAP v období 2008–2020 byla velmi omezená a činila pouze [0,5–2] %, tj. s výsledným saldem ve výši [...] milionů EUR (viz 204. bod odůvodnění), a že finanční prostředky nemohly ovlivnit podmínky obchodu a hospodářskou soutěž v míře, která by byla v rozporu se společným zájmem (viz 207. a 208. bod odůvodnění).
- (314) Naproti tomu společnost EVEHA ve svých připomínkách k rozhodnutí o zahájení řízení tvrdila, že tento přístup k posuzování slučitelnosti není z právního hlediska správný (viz oddíly 4.1 a 4.2).

6.4.1. *O možnosti společného přezkumu slučitelnosti předmětných opatření na základě čl. 107 odst. 3 písm. d) SFEU*

- (315) Před analýzou slučitelnosti předmětných opatření musí Komise přezkoumat argumenty společnosti EVEHA, aby zjistila, zda jsou opodstatněné, a pokud ano, zda by se nakonec neuplatnilo společné posouzení slučitelnosti předpokládané v rozhodnutí o zahájení řízení na základě čl. 107 odst. 3 písm. d) SFEU.

6.4.1.1. *Argumenty společnosti EVEHA týkající se nepoužitelnosti společného přístupu*

- (316) Společnost EVEHA tvrdí, že před provedením posouzení slučitelnosti musí být opatření nejprve klasifikováno jako státní podpora (viz 74. až 75. bod odůvodnění), že k této klasifikaci je třeba přistupovat na základě jednotlivých činností s ohledem na každý relevantní trh (viz 76. až 78. bod odůvodnění) a že vzhledem k tomu, že orgány tvrdí, že některé činnosti prováděné institutem INRAP jsou neehospodářské povahy, není možné klasifikovat veškeré finanční prostředky jako státní podporu (viz 79. až 81. bod odůvodnění). Kromě toho společnost EVEHA tvrdí, že podle její vlastní analýzy rozhodnutí Komise v oblasti státních podpor je Komise při přezkumu slučitelnosti souboru opatření v zásadě povinna určit a zkoumat každé opatření zvlášť, aby zjistila, zda představuje státní podporu a je slučitelná s vnitřním trhem (viz 82. bod odůvodnění).

6.4.1.2. *Analýza Komise v reakci na argumenty předložené společností EVEHA*

- (317) Za prvé, vzhledem k tomu, že z důvodů uvedených v oddíle 6.2 musí být předmětná opatření klasifikována jako státní podpora, je první argument předložený společností EVEHA (viz 316. bod odůvodnění) z praktického hlediska bezpředmětný.
- (318) Za druhé, vzhledem k tomu, že jak subvence na náklady veřejné služby, tak případné křížové subvence se vztahují na preventivní archeologické výkopové práce, které představují jednu a tutéž činnost (bez ohledu na způsob jejich financování) a jeden relevantní trh, je argument předložený v tomto bodě rovněž bezpředmětný.
- (319) Za třetí, bez ohledu na skutečnost, že značná část finančních prostředků, které institut INRAP obdržel, je určena na neehospodářské činnosti (viz 262. až 278. bod odůvodnění), státní podpora zjištěná Komisí (viz oddíl 6.2) je určena pouze na podporu preventivních archeologických výkopových prací, jejichž hospodářská povaha není zpochybňována. Ze stejného důvodu je tedy argument předložený společností EVEHA bezpředmětný.

- (320) Konečně, pokud jde o argument týkající se údajné povinnosti Komise (nebo její rozhodovací praxe) zjistit každou podporu a následně každou z nich postupně přezkoumat za účelem určení, zda by měla být klasifikována jako státní podpora a zda je slučitelná s vnitřním trhem, Komise konstatuje, že zjišťovala opatření podpory odděleně (subvence na náklady veřejné služby a případné křížové subvence) a dospěla k závěru, že jsou zaměřeny na stejné hospodářské činnosti – konkrétně na preventivní archeologické výkopové práce institutu INRAP – a že tyto činnosti lze klasifikovat jako kulturní v rozsahu, v němž přispívají k zachování kulturního dědictví. Komise tedy opět považuje argument předložený společností EVEHA za bezpředmětný.

6.4.1.3. Argumenty společnosti EVEHA týkající se nepoužitelnosti čl. 107 odst. 3 písm. d)

- (321) Za prvé, společnost EVEHA ve svém vyjádření tvrdí, že čl. 107 odst. 3 písm. d) SFEU se na dotčená opatření nevztahuje, neboť jak ustálená judikatura, tak rozhodovací praxe Komise vedou ke „striktnímu obecnému zákazu“ jakékoli formy křížového subvencování (viz 86. až 89. bod odůvodnění).
- (322) Za druhé společnost EVEHA tvrdí, že čl. 107 odst. 3 písm. d) SFEU je třeba uplatňovat striktně a nevztahuje se na „obecné“ subvence v oblasti kultury (viz 91. a 92. bod odůvodnění). Kromě toho společnost EVEHA tvrdí, že čl. 107 odst. 3 písm. d) se nemůže vztahovat na podporu určenou jedinému provozovateli, ale pouze na podporu poskytnutou skupině provozovatelů přispívajících k rozvoji odvětví (viz 93. bod odůvodnění).
- (323) Za třetí společnost EVEHA tvrdí, že čl. 107 odst. 3 písm. d) SFEU se na předmětná opatření zjevně nevztahuje, neboť francouzské orgány se na něj nikdy neodvolávaly jako na důvod pro tvrzení, že podpora by měla být považována za slučitelnou.

6.4.1.4. Analýza Komise v reakci na argumenty předložené společností EVEHA

- (324) Za prvé, na rozdíl od tvrzení společnosti EVEHA vede křížové subvencování nehmotných a hmotných činností pouze k tomu, že finanční prostředky, které by jinak nespadaly do oblasti působnosti čl. 107 odst. 1 SFEU (v tom smyslu, že podporují především nehmotné činnosti – viz 262. až 278. bod odůvodnění), jsou klasifikovány jako státní podpora ve smyslu uvedeného článku, pokud je lze použít na hospodářské činnosti (v tomto případě archeologické výkopové práce).
- (325) Ačkoli čl. 107 odst. 1 SFEU stanoví obecnou zásadu, že státní podpora je zakázána, odstavce 2 a 3 téhož článku umožňují, aby tato podpora byla za určitých podmínek prohlášena za slučitelnou s vnitřním trhem. Skutečnost, že by finanční prostředky mohly být potenciálně použity ke křížovému subvencování, nemá žádný zvláštní vliv na použitelnost článku 107 SFEU a tyto finanční prostředky musí být analyzovány jako podpora na archeologické výkopové práce, aby bylo možné posoudit její slučitelnost s vnitřním trhem.
- (326) Za druhé, v souladu s čl. 107 odst. 3 písm. d) SFEU lze považovat za slučitelné s vnitřním trhem „podpory určené na pomoc kultuře a zachování kulturního dědictví, jestliže neovlivní podmínky obchodu a hospodářské soutěže v Unii v míře odporující společnému zájmu“.
- (327) Vzhledem k tomu, že neexistují zvláštní pokyny pro podpory určené na pomoc kultuře a zachování kulturního dědictví, je Komise povinna posoudit slučitelnost opatření určených na podporu těchto cílů přímo na základě Smlouvy.
- (328) Aby tudíž mohla být státní podpora považována za slučitelnou s vnitřním trhem podle čl. 107 odst. 3 písm. d) SFEU, musí splňovat dvě podmínky: za prvé musí být určena na pomoc kultuře nebo zachování kulturního dědictví a za druhé nesmí nepříznivě ovlivňovat podmínky obchodu v míře, která by byla v rozporu se společným zájmem.
- (329) Komise proto konstatuje, že na rozdíl od toho, co tvrdí společnost EVEHA, aby mohla být podpora považována za slučitelnou na základě čl. 107 odst. 3 písm. d) SFEU, není vyžadováno, aby byla určena na konkrétní kulturní projekt.

- (330) Kromě toho, pokud podpora splňuje oba výše uvedené požadavky, Komise shledává, že neexistuje žádný přesvědčivý důvod pro vyloučení slučitelnosti na základě čl. 107 odst. 3 písm. d) SFEU pouze z toho důvodu, že podpora přináší prospěch jedinému provozovateli, a nikoli skupině provozovatelů působících ve stejném odvětví. Ustanovení čl. 107 odst. 3 písm. d) SFEU nevyklučuje individuální podporu a Komise konstatuje, že společnost EVEHA se v tomto ohledu neodvolává na žádnou judikaturu ani rozhodovací praxi Komise.
- (331) Za třetí Komise konstatuje, že je na jedné straně na ní, aby posoudila slučitelnost státní podpory s vnitřním trhem, a to bez ohledu na to, jak členský stát dané opatření klasifikoval. Na druhé straně Komise konstatuje, že francouzské orgány v rámci formálního vyšetřovacího řízení vysvětlily, že podle jejich názoru jsou předmětná opatření slučitelná na základě čl. 107 odst. 3 písm. d) SFEU, a svůj názor odůvodnily (viz 199. až 210. bod odůvodnění). Argument společnosti EVEHA proto nelze přijmout.

6.4.1.5. Závěr o použitelnosti čl. 107 odst. 3 písm. d) SFEU na všechna předmětná opatření podpory

- (332) S ohledem na výše uvedené úvahy Komise konstatuje, že navzdory zásadnímu nesouhlasu společnosti EVEHA s posouzením slučitelnosti, které Komise navrhla ve svém rozhodnutí o zahájení řízení na základě čl. 107 odst. 3 písm. d) SFEU, žádný z argumentů společnosti EVEHA nedává důvod k tomu, aby byl tento přístup považován za nepoužitelný pro předmětná opatření.

6.4.2. Slučitelnost předmětných opatření podle čl. 107 odst. 3 písm. d) SFEU

- (333) Podle čl. 107 odst. 3 písm. d) „podpory určené na pomoc kultuře a zachování kulturního dědictví“ mohou být považovány za slučitelné s vnitřním trhem „jestliže neovlivní podmínky obchodu a hospodářské soutěže v Unii v míře odporující společnému zájmu“.
- (334) Aby se tedy na podporu vztahoval tento článek, musí i) být určena na pomoc kultuře nebo zachování kulturního dědictví a ii) nesmí nepříznivě ovlivňovat podmínky obchodu v míře odporující společnému zájmu.

6.4.2.1. Pomoc kultuře a zachování kulturního dědictví

- (335) Aby mohla být podpora považována za slučitelnou, musí v souladu s čl. 107 odst. 3 písm. d) SFEU pomáhat kultuře a zachování kulturního dědictví.
- (336) V tomto ohledu Komise připomíná, že je na členských státech, aby určily, které projekty a činnosti spadají do oblasti pomoci kultuře a zachování kulturního dědictví. Komise má pouze pravomoc určit, zda se dotýčný členský stát dopustil zjevných chyb ve svém posouzení.

6.4.2.1.1. Určení kulturních činností podporovaných z podpory

- (337) Za prvé Komise konstatuje, že podle článku L.523-1 zákoníku o kulturním dědictví je institut INRAP pověřen mimo jiné prováděním preventivních archeologických výkopových prací⁽⁹³⁾, a to i jako provozovatel poslední instance, pokud žádný jiný provozovatel nechce nebo nemůže tuto službu poskytnout.
- (338) Z článku L.523-1 tedy jednoznačně vyplývá, že finanční prostředky, které institut INRAP získává v souvislosti se svými archeologickými výkopovými pracemi, včetně finančních prostředků, které představují předmětná opatření státní podpory, jsou určeny na podporu a zachování francouzského archeologického dědictví.
- (339) Kromě toho článek L.521-1 zákoníku o kulturním dědictví výslovně uvádí, že činnosti související s preventivní archeologií jsou určeny k zachování (archeologického) dědictví, což je jeden z důvodů uvedených v čl. 107 odst. 3 písm. d) SFEU.

⁽⁹³⁾ Viz 10. bod odůvodnění.

6.4.2.1.2. Prokázání, zda podpora skutečně pomáhá kultuře a zachovává kulturní dědictví

- (340) Jak vysvětlily francouzské orgány během formálního vyšetřovacího řízení (viz oddíly 5.2.1 a 5.2.2), účelem a účinkem finančních prostředků, které INRAP obdržel v rámci svých hospodářských činností (tj. v oblasti preventivních archeologických výkopových prací), je pomoc kultuře a zachování kulturního dědictví.
- (341) Za prvé, Komise konstatuje, že část veřejných prostředků, které institut INRAP dostává (subvence na náklady veřejné služby), umožňuje institutu INRAP plnit jeho zákonné povinnosti a hradit (pouze) část nákladů na obecný zájem, které mu ukládá zákon, aby bylo zajištěno řádné provádění preventivních výkopových prací za všech okolností tak, že nebude znevýhodňován developerský a stavební trh.
- (342) INRAP je povinen: i) mít odborné znalosti pokrývající všechna archeologická období a geomorfologické kontexty; ii) provádět výkopové práce, pokud nejsou předloženy žádné nabídky v rámci výzev k podávání nabídek vyhlášených developery; iii) převzít provoz místa výkopových prací v případě, že provozovatel během činnosti neplní své povinnosti, což jsou úkoly, které francouzské orgány v rámci výkonu svých veřejných pravomocí určily za důležité pro podporu zachování kulturního dědictví.
- (343) Za druhé, stejně jako ostatní veřejné a soukromé subjekty se institut INRAP podílí na pomoci kultuře a zachování kulturního dědictví prostřednictvím zákonem stanovených archeologických výkopových prací (kromě povinností provozovatele poslední instance) s cílem zachovat francouzské archeologické dědictví. Vzhledem k tomu, že případné křížové subvencování plynoucí z veřejného financování by bylo nutně využito na trhu archeologických výkopových prací, přispělo by rovněž k pomoci kultuře a zachování kulturního dědictví.
- (344) Archeologické výkopové práce jsou nedílnou součástí politiky zachování kulturního dědictví, kterou Francie zavedla. Ve srovnání s hodnoticími a výzkumnými činnostmi (které jsou předcházejícími činnostmi, jejichž cílem je zjistit přítomnost případných děl tvořících nedílnou součást francouzského archeologického dědictví) stojí archeologické výkopové práce v první linii zachování tohoto dědictví, neboť umožňují konkrétně zjistit a zachovat dědictví dříve, než může dojít k jeho změně v důsledku stavebních prací. Skutečnost, že k provádění těchto výkopových prací je nutná vládní akreditace, dokládá jejich význam pro francouzský stát. Akreditaci uděluje stát (ministerstvo kultury a ministerstvo pro výzkum) po vyžádání stanoviska Národní rady pro archeologický výzkum. To zaručuje, že akreditovaní archeologičtí provozovatelé mají požadovanou vědeckou odbornost a provozní způsobilost, a podrobně uvádí archeologická období, pro která byla daná organizace akreditována (paleolit, neolit, doba kovová, klasický věk, středověk, novověk, současnost).

6.4.2.1.3. Posouzení, zda je podpora a/nebo činnost v souladu s platnými evropskými právními předpisy

- (345) Komise především konstatuje, že v souladu s čl. 107 odst. 3 písm. d) SFEU je možné povolit státní podpory na pomoci kultuře a zachování kulturního dědictví odchýlně od obecné zásady zákazu státních podpor.
- (346) Komise rovněž konstatuje, že cíle pomoci kultuře a zachování kulturního dědictví jsou výslovně zakotveny v článku 167 SFEU, který zní takto: „Unie přispívá k rozkvětu kultur členských států a přitom respektuje jejich národní a regionální různorodost a zároveň zdůrazňuje společné kulturní dědictví“ a „Činnost Unie je zaměřena na povzbuzování spolupráce mezi členskými státy a v případě potřeby na podporu a doplňování jejich činnosti v následujících oblastech: - zlepšování znalosti a šíření kultury a dějin evropských národů, - zachování a ochrana kulturního dědictví evropského významu...“.
- (347) Komise nakonec konstatuje, že strany během formálního vyšetřovacího řízení nepoukázaly na žádné porušení platných právních předpisů EU.
- (348) Komise tedy nemá důvod pochybovat o tom, že opatření a činnosti, na které se podpora vztahuje, jsou v souladu s platnými právními předpisy EU.

6.4.2.2. Podpora neovlivňuje nepříznivě podmínky obchodu v takové míře, jež by byla v rozporu se společným zájmem

6.4.2.2.1. Určení trhů ovlivněných podporou

(349) S ohledem na vysvětlení uvedená ve 47. a 48. a ve 218. až 222. bodě odůvodnění je trhem dotčeným podporou, kterou zpochybnila společnost EVEHA, trh s preventivními archeologickými výkopovými pracemi. Tento trh je otevřený hospodářské soutěži a působí na něm institut INRAP a další soukromí provozovatelé, jako je společnost EVEHA.

6.4.2.2.2. Určení pozitivních účinků podpory

(350) Podpora poskytnutá institutem INRAP má několik pozitivních účinků, pokud jde o pomoc kultuře a zachování kulturního dědictví.

(351) Především skutečnost, že institut INRAP zasahuje do všech fází procesu zachování archeologického dědictví (od vyhodnocení po výkopové práce a propagaci), jej v obecné rovině odlišuje od provozovatelů, které působí pouze na trhu s archeologickými výkopovými pracemi.

(352) Komise dále konstatuje, že zejména na trhu s archeologickými výkopovými pracemi má institut INRAP zvláštní povinnosti, a to: a) provádět výkopové práce, pokud nejsou předloženy žádné nabídky v rámci výzev k podávání nabídek vyhlášených developery⁽⁹³⁾; b) převzít provoz pracoviště, pokud některý provozovatel během činnosti neplní své povinnosti⁽⁹⁴⁾. Za tímto účelem má institut INRAP odborné znalosti pokrývající celou zemi, všechna archeologická období a všechny geomorfologické souvislosti.

(353) V důsledku toho se činnost institutu INRAP na trhu ne vždy řídí striktně ziskovým přístupem (zejména pokud působí jako provozovatel poslední instance a nezíská vždy očekávanou odměnu), a finanční podpora, kterou dostává od státu, je tedy pro plnění jeho úkolů nezbytná.

(354) Toto hledisko navíc odlišuje institut INRAP od soukromých provozovatelů akreditovaných státem, neboť ti si mohou na základě své obchodní politiky a s ohledem na zisk zvolit zeměpisnou oblast působnosti, jakož i archeologická období a oblasti, v nichž chtějí rozvíjet svou odbornost.

(355) Podpora, kterou institut INRAP dostává, mu tedy nejen umožňuje plnit jeho ústřední úlohu v oblasti zachování kulturního dědictví ve Francii, ale (na základě jeho povinností) jeho přítomnost na trhu rovněž umožňuje menším soukromým subjektům na trhu zaměřit se na konkrétní projekty/činnosti, aniž by musely nést zátěž kladenou na institut INRAP.

6.4.2.2.3. Omezení negativních účinků opatření na hospodářskou soutěž a obchod mezi členskými státy

(356) V následujícím oddíle Komise posuzuje hlediska, která pomáhají omezit negativní účinky dotčeného opatření na hospodářskou soutěž a obchod mezi členskými státy.

(357) V této souvislosti Komise zohledňuje následující zásady:

- 1) potřeba státního zásahu: opatření státní podpory musí být zaměřeno na situace, v nichž může podpora přinést podstatné zlepšení, které trh sám o sobě přinést nemůže, např. prostřednictvím nápravy selhání trhu nebo reakce na ohrožení spravedlnosti a soudržnosti;
- 2) vhodnost opatření podpory: navržené opatření podpory musí být vhodným nástrojem k dosažení požadovaného cíle;
- 3) přiměřenost podpory: výše podpory a její intenzita musí být omezena na minimální úroveň nezbytnou k zajištění příspěvku k hospodářské činnosti; a na minimální úroveň nezbytnou k tomu, aby byl dotčený podnik (podniky) motivován(-y) k dalším investicím nebo k provádění další činnosti; a
- 4) transparentnost podpory.

⁽⁹³⁾ Článek L 523-10 zákoníku o územním plánování a 147. bod odůvodnění tohoto rozhodnutí.

⁽⁹⁴⁾ Článek L 523-13 zákoníku o územním plánování a 147. bod odůvodnění tohoto rozhodnutí.

6.4.2.2.3.1. Potřeba podpory

- (358) Aby se prokázala potřeba podpory, musí být potvrzeno, že opatření umožňují provádět činnosti na pomoc kultuře a zachování kulturního dědictví, které by se jinak neuskutečnily nebo by se přinejmenším neuskutečnily za stejných podmínek.
- (359) Podpora poskytnutá institutu INRAP mu umožňuje plnit zvláštní povinnosti vyplývající z francouzských právních předpisů, zejména pokud institut INRAP působí jako provozovatel poslední instance při preventivních archeologických výkopových pracích.
- (360) V této souvislosti Komise konstatuje, že jak vysvětlily francouzské orgány, povinnosti uložené institutu INRAP na trhu s archeologickými výkopovými pracemi nejsou ziskové a přinášejí značné ztráty v celkové výši přibližně [...] až [...] milionů EUR ročně (viz 148. až 149. bod odůvodnění).
- (361) Komise dále konstatuje, že státní podpora ve formě subvence na náklady veřejné služby není dostatečná k pokrytí dodatečných nákladů, které nese institut INRAP (tak tomu bylo například v letech 2015–2021, kdy tyto závazky vedly ke schodku ve výši přibližně [7–28] milionů EUR, a to navzdory obdrženým veřejným subvencím). Je to o to zjevnější, vezmeme-li v úvahu, že před rokem 2015 musel institut INRAP financovat sám a bez jakékoli veřejné podpory dodatečné náklady, které musel nést z titulu svých povinností provozovatele poslední instance. V období zahrnujícím roky 2008 až 2015 ⁽⁹⁵⁾ nesl institut INRAP náklady na tyto činnosti pouze na základě svých příjmů získaných na trhu s archeologickými výkopovými pracemi, za které mohl být případně odškodněn státem, jak tomu bylo po roce 2015.
- (362) Z toho vyplývá, že bez financování (buď přímo prostřednictvím subvencí na náklady veřejné služby, nebo prostřednictvím možného křížového subvencování) by institut INRAP nemohl působit jako provozovatel poslední instance na trhu s archeologickými výkopovými pracemi.
- (363) Komise se proto domnívá, že veřejné financování určené na podporu archeologických výkopových prací institutu INRAP je nezbytné pro dosažení cíle francouzských orgánů – zachování kulturního dědictví.

6.4.2.2.3.2. Vhodnost podpory

- (364) Opatření je vhodným politickým nástrojem na pomoc kulturní činnosti a zachování kulturního dědictví v případech, kdy není možné dosáhnout stejného výsledku prostřednictvím jiných politických nástrojů méně narušujících hospodářskou soutěž nebo jiných druhů opatření méně narušujících hospodářskou soutěž.
- (365) Pokud jde o otázku přiměřenosti opatření, Komise konstatuje, že mají podobu státních subvencí, které mají institutu INRAP umožnit vykonávat hospodářskou činnost na trhu s preventivními archeologickými výkopovými pracemi, zejména pokud institut INRAP nese náklady, které by mu nevznikly, kdyby jednal na čistě komerčním základě, stejně jako ostatní soukromé subjekty působící na trhu.
- (366) Jak Komise vysvětlila ve svém rozhodnutí o zahájení řízení, jiné formy podpory s účinky potenciálně méně narušujícími hospodářskou soutěž, jako jsou vratné zálohy nebo formy podpory založené na dluhových nebo kapitálových nástrojích (např. státní záruky, nabývání podílů nebo poskytnutí půjček či kapitálu za výhodných podmínek), by s největší pravděpodobností neumožnily institutu INRAP plnit jeho povinnosti ve stejné míře.
- (367) Vzhledem k tomu, že podpora je určena k tomu, aby jednak umožnila institutu INRAP plnit jeho úkoly na neziskovém (a nehopodářském) základě, a jednak k nápravě selhání trhu s preventivními archeologickými výkopovými pracemi, nebylo by možné zajistit, aby institut INRAP zůstal životaschopný, kdyby se použily jiné nástroje než přímé granty.
- (368) Vzhledem k výše uvedeným skutečnostem se Komise domnívá, že předmětná opatření podpory jsou vhodným nástrojem na pomoc kultuře a zachování francouzského dědictví, který zahrnuje řetězec operací zaměřených na studium, zachování a podporu archeologického dědictví.

⁽⁹⁵⁾ Článek L. 523-10 zákoníku o kulturním dědictví, který tuto povinnost uložil institutu INRAP, vstoupil v platnost dne 24. února 2004, tedy před obdobím, na které se vztahuje stížnost.

6.4.2.2.3.3. Přiměřenost podpory

- (369) Podpora je považována za přiměřenou pouze tehdy, pokud by stejné změnu chování nebylo možné dosáhnout s menší podporou a s menším narušením hospodářské soutěže. Jinými slovy, výše podpory musí být omezena na minimum nezbytné k zajištění pomoci kultuře a zachování kulturního dědictví tím, že umožní provádění činností, na které je podpora zaměřena.
- (370) S ohledem na informace francouzských orgánů založené na účetních a finančních výkazech institutu INRAP (jejichž celková spolehlivost – kromě aspektů týkajících se klíčů pro přiřazování nákladů, které vedly Komisi k závěru, že opatření představují podporu – není zpochybněna žádnými znaleckými posudky, viz 256. bod odůvodnění) Komise konstatuje, že podpora poskytnutá institutu INRAP během předmětného období je přiměřená sledovaným cílům, tj. pomoci kultuře a zachování kulturního dědictví, a že povaha podpory omezuje případné narušení hospodářské soutěže, které by mohla způsobit.
- (371) Komise jednak konstatuje, že subvence na náklady veřejné služby, které byly poskytovány až od roku 2015, nepostačovaly k pokrytí nákladů vzniklých v souvislosti s povinnostmi obecného zájmu uloženými institutu INRAP na základě jeho postavení provozovatele poslední instance, který působí na celém území Francie a je schopen pokrýt všechna archeologická období (viz tabulku 1 a tabulku 3 výše). Komise se navíc domnívá, že obdržené finanční prostředky zdaleka nepokrývají všechny náklady, které institut INRAP vynaložil v období 2008–2021 (nebo dokonce od roku 2004 ⁽⁹⁶⁾).
- (372) Pokud jde o přiměřenost podpory vyplývající z možného křížového subvencování, Komise bere na vědomí na následující body.
- (373) Za prvé, z informací poskytnutých francouzskými orgány vyplývá, že institut INRAP používá nákladové účetnictví, které je v souladu s obecnými účetními zásadami, což umožňuje správně rozlišovat mezi přímými náklady na „konkurenční činnosti“ a přímými náklady na „nekonkurenční činnosti“ (viz 161. až 173. bod odůvodnění). Na základě různých účetních výkazů bylo možné ověřit údaje týkající se obratu, a zejména rozdělení na konkurenční a nekonkurenční odvětví (viz 256. bod odůvodnění).
- (374) Za druhé, z informací poskytnutých francouzskými orgány vyplývá, že podpora vyplývající z případného křížového subvencování prováděného institutem INRAP by se omezovala na určité nepřímé náklady (náklady smíšeného odvětví). Aniž by byla kategoricky a s konečnou platností zpochybněna platnost přiřazení provedeného institutem INRAP, domnívá se autorizovaný účetní, že klíče pro přiřazování těchto nákladů nejsou podloženy dostatečně objektivními a spolehlivými kritérii, ačkoli představují pouze relativně malou část celkových nákladů, které institut INRAP nese na trhu s archeologickými výkopovými pracemi.
- (375) Za třetí, z informací, které má Komise k dispozici, je zřejmé, že žádný z auditorů ani autorizovaných účetních, kteří byli požádáni o stanovisko k nákladovému účetnictví institutu INRAP, nebyl schopen jednoznačně určit žádné důkazy o křížových subvencích poskytovaných institutu INRAP, natož výši těchto křížových subvencí vyčíslit. Komise proto považuje tvrzení společnosti EVEHA za nevěrohodná, když tvrdí, že institut INRAP dostává prostřednictvím křížového subvencování tak vysokou podporu, že může na trhu preventivních archeologických výkopových prací účtovat predátorské ceny, a tím tento trh nepatřičně narušovat.
- (376) Pokud jde o veškerou podporu, kterou institut INRAP obdržel ⁽⁹⁷⁾, Komise na základě informací poskytnutých francouzskými orgány (viz 204. bod odůvodnění) konstatuje, že provozní marže institutu INRAP v období 2008–2021 pro jeho hospodářské činnosti činí [2,8–4,6] % (viz tabulku 5). To by zřejmě vylučovalo možnost, že by se institut INRAP stal ziskovějším v důsledku nadměrné vyrovnávací platby. Pro srovnání, správní soud v Caen ve svém rozsudku ze dne 23. května 2024 (doplněném do spisu společnosti EVEHA ⁽⁹⁸⁾) uvedl, že v letech 2021 a 2022 dosáhla společnost EVEHA průměrného čistého zisku ve výši 6 %. Kromě toho skutečnost, že institut INRAP vykázal v tomto období kladnou čistou marži, zároveň dokazuje, že ceny, které institut INRAP účtoval v rámci své hospodářské činnosti, vytvářely zisk, což snižuje pravděpodobnost, že by v důsledku křížového subvencování účtoval predátorské ceny.

⁽⁹⁶⁾ Viz pozn. pod čarou č. 95.

⁽⁹⁷⁾ Konkrétně se jedná o subvence na náklady veřejné služby a podporu z případného křížového subvencování.

⁽⁹⁸⁾ Viz 114. bod odůvodnění.

- (377) Z informací poskytnutých francouzskými orgány dále vyplývá, že v letech 2009–2024 bylo [40–53] % archeologických výkopových prací ve Francii provedeno institutem INRAP (o něco více než [3 600 – 4 000] výkopových prací), zatímco [38–50] % výkopových prací ve stejném období (o něco více než [3 300 – 3 700] výkopových prací) provedli jiní provozovatelé (akreditovaní soukromí provozovatelé nebo akreditované místní úřady). To dokazuje, že trh s archeologickými výkopovými pracemi není zdaleka uzavřen pro nikoho jiného než pro institut INRAP, a to kvůli cenám, které může údajně účtovat v důsledku možného křížového subvencování svých činností (viz tabulku 1). Stejný závěr lze vyvodit z podílu archeologických výkopových prací na trhu podle hodnoty v letech 2009 až 2024; 43 % (více než [0,9–1,3] mld. EUR) z celkové hodnoty připadalo na jiné subjekty než institut INRAP (pověřené odbory místních nebo regionálních úřadů a soukromí provozovatelé) (viz tabulku 2).
- (378) Tento trend, a to jak z hlediska počtu provedených výkopových prací, tak z hlediska podílu institutu INRAP na trhu (podle hodnoty), zůstal stabilní po celé období, kterého se stížnost týká. V průběhu času lze dokonce pozorovat klesající trend⁽⁹⁹⁾, což tím spíše potvrzuje, že nedochází k narušení hospodářské soutěže v důsledku podpory, kterou dostává institut INRAP.
- (379) Pokud jde o ceny účtované institutem INRAP, Komise rovněž konstatuje, že v rámci vnitrostátních soudních sporů týkajících se zadávání veřejných zakázek na archeologické výkopové práce institutu INRAP správní soud zjistil, že rozdíl mezi cenami navrhovanými institutem INRAP a cenami jeho konkurentů (zejména společnosti EVEHA) byl vysvětlen podstatnými rozdíly v lidských a materiálních zdrojích přiřazených na stejnou činnost (a že tento rozdíl nebyl způsoben tím, že by institut INRAP účtoval výrazně nižší ceny v důsledku křížových subvencí).

„Z šetření, zejména ze srovnávací analýzy podrobných cen účtovaných jak institutem INRAP, tak společností EVEHA, kterou provedl společný místní orgán Poher (dokument, na který se vztahuje obchodní tajemství a který je vyloučen ze sporného řízení), dále vyplývá, že institut INRAP si někdy účtuje vyšší jednotkové ceny za lidské zdroje, a pokud jsou ceny INRAP nižší, je rozdíl jen nepatrný, přičemž jednotkové ceny za materiál jsou víceméně stejné. Tato analýza ve skutečnosti ukazuje, že cenový rozdíl mezi oběma provozovateli je způsoben objemy, které každý z nich přiřadil na preventivní výkopové práce, přičemž toto číslo je v případě společnosti EVEHA téměř o 35 % vyšší. Rozdíl v ceně mezi oběma nabídkovými řízeními tedy není důsledkem toho, že by institut INRAP účtoval výrazně nižší ceny; vyplývá spíše z rozdílu ve zdrojích přidělených každým z obou uchazečů. Z dokumentů vyloučených ze sporného řízení rovněž vyplývá, že institut INRAP v rámci předmětné zakázky byl schopen posoudit svou předběžnou čistou marži.“ (Správní soud v Rennes, 27. března 2024, EVEHA proti Communauté de communes Poher communauté, č. 2401238);

„Z toho vyplývá, že nabídka institutu INRAP při stanovení ceny navrhovaných služeb zohlednila všechny přímé a nepřímé náklady a že i když ceny za odstranění svrchní vrstvy půdy a za výkopové práce jsou podobné, cena nabídky společnosti EVEHA je výrazně vyšší než cena úspěšného uchazeče ve fázi studie, a to z důvodu počtu osob, které zamýšlel přiřadit na tuto fázi prací, zejména na antropologické studie. Přesněji řečeno, rozdíl v ceně mezi oběma nabídkami není důsledkem rozdílu ovlivňujícího jejich jednotkové náklady – zejména jednotkové náklady na zaměstnance uvedené v nabídce INRAP jsou podobné nebo vyšší než náklady stěžovatele –, ale vyplývá spíše z rozdílu v navrhovaných službách, zejména v případě studie hrobových míst, na kterou se stěžovatel rozhodl preventivně přiřadit mnohem více lidských zdrojů, ačkoli to kupující neoceníl. Vzhledem k těmto okolnostem se nezdá, že by cena navrhovaná institutem INRAP, která byla výrazně vyšší než původní odhad nákladů na zakázku, byla u srovnatelných úrovní služeb výrazně nižší než nabídkové ceny předložené jinými uchazeči, ani že by byla zjevně podhodnocena s ohledem na všechny související náklady. V důsledku toho nebyl orgán sdružení obcí povinen zajistit tím, že si vyžádá nezbytné dokumenty, aby při stanovení této ceny byly zohledněny veškeré přímé a nepřímé náklady institutu, a zabránit tak narušení hospodářské soutěže. V důsledku toho je třeba zamítnout žalobní důvody vycházející z toho, že nabídka institutu INRAP byla vybrána na základě nesprávného řízení, narušila hospodářskou soutěž a nebyla učiněna v dobré víře.“ (Správní soud v Bordeaux, 6. května 2025, EVEHA v. Communauté d'agglomération du Grand Périgueux, č. 2205878).

⁽⁹⁹⁾ V letech 2009–2014 držel institut INRAP [54–63] % hodnoty trhu a provedl [48–58] % výkopových prací, zatímco v letech 2015–2021 se podíl institutu INRAP na tržní hodnotě snížil na [50–58] % a počet provedených výkopových prací klesl na [46–53] %.

- (380) Komise dále konstatuje, že rozsudky správních soudů, na které se odvolává společnost EVEHA (viz 114. bod odůvodnění), nemění výše uvedenou analýzu, jelikož soudní rozsudky zrušily zadání veřejných zakázek z důvodu dodržení pravidel pro zadávání veřejných zakázek (a nikoli v důsledku predátorských cen nebo křížového subvencování). Ve výše uvedených rozsudcích (viz 379. bod odůvodnění) správní soud v Bordeaux a správní soud v Rennes vyloučily možnost, že by institut INRAP účtoval mnohem nižší ceny a zohledňoval je ve svých nabídkách, a konstatovaly, že nabídky institutu INRAP nemohly narušit hospodářskou soutěž. Naproti tomu rozsudky předložené společností EVEHA pouze ilustrují, že během zadávacího řízení neprováděli dotčení veřejní zadavatelé kontrolu nabídek institutu INRAP. Nelze tedy vyloučit, že nabídka institutu INRAP mohla být shledána bez nesrovnalostí, pokud by byla zkontrolována.
- (381) Komise proto dospěla k závěru, že průměrná ziskovost institutu INRAP ve výši [2,8–4,6] % (ve srovnání s průměrným čistým ziskem společnosti EVEHA ve výši přibližně 6 % – viz 376. bod odůvodnění) v období 2008–2021 (viz tabulku 5) u jeho hospodářských činností (z nichž většinu tvoří archeologické výkopové práce) nelze vysvětlit rozsáhlým přeměrováním veřejných subvencí na pokrytí údajné praxe institutu INRAP spočívající v předkládání nabídek s neobvykle nízkou cenou na konkurenčním trhu, což by pak zpochybnilo přiměřenost výše finančních prostředků vyplacených institutu INRAP ve stejném období.
- (382) Z výše uvedeného vyplývá, že i za předpokladu, že by hospodářské činnosti mohly být případně křížově subvencovány, celková výše podpory obdržené institutem INRAP mu pouze umožňuje vykonávat jeho činnosti v oblasti pomoci kultuře a zachování kulturního dědictví v souladu s úkoly a ústřední úlohou, kterou mu svěřil stát, takže podpora je omezena na to, co je nezbytně nutné k tomu, aby institut INRAP mohl dosáhnout cílů sledovaných francouzskými orgány.

6.4.2.2.3.4. Transparentnost podpory

- (383) Pokud jde o aspekty transparentnosti týkající se podpory poskytnuté institutu INRAP, Komise konstatuje, že francouzské orgány, které se domnívají, že by se na podporu mohl vztahovat vyňatý rámcový režim SA.42681 (přijatý na základě článku 53 nařízení o blokových výjimkách), zveřejnily výši veřejné podpory v rejstříku transparentnosti státních podpor⁽¹⁰⁰⁾ pod číslem SA.42681.
- (384) Francouzské orgány tak v případě dotčené podpory splnily svou povinnost transparentnosti.
- (385) Komise se nicméně domnívá, že francouzské orgány tímto způsobem nesprávně spojily tyto částky podpory s vyňatým rámcovým režimem SA.42681, který se na dotčené podpory nevztahuje (viz 304. až 306. bod odůvodnění).
- (386) Komise proto vyzývá francouzské orgány, aby opravily tento chybný odkaz, který nemá vliv na analýzu transparentnosti podpory provedenou Komisí.

6.4.2.3. Posouzení převahy pozitivních účinků podpory nad negativními účinky na vnitřní trh

- (387) Podpora poskytnutá institutem INRAP má řadu pozitivních účinků, pokud jde o pomoc kultuře a kulturnímu dědictví.
- (388) Za prvé, díky veřejným prostředkům, které institut INRAP získal, byly učiněny významné objevy. Jak vysvětlují francouzské orgány, díky francouzskému systému archeologie, který zahrnuje podporu a financování institutu INRAP, se v posledních letech podařilo učinit řadu významných objevů. Mezi nedávné příklady mimořádně významných výkopových prací patří vykopávka provedená institutem INRAP v Lavau (Aube, Francie) na hrobce keltského prince (5. století př. n. l.) a vykopávka provedená akreditovaným podnikem Archeodunum SAS v Sainte-Colombe (Rhôna, Francie) na galorománské lokalitě (1. až 4. století n. l.) (viz bod 134).

⁽¹⁰⁰⁾ <https://webgate.ec.europa.eu/competition/transparency/public?lang=cs>.

- (389) Za druhé, výkopové práce prováděné z veřejných prostředků přispívají k celkovému rozvoji vědeckého poznání, a tím pomáhají chránit a propagovat archeologické dědictví. Nálezy z výkopových prací prováděných s pomocí veřejných prostředků jsou totiž pravidelně propagovány ve vědeckých či obecnějších publikacích a také prostřednictvím výstav, například výstavou ve Vědeckém a průmyslovém muzeu v Paříži (Cité des sciences et de l'industrie) věnovanou obyvatelům střední a severní Galie mezi 3. a 1. stoletím př. n. l. (viz bod 135).
- (390) Bez ohledu na to by oznámená opatření mohla narušit hospodářskou soutěž na trhu preventivních archeologických výkopových prací a ovlivnit obchod uvnitř EU.
- (391) Komise se nicméně domnívá, že relativní váha pozitivních a negativních účinků podpory na hospodářskou soutěž a obchod je taková, že pozitivní účinky převažují nad možnými negativními účinky.
- (392) Za prvé, účetní a finanční výsledky institutu INRAP ukazují, že mu stát neposkytl za všechny jeho činnosti (nehospodářské i hospodářské) nadměrnou vyrovnávací platbu.
- (393) Za druhé, jak uvedl francouzský Úřad pro hospodářskou soutěž ve svém rozhodnutí z roku 2017, ačkoli nelze zcela vyloučit dopad na obchod mezi členskými státy (viz 241. až 245. a 294. až 299. bod odůvodnění), trh s preventivními archeologickými výkopovými pracemi, na němž by mohlo dojít k narušení, je „domácího rozsahu“. Úřad pro hospodářskou soutěž poukázal na to, že provozovatelé preventivní archeologie až na výjimečné případy nepůsobí za hranicemi státu, a to vzhledem k místní/regionální povaze konkrétních vědeckých otázek, které vyvstávají během většiny výkopových prací. Komise se proto domnívá, že negativní účinky podpory na vnitřní trh jsou velmi omezené.
- (394) Kromě toho je na stejném (domácím) trhu s archeologickými výkopovými pracemi z informací, které má Komise k dispozici, jak je vysvětleno v 377. až 380. bodě odůvodnění, zřejmé, že narušení vyplývající z veřejných subvencí, které institut INRAP obdržel (a použil na své výkopové práce), by bylo velmi omezené, a to jednak vzhledem k významné přítomnosti subjektů, které s institutem INRAP soutěží na konkurenčním trhu, a jednak vzhledem k soudním sporům, které vedly k závěru, že institut INRAP nepředložil nabídky s neobvykle nízkou cenou.
- (395) Komise proto dospěla k závěru, že ačkoli nelze zcela vyloučit případné negativní účinky na hospodářskou soutěž na trhu s preventivními archeologickými výkopovými pracemi, jsou tyto účinky velmi omezené a převažují nad pozitivními účinky podpory, pokud jde o pomoc kultuře a zachování kulturního dědictví ve Francii.

6.4.2.4. Závěr o slučitelnosti podpory podle čl. 107 odst. 3 písm. d) SFEU

- (396) Vzhledem k výše uvedeným skutečnostem se Komise domnívá, že dotčená opatření přispívají k pomoci kultuře a zachování kulturního dědictví, aniž by nepříznivě ovlivňovala podmínky obchodu v míře odporující společnému zájmu, a jsou proto slučitelná s vnitřním trhem na základě čl. 107 odst. 3 písm. d) SFEU.

7. ZÁVĚR

- (397) Komise konstatuje, že francouzské orgány poskytly podporu institutu INRAP protiprávním způsobem a porušily čl. 108 odst. 3 SFEU. Komise však má za to, že podpora je slučitelná s vnitřním trhem v souladu s čl. 107 odst. 3 písm. d) SFEU,

PŘIJALA TOTO ROZHODNUTÍ:

Článek 1

Státní podpora, kterou Francie poskytla institutu INRAP, je slučitelná s vnitřním trhem.

Článek 2

Toto rozhodnutí je určeno Francouzské republice.

V Bruselu dne 17. prosince 2025.

Za Komisi
Teresa RIBERA
výkonná místopředsedkyně
